

1927

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΝ

ΣΕΛΙΔΕΣ 36

ΤΟΣ Δ' № 182 ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2.50 ΠΕΜΠΤΗ 6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1927 ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 200

ΜΠΑΡΧΕΤΟ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡΧ. 112.000.000

Αγοράζει παντός είδους Ξένα Χρυσόγραφα και Τοκομερίδια εις τας καλλιτέρας τιμας.

Παρέχει δάνεια επί άνεχρως Χρυσόγραφων υπό τούς ευνόικωτέρους όρους.

Ενισχύει Χρηματοκιβώτια από Δρχ. 225. έτησίως και άνω.

Κατά τών παθήσεων του
ΣΤΟΜΑΧΟΥ
υπερχλωρίας και αύτόθ του
ΕΛΚΟΥΣ

Η
GELOGASTRINE

θανματούργει.

Απερρίπτει οι σωθέντες και

εγγυμονούντες.

Πωλείται εις όλα τα καλά
Φαρμακεία.

Γενικός Αντιπρόσωπος

ΝΙΚΟΣ Ε. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Σταδ Πεσμαζόγλου 11. Τηλ. 3-58.

Αθήναι

ΘΕΟΚΡ. ΚΑΛΟΓΕΡΙΔΗΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Μιλτιάδους 9 (Πάρδος) Αγ. Μάρκου

Φωτογραφία Μεγεθύνσεις

Αριστοτεχνικά.

Κτενίσματα Δωρεάν

ΚΥΡΙΑΙ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΙ

Θάλασσα να άχημα δέρμα καθαρίει και ά-
νεν εντίδων, μεταχειρισθήτε την Κρέμα
ΚΡΙΝΟΣ, ήτις είναι άβλαβής και βαλσα-
μική, εξαλείφει τα σημάδια της νεφύσεως
και τού γήρατος. Κεντρική αποθήκη
Φαρμακείων Η. Χριστοδούλου, έδος Ζω-
δόχου Πηγής 48. Τηλ δεχέται δρ. 15
διά τας άπαρχίας δρ. 20.

ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

Ήνικριμένη υπό τού Ιατρουνεδρίου
δέν κόπεται τας τρίχας αλλά τας δυνα-
μάνει. Δέν βάρει την επιδερμίδα. Δέν
είναι άβλαβής. Κεντρική αποθήκη 48
Ζωδόχου Πηγής. Αθήναι Φαρμακείων
Η. Χριστοδούλου. Τηλ δρ. 50, διά τας
άπαρχίας δρ. 60

Οι έν Δευκωσία της Κύπρου ά-
ναγκάζονται μας άς ζητήσουν τό
"Ημερολόγιον τού "Μπουκέτου"
από τόν αντιπρόσωπόν μας κ. Γ.
Υψηλάντην Βιβλιοπωλείον "Αί
Μοΐσαις".

Παράδιδονται

Ιδιαίτερα Μαθήματα

ΒΙΟΛΟΓΟΥ-ΜΑΘΗΤΟΥ-ΚΙΘΑΡΑΣ

εις την σχολήν του

κ. Θ. Μυρομμάτη

δδς Χαρίλ. Τριχοπού 4

δλ' όλης της ημέρας

Πληροφορία 12-1 και 4-7 μ.μ.

Εκμάθησις μαθηδόντων τριμηνία

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Χ. Α. Ν.

Ήρχισαν αι έγγραφαι διά τά Νυκτερινά Μαθήματα της
Χ. Α. Ν. και λήγουν την 2αν Όκτωβρίου ΑΝΥΠΕΡΘΕΤΩΣ.

Διδασόμενα μαθήματα είναι :

**ΑΓΓΛΙΚΑ, ΓΑΛΛΙΚΑ, ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ,
ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΑ, ΜΟΥΣΙΚΗ** (Μανδολί-
νον, Κιθάρα) **ΓΑΛΛΙΚΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ** (διά τούς
κατόχους της Γαλλικής) **ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΗ**

ΚΛΗΘΗΝΤΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΕΛΑΧΙΣΤΑ
Αί έγγραφαι γίνονται καθ' έκάστην εις τά Γραφεία της
Χ. Α. Ν. (Μητροπόλεως 44) από της 9—11 π.μ. και 4—9 μ.μ.

ΗΜ. Επειδή καθ' έκαστον έτος μετά την λήξιν των εγγράφων πλει-
στοι αποκλείονται λόγω συμπληρώσεως των τάξεων δηλούμεν, ότι οι
μέλλοντες να έγγραφωσι δύναν να προσέλθουν εγκαίρως διά να μη εύ-
ρεθί ή άις εις την δυσάρεστον θέσιν της άρνήσεως της έγγραφής.

ΚΥΡΙΑΙ

Έξαιρετική επί μακρόν άποδοτική
και τών φρονιμών τών έλκων τών
σκονών τών προσώπων εις Η ΚΡΕΜΑ
ΡΟΔΑΛΙΝΗ και άπομακρύνει τήν επι-
δερμίδα τών εντίδων.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΧΡ. ΠΟΛΙΤΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ

Έν Παρισίοις επί μακρόν σπουδά-
σας τας νέας μεθόδους τών διαφόρων
κλάδων της Φυσιοθεραπευτικής ήτοι:
Κινησιοθεραπείαν, Μαλαξοθεραπείαν
(διαφ. είδη Ιατρικού Μασάζ), Ορθο-
πεδικήν, Υδροθεραπείαν, Ηλεκτροθε-
ραπείαν, Αερο-θερμο-φωτοθεραπείαν.
Άσφαλής θεραπεία τών χρόνιων
νοσημάτων.

Ρωμανικών και Άρθρικών ένδη-
λάσεων, Νευρασθενείας, Παχυσαρκίας,
Φλεβίτιδος, Κισσών, Ήμικρανίας, Ι-
σχυαλγίας, Μυϊκής Άτροφίας, Άγκυ-
λώσεως, Έξarthρώσεως, Κατάμματος,
Αυσπερίας, Καθ' ήν Δυσκοιλιότητα,
Ανικανότητα, Ήμικληνία, Παράλυ-
σεως τών Παίδων κ.τ.λ.
Δέχεται Τζώρτζ 5 (παρά την Πλα-
τείαν Κάνιγγος) από τας 10—12 π. μ.
και 3—6 μ. μ. πλόν τών Κυριακών.

"ΒΟΤΡΥΣ"

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΟΙΝΟΥ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Μετοχικόν Κεφάλαιον και
Άποθεματικόν δρχ. 30.000.000
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΠΡΑΤΗΡΙΟΝ
Αθηνάς 33

SAVON FILADERMA
ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΝ ΔΙΑ ΚΥΡΙΑΣ

Μόνον ό Σάπουν

ΦΙΛΟΔΕΡΜΑ

διατηρεί την επιδερμίδα, δροσερή,
νεανική και δέν την καταστρέφει

ΔΟΚΙΜΑΣΑΤΕ

Πωλείται εις όλα τα καλά
καταστήματα

Διαρκής παρακαταθήκη

Σ. Α. ΜΠΑΧΑΡΙΑΣ

ΠΟΥΔΑΡΑ ΡΟΔΑΛΙΝΗΣ

Είς ό κ' λίτρος σύντροφος
έκάστης κυρίας. Μη έμπειρέχου-
σα ούδέν βλαβερών στοιχείων, κά-
μει βελούδινο δέρμα, μεταχειρι-
ζομένη δέ μετά της κρέμας Ροδα-
λίνης δίδει εις αύτό ελαστικότητα
και δροσερότητα. Υπάρχει
εις όλους τούς κομμωτισμούς.

Κ. ΚΟΛΑΙΤΣΙΔΑΣ
ΒΑΦΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΙΑΤΡΟΣ
ΟΔΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ 179α (ΓΕΡΜΑ)

ΕΘΝΙΚΟΝ

ΟΔΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Οδός Πατησίων-Εξάρ

Διευθυντίν Συμβούλου

Μιχ. Ευλάμιος πρόεδρος
λομοίρης διευθυντής, Κ. Μ-
νός οικ. Σύμβολος, Β. Σα-
νδύβουλος, Γ. Κορνάρ, Γ.
Ε. Χαρίλαος, Γ. Χέλιος,
Εφορος, Άχ. Παπαδημη-
τρίου, Άλ. Παπαδημητρίου,
Πατσόπουλος.

Καλλιτεχνική Έστια

Μ. Καλομοίρης πρόεδρος,
άντιπρόεδρος, Α. Ελάμιος,
Σιμ. Γεννάδη, Άργ. Γυμ-
να, Κ. Παπαδημητρίου,
νούδη, Γ. Βολανής, Γ. Βο-
δης, Άχ. Παπαδημητρίου,
ταφύλλου.

Εποπτικόν Συμβούλου

Γ. Μεροκούρης πρόεδρος,
ράγκας, Π. Μητροπόλεως,
σιώτης, Όδ. Αδάμ, Ι. Μ.
Χρηστόπουλος.

Διευθυντής Μ. ΚΑΛΟΜΟΙ-
Διδάσκουν οι άριστοι και
ροι τών καθηγητών και δι-
(32 καθηγηται 42 διδά-

ΟΚΑΛΑΘΑΣ

Η Ροζίνα Σελκαλέν σκύνοντας κάτω από ένα βα-
ρυστόν καλαμίν, κλαδών ίτιας και κισσού που
κατακλύσει στην πλάτη της, έβρασε στην πλατεία
του χωριού την ίδια στιγμή με τόν διανομέα που είχε σταθεί έξω
από την πόρτα του πανδοχείου και φώναζε :

— Κίριον Σελεστίνον Πατριάς, καλαθά, ξενοδοχείον «Λευκοδ

Ιαπων...

Η Ροζίνα πέταξε τό φορτίο της στο κατόφλι, όρθωσε τό άνα-
στημι της και άφησε να φανή τό νεαρό και
ρητιμικό προσωπάκι της, με τό άνοιχτόκαρδο
και δροσερό χαμόγελό της και με τά δύο μεγα-
λότερη ώραία μάτια της.

— Φωνάζεις τόν άνδρα μου, είπε χαμαρώνον-
τας τόν διανομέα.

— Ναι, ό άνδρας έξ άριστερας χειρός, της
φώναζε πρόστιγα και με σαρκαστικό τόνο ό δι-
ανομέας.

Αίτη όμως δέν τούδωσε προσοχή και φώναζε
αποσπώντας στην πόρτα του πανδοχείου :

— Σελεστίνε !... Χόπ... Σελεστίνε !

Ό καλαθάς φάνηκε σέ ένα από τά παραθύρα
του πρώτου κατώματος, με τά μανίκια του που-
λούσαν τόν άνεμοσυμπομένα και με τά μάτια
πρημένα άκόμη από τόν ύπνο.

— Ένα γράμμα, για σένα, Σελεστίνε ! τού
φώναζε ή νέα.

— Ένα γράμμα συστημένο. Πρέπει να ύπο-
πνευσε, έπρόσθεσε ό διανομέας.

— Ποιος διάβολος να μου γράφει, άραγε ; ανα-
ρωτήθηκε με κάποια άνησυχία ό Σελεστίνος Πα-
τριάς, πείνοντας τό γράμμα και στριφογυρίζον-
τας τό στα δάχτυλά του... Έκρίταζε τό φάκελλο
με τις πολλές σφραγίδες, μά τί μπορούσε να μαν-
τεύει από αυτόν ;

— Δέν βλέπεις ; Είπε από τό συμβολαιογράφο, είπε ό διανο-
μέας. Μπορεί να προκειται για καμμία κληρονομία...

— Λές ; Μακάρι νάνε έτσι !... Κάπελα φέρε ένα μεγάλο ποτήρι
απο το άσπρο, εφώναζε ό Σελεστίνος θέλοντας να κεράση τόν
διανομέα...

Μαλακία δέν αποφάσισε ν' άνοίξη τό γράμμα. Ό φάκελλος
έμενε άνάμεσα στα άδύνατα, μακρονύα δάχτυλά του. Μόνον όταν
απώθησε, σέ λίγο, έπάνω στην κάμαρά του, τό έδωσε στη Ροζίνα
λέγοντάς της :

— Νά !... Άνοιξέ μου το σού. Έχω την
ιδέα ότι κάποια δυστυχία θα μου φέρη τό
γράμμα αυτό...

Η Ροζίνα τό άνοίξε άμέσως και τού-
ριξε μία γρήγορη ματιά. Έβρετα γύρισε
προς τό Σελεστίνον και τού είπε :

— Ό άδελφός σου, ό Ζάκ, πέθανε στην
Άμερική, και σού άφίνει την περιουσία
του !... Έκατό χιλιάδες δολάρια !... Ό
συμβολαιογράφος τού νομού σέ ζητάει να

Χειρογράφος όδοντοιατρικής
Επί νεοταξίαν εις Παρι-
δάσας. Όλιγοήμερος και δι-
ραπεία παθήσασιν ενίμα-
σιν. Οδλήτιδας, δυσκοιλι-
σθένε ταχέως. 51, Γ' Σεπτε-

6 Οκτωβρίου 1927

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

929

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΠΟΥΡΣΕΛ

ΟΚΑΛΑΘΑΣ

Η Ροζίνα Σελκαλέν σκύνοντας κάτω από ένα βα-
ρυστόν καλαμίν, κλαδών ίτιας και κισσού που
κατακλύσει στην πλάτη της, έβρασε στην πλατεία
του χωριού την ίδια στιγμή με τόν διανομέα που είχε σταθεί έξω
από την πόρτα του πανδοχείου και φώναζε :

— Κίριον Σελεστίνον Πατριάς, καλαθά, ξενοδοχείον «Λευκοδ

Ιαπων...

Η Ροζίνα πέταξε τό φορτίο της στο κατόφλι, όρθωσε τό άνα-
στημι της και άφησε να φανή τό νεαρό και
ρητιμικό προσωπάκι της, με τό άνοιχτόκαρδο
και δροσερό χαμόγελό της και με τά δύο μεγα-
λότερη ώραία μάτια της.

— Φωνάζεις τόν άνδρα μου, είπε χαμαρώνον-
τας τόν διανομέα.

— Ναι, ό άνδρας έξ άριστερας χειρός, της
φώναζε πρόστιγα και με σαρκαστικό τόνο ό δι-
ανομέας.

Αίτη όμως δέν τούδωσε προσοχή και φώναζε
αποσπώντας στην πόρτα του πανδοχείου :

— Σελεστίνε !... Χόπ... Σελεστίνε !

Ό καλαθάς φάνηκε σέ ένα από τά παραθύρα
του πρώτου κατώματος, με τά μανίκια του που-
λούσαν τόν άνεμοσυμπομένα και με τά μάτια
πρημένα άκόμη από τόν ύπνο.

— Ένα γράμμα, για σένα, Σελεστίνε ! τού
φώναζε ή νέα.

— Ένα γράμμα συστημένο. Πρέπει να ύπο-
πνευσε, έπρόσθεσε ό διανομέας.

— Ποιος διάβολος να μου γράφει, άραγε ; ανα-
ρωτήθηκε με κάποια άνησυχία ό Σελεστίνος Πα-
τριάς, πείνοντας τό γράμμα και στριφογυρίζον-
τας τό στα δάχτυλά του... Έκρίταζε τό φάκελλο
με τις πολλές σφραγίδες, μά τί μπορούσε να μαν-
τεύει από αυτόν ;

— Δέν βλέπεις ; Είπε από τό συμβολαιογράφο, είπε ό διανο-
μέας. Μπορεί να προκειται για καμμία κληρονομία...

— Λές ; Μακάρι νάνε έτσι !... Κάπελα φέρε ένα μεγάλο ποτήρι
απο το άσπρο, εφώναζε ό Σελεστίνος θέλοντας να κεράση τόν
διανομέα...

Μαλακία δέν αποφάσισε ν' άνοίξη τό γράμμα. Ό φάκελλος
έμενε άνάμεσα στα άδύνατα, μακρονύα δάχτυλά του. Μόνον όταν
απώθησε, σέ λίγο, έπάνω στην κάμαρά του, τό έδωσε στη Ροζίνα
λέγοντάς της :

— Νά !... Άνοιξέ μου το σού. Έχω την
ιδέα ότι κάποια δυστυχία θα μου φέρη τό
γράμμα αυτό...

Η Ροζίνα τό άνοίξε άμέσως και τού-
ριξε μία γρήγορη ματιά. Έβρετα γύρισε
προς τό Σελεστίνον και τού είπε :

— Ό άδελφός σου, ό Ζάκ, πέθανε στην
Άμερική, και σού άφίνει την περιουσία
του !... Έκατό χιλιάδες δολάρια !... Ό
συμβολαιογράφος τού νομού σέ ζητάει να

πας στο γραφείο του...

Η είδησις αύτή έπεσε σάν κεραυνός στον καλαθά Σελεστίνον
Πατριάς. Έμεινε άρκετή ώρα άμίλητος με τά μάτια γουρλωμένα...
Έπειτα θέλησε να βεβαιωθεί και ό ίδιος και έδιάρσας άργά-άργά,
με προσοχή τό γράμμα. Χονδρές σταγόνες ιδρώτος έτρεχαν από τό
μέτωπό του... Τις σκούπισε με τό μανίκι της πουκαμισίας του και
είπε :

— Έκατό χιλιάδες δολάρια είναι ποσό μεγάλο ! Πόσα κάνουν,
Ροζίνα ;...

— Η Ροζίνα δέν ήξερε ακριβώς πόσα κάνουν, αλλά είχε τη
γνώμη ότι έπρόκειτο για κάποιο τεράστιο ποσό.

— Θα γίνης σχεδόν έφοπλιστής ! τού είπε προ-
σπαθώντας ν' άστεεινύη.

Η φωνή της όμως έτρεμε.

Ό Σελεστίνος είχε παραδοθεί σέ βαθιά σι-
λογή. Δέν έλεγε λέξη...

— Τι θα κάνης τώρα, Σελεστίνε ; τόν ρώτησε
σέ λίγο ή νέα.

Ό καλαθάς δέν της έδωσε άποκρίσι. Με
τούς άγκάλες άκουμπισμένους στα γόνατά του, σιγ-
κεντρωμένος στο έαυτό του, έσκαρπώταν βαθειά...

— Νομίζω, έν πάση περιπτώσει, έξακολούθησε
ή Ροζίνα, ότι δέν θ' άφίσης τις παραγγελίες που
στέλνουν δώσει οι άνδρες του χωριού στη μέση.

— Τώρα, άπάνω στη γιορτή. Οι άνδρες που περιμένουν
τά καλαθά, τά πανέμια και τις πλεχτές καρδέλες
που στέλνουν παραγγέλνει. Πρέπει να δουλέψουμε.

Έκείνος έκανε μια κλίση θυμωμένη.

— Να δουλέψω ; είπε. Νομίζεις ότι θα μπο-
ρούσα να δουλέψω, με τις ανέμετες που στριφογυ-
ρίζουν στο κεφάλι μου ; Εκείνο που μπορούμε να
κάνουμε σήμερα, για πού ό συμβολαιογράφος θα
με προιμένη αύριο, είναι να τούς πούμε ότι δουλειά
έχουμε έτοιμη. Θα πάμε στον Ρασάσι, στην Τρι-
βάλ, στον Φαβρό, στον Κασσάν...

— Στο Κασσάν ; Τι να κάνουμε στο Κασ-
σάν, αφού τό πλεστό μονόποδο τράπεζι που σού παραγγέλνει ή Κλά-
ρα δέν έν' έτοιμο ακόμα...

— Άλλά ό Σελεστίνος και πάλι δέν της έδωσε άποκρίσι.

Ξεκίνησαν λοιπόν, φροτωμένοι καλαθά κι' επιπλά.

— Έκατό χιλιάδες δολάρια !... Είπε στο δρόμο ό Σελεστίνος,
σ' όσους έβρισκε μπροστά του. Κληρονομία εκατό χιλιάδες δολ-
άρια άπ' τόν άδελφό μου τόν Άμερικανό !... Είμαι δηλαδή πε-
ρισσότερο από δύο φορές εκατομμυριούχος !... Καταλάβετε !...

Όλοι τού κίτταζαν με θαυμασμό. Ένας κύκλος από άνδρες
τους έσηματίσθηκε γύρω του σέ λίγο. Τόν κίτταζαν
όλοι με σεβασμό. Μόλις τόν άντίχουσαν τά κορίτσια
έγουρλώναν τά μάτια τους !...

— Θα μπορούσας ν' αγοράσεις μεγάλες εκτάσεις
και να γίνεις ο πιο πλούσιος τού τόπου, τού είπε ή
Κλάρα, ή κληρονόμος τού Κασσάν, που τά τεράστια,
σάν λίκαινας, δόντια της, περπατάν έξω από τά χεί-
λη της.

— Ναι, και άκόμη θα μπορούσα ν' αγοράσω και
τόν άντικυκλό πύργο που πουλιέται κι' όσας, άν
ήθελα, είπε με χαμάρι ό Σελεστίνος.

Η σκέπη της αγοράς τού πύργου τού είχε χαφί-

θεϊ πειά στο κεφάλι. Κι' όταν την άλλη μέρα πήγε στο συμβολαιογράφο κι' έβεβαιώθηκε ότι πραγματικώς κληρονομούσε τις εκατό χιλιάδες δολάρια, είπε στη Ροζίνα :

— Καταλαβαίνεις ;... Πρέπει να κόμω το μεγάλο κόλπο... Ν' αγοράσω τον πύργο. Θα τους έρθη κεραυνός όλων αυτών των γελοίων εδώ στη χώρα... Με φαντάζεσαι πυροδοσμένη του Κανταρόν, απόγονο όλων αυτών των ευγενών βαρώνων, μαρκιστών, κομήτων και υποκομήτων, έμένα τον αλήτη, τον περιπλανώμενο τον ασιόγχανο, το έλεεινό καλαθά ;... Θάχω τη λιμνούλα μου για να ψαρεύω, θάχω δάση για να κυνηγάω, ένα αυτοκίνητο για να κάνω περιπάτους, θάχω χωριάτες υποτακτικούς, θάχω το θρόνο μου στην εκκλησία και τον άββα στο τραπέζι μου !... Τέλος θάχω όλο το χωριό στα πόδια μου ! Είμαι τριάντα χρονών. Τα χρόνια με πέρνουν εμπρός κι' είνε καιρός ν' αγοράσω ένα ύποστατικό για να εξασφαλίσω τα γερατιά μου.

— Ναί, ναί, είνε αλήθεια, καλαθά ! του ελπ' εκείνη με αφέλεια, προσφωνώντας τον όπως συνήθιζε πάντα, με τον τίτλο του επαγγέλματός του.

Αυτός θύμωσε.

— Είσαι ένα ζώο ! Δέν καταλαβαίνεις τίποτε...
Πραγματικώς εκείνη δέν καταλάβαινε τίποτα. Ένα μόνο καταλάβαινε, ή καμένη ή Ροζίνα, ότι ο Σελεστίνος έλεγε διαρκώς «έ γ' ω θ' ά'» και ποτέ «έ μ' ε' ι' θ' ά'», σάν να μην ήθελε να την έχη όπως μέχρι σήμερα σύντροφο στη ζωή και στις δουλειές του. Το είχε προσέξει καλά αυτό, είχε πονέσει βαθειά και την νύχτα ενώ εκείνος κοιμόταν, ή Ροζίνα έκλαιγε, έκλαιγε !... Το άλλο πρωί του είπε με ύψος θλιμμένο και γλυκειά φωνή :

— Σελεστίνε, σκέφτομαι να σ' απαλλάξω από το ύποκειμένο μου... Έγώ δέν είμαι παρά ένα φτωχό κορίτσι, ένοι εσύ... εσύ είσαι τώρα πλούσιος !

Η φτωχή κόρη καταλάβαινε πως ο Σελεστίνος δέν ήταν πειά ο ίδιος. Γιατί να μένη πειά μαζί του ; Καλά έκαμε και τού το είπε. Ο Σελεστίνος την έπηρε στην άγκυλιά του προσπαθώντας να την παρηγορήσει. Μά τα λόγια του ήταν ψεύτικα, ύποκορηστη. Μά τα λόγια... Η Ροζίνα είχε καταλάβει καλά πως κατά βάθος ο Σελεστίνος δέχεται ν' ευχαρίστησι την θυσία της, την άπομάκρυνσί της.

Και ένα βράδυ φθινοπωρινό, που ο ήλιος έχρυσώνει τον ορίζοντα, ή Ροζίνα, εφωδιασμένη με λίγα χρήματα από τη δουλεία της, ξεκίνησε μόνη, κατάμονη, προς το άγνωστο !...

...Δέκα χρόνια πέρασαν... Μιά μέρα ο Σελεστίνος Πατριάς βρισκόταν στο ίπποδρόμιο της πρωτεύουσής του νομού. Είχε μπή εκεί για να ξεγελάση την φοιτητή άνια του και να ξεσκάση απ' τις γκρίνιες του σπιτιού του... Με το κεφάλι άκουμπισμένο στο χέρι έκαμάρωνε μια ίππευτρια που έλαμπε από δροσιά και χάρι έπάνω στο άλογό της και που τα μάτια της λές και πετούσαν φλόγες. Εύκρινη, πηδηχτή, λατινίγια, ή νέα αυτή ένοητεσε το πλήθος και έκανε τις καρδιές να χτυπούν δυνατά. Ο Σελεστίνος έννοιωσε άεσφα μια άλλόκοτη συγκίνηση. Κύνταξε καλύτερα την ίππευτρια και ή καρδιά του λαχτάρισε. Ήταν ή Ροζίνα !... Η Ροζίνα του !...

Κατασυγκινημένος ο Σελεστίνος πούταν πειά απ' τους άρχοντας του χωριού του, έσκυψε το κεφάλι του κι' άρχισε ν' αναπολή τα περασμένα, το μυστικό παρελθόν του. Όταν ή άμαζόνα βγήκε από τον στίβο, εκείνος έκλεισε τα μάτια του και παραδόθηκε σ' ερμάρμούς. Από μπρός του περνούσαν σάν σ' ύλγγο τα περασμένα... τ' άγρίστα...

Θυμήθηκε την παλιά Ροζίνα. Η καρδιά του σφίχτηκε... Ρόζα, Ροζίνα, Ροζινούλα, Ροζινέτσια !... Έθυμήθηκε όλο το κομπολόι των ύποκορηστικών και χαϊδευτικών ονομάτων που μεταχειρίζονταν όταν μιλούσε στην σύντροφο αυτή της νεότητός του, στην καλαθού του. Έννοιωσε την καρδιά του να χτυπά—να χτυπά, τα γόνατά του λύθηκαν !...

Τι ώραία που ήταν ή καλαθού του τότε, με τα πυκνά, τρυφερά μαλλιά της, καθώς επρόβαλλεν ανάμεσα στα καλάδια και στις τιβές ! Και τι ευχάριστη, τι γλυκειά, τι εύκολη που περνούσε ή ζωή δίπλα στην κόρη εκείνη που είχε διαρκώς το χαμόγελο στο πρόσωπό της, και το τραγούδι στα χείλη της ! Πόσο γλυκά φυσούσε δίπλα της το άεράκι μέσα στις καλαμιές !...

Αχ !... Γιατί να την χάση ;... Γιατί να την αφήση να φύγη ; Τώρα ή ζωή περνούσε γι' αυτόν άνιαρή, μαρμαρωμένη, μαύρη κι' άραχλη... Νόμιζε πως με το χόρμα θα τ' άποχτούσε. Τι τ' άφαντασιόπληξη ! Τι άπάτη !... Τώρα καταλάβαινε πως το χόρμα μόνον, είνε άνικανο να προσφέρει στους κατόχους του την άληθινή εύτυχία.

Η εύτυχία—έτσι φαίνεται το θέλει ο Θεός!—είνε άμοιρή των φτωχών για την φτώχεια τους.

Όταν έγινε διάλειμμα ο Σε-

στίνος Πατριάς πήγε να έπισκεφθ' στο καμαρίνι της την Ροζίνα. Την έλεγαν τώρα κ. Ροζίνα Σεγκαλέν. Έκείνη τον δέχτηκε χωρίς να συγκινηθ' . Αυτός απ' την άρχη της κουβέντας μαζί της, έδωσε να την θαμπώση με τα λεβιά του. «Τό αυτοκίνητό του, της είπε, τοις περιμενε κάτω στην πόρτα. Θα τοις πηγαίνε όπου ήθελες εκείνη άδιάφορο που, για να ξαναρχίσουν το παλιό ειδύλλιο τους...»

Τα μεγάλα μαύρα μάτια της Ροζίνας, που τα μεγάλανε πάρα περισσότερο το κραγιόνι, του χαμογέλασαν τώρα νοσταλγικά.

— Ο Σελεστίνος έλπιζε πως την έσυγκίνησε.

— Λοιπόν θάρηης μαζί μου ;

— Η Ροζίνα τού άρνήθηκε με μία κίνηση της κεφαλής γρήγορη, χωρίς έπίδειξη και έπιθδευσι :

— Όχι, φίλε μου, όχι...

Και τού άπλωσε το χέρι φιλικά.

— Η ζωή μου έχει πάρει τώρα το δρόμο της, του είπε. Ήταν παντρεμένη, με τον ρεζισσέρ του ίπποδρομίου, και έχω πέντε παιδιά. Και σεις τον ρώτησε, είσατε πάντα πλούσιος ;

Ναί, ήταν πλούσιος και διαρκώς έπλούτανε περισσότερο. Με την προίκα που πήρε απ' την Κλάρα, τη γυναίκα του, ήταν πάρα ιδιοκτήτης του μισού χωριού ! Άλλά τι το όφελος ; Η γυναίκα του ήταν ιδιότροπη, γκρινιέρα, τσιγγούνα και άσχημη.

— Πειθαίνο από στενοχώρια ! της είπε τέλος με παράπονο.

— Κοίμα !... έμουρμούρισε ή Ροζίνα με άπλότητα.

— Όστε δέν μπορείς να έλπιζω τίποτε από σ' ; της ξανά με όρος έκτεντικό.

Έκείνη έξεσείμασε από τον τοίχο του καμρινιού της, μία φωτογραφία, της οποίας ή κορνίζα ήταν πλεγμένη από λεπτά κλωδιά άριστευτικής, και τού την έδειξε. Ήταν μία φωτογραφία ένο νεαρού έρωτευμένου που χαμογελούσαν τρυφερά ο ένας στον άλλον.

Ήταν ένας καλαθάς και μία καλαθού. Τα δάχτυλά τους άπασ και τα δνερά τους της έποχης έκείνης είχαν πλεγθεί όπως και τα λεβιά καλαμιά της κορνίζας...

— Νά, πάρτην, του είπε. Και τού έδωσε τη φωτογραφία ψηθυρίζοντάς του με ένα χαμόγελο γλυκό και μελαγχολικό :

— Πάρτην ! Είνε ή νεότης μας που δέν ξαναγυρίζει πιά !...

Και έφυγε για να ξαναμπή στο στίβο...

Ζώρς Πουράλ

ΑΠΟ ΤΑ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ - ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο κ. Τυρέμπορος

Σ'ε μία πόλη της Σουηδίας, μεταξύ των μελών του δημοτικού συμβουλίου συγκαταλέγεται κάποτε κ' ένας χοντρός τυρέμπορος, ο οποίος δέν διακρινόταν για τη λεπτότητα των εκφράσεών του. Μία μέρα, που είναν συνεδρίαση, θύμωσε υπερβολικά βλέποντας πως οι μισοί απ' τους δημοτικούς συμβούλους δέν ήθελαν να ψηφίσουν κάποια πρότασή του για κάποιο ζήτημα. Και, σ'ε στή μες έξάφνης, μπήγει τις φωνές :

— Κόριοι !... Οι μισοί απ' τους δημοτικούς συμβούλους είνε ήλίθιοι !

Έπληκλούθησε πανδαιμόνιο. Το δημοτικό συμβούλιον σήκωσε άμέσως μυστική συνεδρίαση, για ν' άποφασίση τι είδους ίκανοποίηση πρέπει να ζητήση απ' τον τυρέμπορο για την προσβολή που τούς έκανε. Κατόπιν πολυώρου συζητήσεως, κατέληξαν στην άπόφασή να βάλουν τον ύβριστή να πάρη δημοσίως πίσω το λόγο του.

Την άλλη μέρα, οι κάτοικοι της πόλεως διάβαζαν κατάπληκτοι την έξης έπιγραφή, κρεμασμένη απ' όξω απ' το μαγαζί του τυρέμπορα :

«Όφελω ν' άναγνωρίσω δημοσίως πως οι μισοί απ' τοις δημοτικούς συμβούλους της πόλεός μας δέν είνε ήλίθιοι.»

Καλά, και οι άλλοι μισοί τί ήτανε ; Αυτό πειά δέν το καθόρισε ο κ. Τυρέμπορος !...

Ανεπανόρθωτες άπάλει

Τί μούτρα είνε αυτά, Γιώργο ; Τί σου συμβαίνει !...
— Άστα, φίλε μου, πέθανε ο παπαγάλος μου.
— Καλά και γι' αυτό είσαι τόσο λυπημένος.

— Αχ ! αν τον άκουγες καμιά φορά πως έβριζε και πως έφούρκιζε την πεθερά μου, θα μπορούσες τώρα να καταλάβης τον πόνο μου !...

ΟΙ ΗΡΟΕΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΟΙ ΘΛΙΒΕΡΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΔΑΝΤΩΝ

Τρομερός άνθρωπος και καλός οικογενειάρχης. Η αγάπη της συζύγου του Δαντών. Ο Δαντών στο σπίτι του. Το θηρίο που τον έμαρμαζε μία γυναίκα. Για να σωθ' ή βασιλική οικογένεια. Η έξορία του Δαντών και ή άρρώστεια της γυναίκας του. Ο θάνατός της. Η τραγική έπιστροφή. Το άνοιγμα του τάφου. Μπροστά στην πεθαμένη ! Ο δεύτερος γάμος του Δαντών και ή άποστροφή της συζύγου του. Ο τραγικός θάνατός του.

Η τύχη φάνηκε σκληρή στο Δαντών—τόν τραγικό ήρωα της Γαλλικής επανάστασεως—και σ' αυτούς ακόμα τους έρωτάς του, στο μόνο δηλαδή πράγμα που θα μπορούσε να φαιδρύνει λιγάκι την πολιτάρχη και άραχη ζωή του. Ο Δαντών αγαπούσε εξαιρετικά τις γυναίκες. Απ' τον καιρό όμως που παντρεύτηκε, είχε συναντήσει την αγάπη του στη γυναίκα του, δείχνοντας έτσι πως είχε μέσα του άνεπιτηγμένο σε μεγάλο βαθμό—παρά τις αντίφατικές κατηγορίες των αντιπάλων του—το αίσθημα της οικογενειάρχης. Τού ήταν όμως γραφτό να μη χαρεί πολύν καιρό τις ήδονες της συζυγικής εστίας...

Παντρεύθηκε την εποχή που ήταν ακόμα δικηγόρος χωρίς πελάτες, γεμάτος φιλόδοξα όνειρα και βουτημένος ως το λαιμό στα μύξα. Η γυναίκα του, κόρη κάποιου «λεμοναδοπώλη» ονομαστή στη γειτονιά για την όμορφιά, την άρετη και την καλή καρδιά της, είχε άγαπασε τρελλά τον άσπιμο αυτόν άσχημάνθρωπο. Το σκοτεινό και άγριο πρόσωπό του, την εφόβριζε· έκείνα που άκουε να λένε να θα τρυφερά έλκρινόματά του, την έκαναν να διστάζη αν και έ-αρεσε να τον πάρη άντρα. Όστόσο τον αγαπούσε. Και οι δισταγμοί της δέν βάσταξαν πολύ. Αποφάσισε να τον παντρευθ' , να έμνησ' ή άρελή, πως θάκανε το Δαντών, με την άσφαλισση και την ήσυχη της νύχτας που θα φέρονε.

Οι άνθρωποι που κινούνται στην πολιτική παλαίστρα και που άνακατεύονται όλη την ήμέρα με τις λαϊκές μάζες, έπόμενο είνε να ποθούν περισσότερο από κάθε άλλο την οικογενειακή ήσυχη μέσα στην οποία μπορεί κανείς να ξεκουράσ' ή ταραγμένα νεύρα τους. Πρέπει όμως να βρεθ' ή αυτό και ή κατάλληλη γυναίκα, ή στήθι δηλαδή συντρόφισσα. Ο Δαντών στάθηκε, από αυτής της άποψέως, πολύ τυχερός. Η γυναίκα του υπήρξε γι' αυτόν σωστός παρηγορητικός ήρωας. Έκείνη τού έδινε κουράγιο τις στιγμές που τον έκυριεύε ή άποθάρρυνση και ή άποθάρρυνση, έκείνη έπέσιζε τού έδινε, πολλές φορές, φρονιμες κι' όφελιμες συμβουλές. Ο Δαντών, που δέν όπισθοχαρούσε μπρός από τίποτα, γινόταν άρνακι όταν τού μιλούσε ή γυναίκα του. Λένε πως έκανε πολλά κακουργήματα μ' ή αλήθεια είνε πως χωρίς την εύεργετική επίδραση της γυναίκας του θα έκανε πολλά περισσότερα.

Όταν, στην έξαψη της επανάστασεως άρχισε να κινδυνεύ' ή ζωή των βασιλέων, ή γυναίκα του τον άρχισε στην αγάπη του της είχε να προσέτιν να μην πάθουν τίποτα ο βασιλεύς και ή βασίλισσα. Ύστερα από λίγον καιρό, τον έρωτά και πάλι στο κεφάλι των δυο παιδιών τους να πάει ότι περνάει απ' το χέρι του, για να γλυτώσουν ο διάδοχος, ο Λουδοβίκος ο ΙΖ' και ή Μαρία Άντουανέττα. Ο δημαγωγός της επανάστασεως τόσο πολύ ώστε υπεσχέθηκε να κάνει αυτή την παραγγελία στην ιδεολογία του και να προσπαθήση να σώση τη μαυρή βρομιά, ή οικογένεια από τη λαιμητόμο. Μά τι μπορούσε να κάνει μόνος του εναντίον του λαϊκού ρεύματος, εναντίον της θηριώδους έξαγριωμένης λαού που διψούσε την εξαφάνισή και τού παραμυχαρού ίγνους βασιλείας ; Ο Λουδοβίκος ΙΣΤ' άπεκεφαλίστηκε, ή Μαρία Άντουανέττα τον άκολούθησε στην τύχη του και όσο για το διάδοχο—ακόμα δέν εξακριβώθηκε τι απέγινε αυτό το παιδί, είτε και ποιά ήταν το τέλος του. Το θάνατό του περικαλύπτει μέχρι σήμερα βαθύ μυστήριο.

Τα όλα αυτές τις τραγωδίες ή κυρία Δαντών άρχισε να λυγίζει σιγά-σιγά απ' την άπελπισία και τον πόνο της. Η λεπτή νύχ της δέ μπορούσε να βλέπη να γίνονται καθημερινώς τριγύρω της τόσα και τόσα εγκλήματα. Έκείνη που τις σκότεινες περιουσίες ήταν τό κακό όνομα που είχε βγάλει ο άντρας της κατόπιν των σφαγών του Σεπτεμβρίου, στις όποιες έλαβε τόσο ένεργό μέρος. Της ήταν άδύνατο να πιστέψη πως ο άντρας της, που δέν είχε γυρίσει πάντα καλό και ήσυχ, έκανε πράγματα τα εγκλήματα αυτά.

Έτσι σε λίγο βαρεία άδωσση. Της παραστέκοταν ή μητέρα του άνδρός της. Ο Δαντών βασανίστηκε τρομερά τότε. Όλη την ήμέρα την περνούσε έξω μες στην έξαψη και τον πυρετό της μεγάλης έκείνης θεομηνίας που είχε πέσει στη Γαλλία, και το βράδυ γυρνώντας σπίτι του, αντί να βρ' ή λίγη χαρά και ξεκούραση, που τού είνε λαχταρήσει, έβλεπε τη γυναίκα του κατάκοιτη στο κρεβάτι, να σβήνη σιγά - σιγά και να δέν κοιτάει με τα παραπο-

νητικά της μάτια, σά να τον μάλλωνε για τις κακές του πράξεις. Και όσο περνούσε ο καιρός, και ή κατάσταση της γυναίκας του χειροτέρων, άρχισε να δέν βασανίζ' ή σκληρή βεβαιότητα πως και εκείνος θα γνώριζε σε λίγο την πίκρα του θανάτου και πόσο τρομερό πράγμα είνε να χάνης ένα δικό σου μες απ' τα χέρια σου. Και ο πόνος και ή άπελπισία έκαναν τον άνθρωπο αυτόν να φάινεται έξω, στην πολιτική παλαίστρα, πιδ άπότομος στους φίλους του, πιδ άδυσώπητος άπέναντι των αντιπάλων του.

Τα βάσανά του δέν είχαν τελειώσει. Γιατί, μία μέρα, κατάλαβε πως έπρεπε ν' άπαρηγθ' ή μόνη χαρά της θλιβερής ζωής του, να μπορ' δηλαδή να βλέπη τη γυναίκα του, άδιάφορο αν εκείνη πέθαινε μερ με τη μέρα. Κατάλαβε πως ήταν ύποχρεωμένος να δραστηριέση για το έξωτερικό. Γιατί είχε μάθει πως έπρόκειτο να περάση από το Δικαστήριο, καθ' ύπόδειξη του Ροβεσπέρου, ο όποιος θεωρούσε τον τέως συνεργάτη του ως πολύ συντηρητικό. Η φιλοπατρία του Δαντών έμποδισε να ξεσκεπάση μπρός στο Δικαστήριο τα παρασκήνια της ύποθέσεως. Απ' έτέρου, ήξερε καλά πως αν έμενε στο Παρίσι, θα δέν άπεκεφαλίσαν. Τό δέλημα ήταν τρομερό. Και, με σπαραγμένη καρδιά, άπεφάσισε να φύγη απ' τη Γαλλία και να πάη στο Βέλγιο. Στο μεταξύ όμως, ενώ βρισκότανε στην έξορία, συνέβηκε έκείνο που τόσο φοβότανε. Λαμβάνει ένα γράμμα πως ή γυναίκα του πεθαίνει...

Τότε, άψηφώντας όλα, και το θάνατο και την άτίμωση, γυρνάει άμέσως στο Παρίσι. Μά όταν έφτασε στον τόπο του βρήκε το σπίτι του άδειανό και τα παιδιά του όρφανά. Η γυναίκα του είχε πεθάνει προ όκτω ήμερών... Ο Δαντών δέν πίστευε καθόλου στην άθανασία της ψυχής. Ήθελε να ξαναβ' , να ψηλαφή και πάλι το σώμα της, το πρόσωπό της, τα χέρια της. Η άπόγνωση του είχε φτάσει σε βαθμό παραφροσύνης.

Τρέχει στο κοιμητήριο και βάζει το νεκροθάφτη να άνοίξη τον τάφο της γυναίκας του. Τα χέρια τού νεκροθάφτη τρέμουν· τότε ο Δαντών άρπάζει το τσαπί κ' εξακολουθεί μόνος του το σκάψιμο. Κι' όταν είδε μπροστά του το νεκροκρέβατο, έπεσε άπάνω του, τ' άνοιξε με τα χέρια του σπάζοντας τα νύχια του κι' άγκάλιασε με φρενιασμένο πάθος το σώμα έκείνης που έκανε τη σκληρή καρδιά του να χτυπήσει. Όποιος θα έβλεπε τότε το Δαντών να κλαίει, στο βάθος του άνοιγμένου τάφου, σφιγγόντας στην άγκυλιά του ένα άποσυντηθεμένο σκεδόν και βρώμιο πτώμα, δε θα μπορούσε ν' άναγνωρίση τον άκαρδο δημαγωγό με την άσφαλνία θέληση...

Λίγες μέρες πριν πεθάν' ή γυναίκα του, τού είχε γράψ' , για να άποκαταστήση έπιστολή, στην όποια τον συνεβούλευε να ξαναπαντρευθ' , για να μην αφήσει τα παιδιά του χωρίς περίποίηση. Τού υπέδεικνε μία γυναίκα και πιδ γυναίκα έπρεπε να πάρη.

Ο Δαντών, έκτελώντας την τελευταία θέληση της γυναίκας του, ξαναπαντρεύτηκε. Μά ή καινούργια οικογένειά του, τον φοβάται, και τον άποσφύγει. Η γυναίκα του τρέμει μπροστά του. Τό θλιβερό για τον Δαντών ήτανε πως την αγάπησε ξανά κι' ατ'ήν, και πως έδοκίμασε και πάλι το άφρόντο μαρτύριο να βλέπη να τον τρέμη μία γυναίκα που την έλάτρευε. Διψούσε αγάπη κ' έθρισκε άηδία και ήσυχότητα.

Απαγορευμένος τότε απ' τις άποτυχίες του στον έρωτα, άδιαφορεί τελείως για τη ζωή του και άνησάει τον κίνδυνο που τον έώνει από παντού. Γίνεται άγριος, θηριώδης, προκαλεί ο ίδιος το θάνατό του. Και το μοιραίο τέλος του ήρθε, και πολύ σύντομα.

Δέν πέρασε πολύς καιρός που οι Παρισίνοι τον είδαν να περπατά άνεπασημένος στο μοιραίο κάθρο που τον έπληγαινε στην πλατεία της Λαιμητόμου. Κρατούσε ανάμεσα στα δόντια του ένα άλικο τριαντάφυλλο και είχε παρ' ένα δίπλα του το φάμπρο ντ' Έγκλαντιν, ο όποιος κατά το δίστημα της μεταφράσεως των απ' τη φυλακή στη γκαλοτίνια διορθώνει τα δοκίμια του τελευταίου άνδρου του και τον φίλο του ποιητή Κορνήλιο Ντεμουλέν, ο όποιος κοίταζε έκστατικός μπροστά του, σά να δραματίζότανε.

Όταν ήρθε ή σειρά του Δαντών να άποκεφαλίσ' , έδειξε στο δήμιο Σανσόν το πλήθος που ήτανε συγκεντρωμένο γύρω και παρακολούθουσε με δέος τη σκηνή, μη θέλοντας να πιστέψη στα μάτια του πως αυτός που έβλεπε μπρός στη λαιμητόμο ήταν ο τρομερός και θεοφιλέστατος Δαντών, και τού είπε γελώντας σαρκαστικά :

— Όταν κόψης το κεφάλι μου δείχτο στον κόσμο !... ατίει τον κόπο !...

Ο Δαντών.

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΒΑΤΕΛ

Στὸ παλάτι τῶν Κοντιέ. Ἐνας περὶφημος μάγιστρος. Ὁ Λοιδοβίκος 14ος στὸ Σαντιγύ. Ἐο, καὶ καὶ συμπόσια. Ὅπου δὲν φτάνει τὸ φητὸ γιὰ δόλους τοὺς συνδαιτημένους. Ἡ ἀπελπισία τοῦ ἀρχιμαγείρου. Τὸ περίφημο πρῶτευμα. Ὅπου τὰ φητὰ εἶνε ἀφθονὰ μὲ τὰ ψάρια λίγα! Ἡ τραγικὴ ἀπόφασις. Ὁ ἀπαγγελματικὸς ἐγὼτισμός. Ἡ αὐτοκτονία τοῦ ἀρχιμαγείρου. Τί γράφει ἡ κυρία ντὲ Σεβινιέ. κ.λ.π. κ.λ.π.

Ἐνα γεγονός πὸν ἔμενε ἱστορικὸ, ἀποθαναιωθὲν ἀπὸ τὴν κυρία ντὲ Σεβινιέ στὴς περιφημίες ἐπιστολῆς της, ἦταν καὶ ἡ αὐτοκτονία τοῦ Βατέλ πὸν συνέβη στὴς 26 Ἀπριλίου 1671 στὸν πύργο τοῦ Σαντιγύ, ἕνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα παλάτια τῶν προγόνων τοῦ Κοντιέ, ἐξαδέλφου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας. Ὁ μέγας Κοντιέ, διὰ δὲν βρισκόντανε στὸν πόλεμο, ἀγαπᾶσε νὰ ἐκκουράζεται ἐκεῖ. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὁ νικητὴς τοῦ Ρουκουῆ ἦταν πενήντα χρόνων, μόλις εἶχε καθυποτάξει τὴν ἐλευθέρη Κομητεία κ' ἔτοιμαζόταν νὰ ἐμβάλῃ στὴς Κάτω - Χώρες.

Ἐν τῷ μεταξύ μεγάλες ἐτοιμαζόντουσαν στὸ Σαντιγύ, στὴς ὁδοὺς, προσκλήσεις, εἶχε δηλώσει διὰ τὰ συμμετεῖχε κ' ὁ βασιλεὺς ὁ Λουδοβίκος XIV. Γιὰ τὰ μεγαλοπρεπῆ γεύματα τῶν ἱερῶν αὐτῶν, εἶχε ἐπιστρατευθῇ ἕνας ὁλόκληρος λόγος μαγείρων ὁ ὁποῖος τελῶς ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ περιφημοῦ βασιλικοῦ ἀρχιμαγείρου Βατέλ, πὸν ἐξουσιάζει ὡς μεγαλοφυΐα στὴν τέχνη του. Ἰδοὺ τί γράφει γι' αὐτὸν ἡ κυρία ντὲ Σεβινιέ: «Ὁ μέγας Βατέλ, αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος τοῦ ὁποῖου ἡ ἱκανότης ἐξωφείλει ἀπὸ τὴν ἱκανότητα ὅλων τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἔχει ἀντέλγησεν μὲ τὴν ὁποία θὰ μπορούσε νὰ κυβερνήσῃ ἕνα ὁλόκληρο κράτος». Ὁ Βατέλ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων τιμητικῶν τὸν διακρίνον, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ φορᾷ σπαθί, ἐλάμβανε μισθὸ στρατηγῶν καὶ τοῦ εἶχε παραχωρηθῇ ἕνα ὁλόκληρο διαμέρισμα μέσα στὸν πύργο. Μὰ δὲν ἦταν καὶ μικρὴ δουλειὰ νὰ προετοιμάζῃ γεύματα στὰ ὁποῖα θὰ ἔτρωγαν, ἐκτὸς τοῦ βασιλέως, ὅλοι οἱ μεγαλύτεροι εὐγενεῖς τῆς Γαλλίας.

Ὁ βασιλεὺς συνοδευόμενος ἀπὸ πολυάριθμην ἀκολουθίαν ἐφθασε στὸ Σαντιγύ στὴς 25 Ἀπριλίου τὸ βράδυ. Μὰ ἀμέσως ἡ πρώτη οὐρανοῦ ἐπληξε τὸ Βατέλ. Κατὰ τὸ δειπνὸν πὸν παρατάθη οἱ λίγοι, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς συνδαιτημένους ἔμειναν χωρὶς ψιτὸ ἐπειδὴ δὲν εἶχαν γίνῃ προμήθειαι γιὰ τοσούτους προσκεκλημένους.

Ὁ Βατέλ τότε περιήλθοι, ἀρχισ νὰ λὲθ στοὺς φίλους του:

— Πάει! ἀιμάτωσα! αὐτὸ πὸν ἔπαθα ἦταν ἕνας ἐξαιρετικὸς ὁ ὁποῖος θὰ μὲ θανάτωσεν. Συγχρόνως δὲ ἔλεγε στὸν ἐπιστολὸν τοῦ πρίγκιπος Κοντιέ Ζαν ντὲ Γκουβίλ:

— Το κεφάλι μου στεγνοφυρίζει, τάχω χαμμένη! Βοήθησέ με νὰ δάσω ὁδηγίτις στὸ προσωπικὸ μου!

Ὁ ντὲ Γκουβίλ τὸν ἐβοήθησε ὅσο μπορούσε, μὰ βλέποντας διὰ ἡ ἀπελπισία τοῦ Βατέλ ἐμεγάλωνε ὁλοένα, ἔσπευσε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πρίγκιπα Κοντιέ, ὁ ὁποῖος ἐκμιμῶσε πολὺ τὸν ἀρχιμαγείρου του. Καί, πράγματι, ὁ πρίγκιπς, ἀφ' ἰνότητας, τὸ βασιλεῖα καὶ τοὺς ἄλλους εὐγενεῖς, κατέβηκε στὰ μαγειρεία ὅπου ἀρχισ νὰ τὸν παρηγοροῦν, λέγοντάς του:

— Μὰ ὦρ, Βατέλ, δὲν ἔχεις δίκαιον... Τὸ φαί τοῦ βασιλέως ἦταν περίφημο!

— Ὑψηλότερα, ἀπάντησε ὁ Βατέλ, ἡ καλοσύνη σας μὲ ὑποχρεώνει μὰ ἔξω κατὰ διὰ τὸ ψιτὸ εἶλινε ἀπὸ δύο τραπέζια...

— Ὅρ, ὦρ, τοῦ εἶπε γέμματα ὁ πρίγκιπς, μὴ θλίβεσαι κ' ὅλα πάρε περίφημα.

Ὡστόσο ἐκείνη ἡ νύχτα πέρασε. Τὴν αἰὶν μέρη ὁ Βατέλ ἐδύλησε πρῶτος στὴς 4 τὸ πρωί. Ὅλοι κοιμούντουσαν ἀκόμη μέσα στὸν πύργο, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς μαγείρους καὶ τοὺς βοηθοὺς του, οἱ ὁποῖοι ἀναβὰν κώλας τῶν φωτιῶν γιὰ τὰ παρασκήνια τοῦ πρώτου προγεύματος. Οἱ προμνηστικὲς τὸν τροφίμων ἀρχισαν νὰ φτάνουν, ἀπὸ τὴν ὁρὰ τὰ κρέατα γιὰ τὸ ψιτὸ ἦσαν τόσο ἀφθονά, ὥστε θὰ περιόριζαν ἀσφαλῶς τὰ μισά. Μὰ τὰ ψάρια ἦσαν ἐλάχιστα, τὸ ἕνα δέκατο μόνον τῆς παραγγελίας πὸν εἶχε κάνει ὁ Βατέλ.

— Αὐτὰ εἰν' ὅλα; ὥρτισε ὁ Βατέλ τὸν προμνηστικόν.

— Μάλιστα, κύριε! τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ὁ Βατέλ, προσηλυτικὸς καθὼς ἦταν, ἐκτὸς τῆς παραγγελίας πὸν εἶχε κάνει στὸν εἰδικὸν προμνηστικόν, εἶχε στείλει πολλοὺς ἀνθρώπους του στὰ κοντινὰ λιμάνια γιὰ νὰ τοῦ φέρουν ψάρια. Γι' αὐτὸ καὶ περιμένε κάμ-

ποσὴν ὥρα, μὰ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀπεσταλμένους του δὲν ἔφτανε. Ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ ὁ μαῖτο-ντ' ὅτελ τῆς αἰλῆς ἀνυπομονοῦσε νὰ σερβίρῃ τὸ πρῶτον προγεῦμα. Κανεὶς δὲν φανόταν. Ἡ ἀπελπισία τοῦ Βατέλ ἦταν ἀπερρήγαστη. Στὸ τέλος ἀποφασίστηκε τὸ πρῶτευμα νὰ σερβιρῇται μὲ τὰ ψάρια. Ὁ Βατέλ, ἀπαρηγόρητος, δὲν ἔβρισε πικρὰ στὸ στόμα του. Τὸ κεφάλι του ἦταν φλογισμένο καὶ μόλις μπορούσε καὶ στεκεῖται στὰ πόδια του ἀπὸ τὴν ταραχὴ του.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ τὸν εἶδε ὁ ντὲ Γκουβίλ, στὸν ὁποῖο εἶπε:

— Ἀ! πάει! πάει! ἡ γροσὴ εἶνε μεγάλη! Δὲ θὰ μπορούσε νὰ ἴσται!

Ὁ Γκουβίλ ἀρχισ νὰ ἀσπαστίζετο μὰ νὰ τὸν παρηγοροῦσε, μὰ ὁ Βατέλ ἔργνε οὐκ ἐπαύσαντες τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ χέρια του.

Τράβηξε κατ' εὐθείαν στὴν κάμαρή του. Ἐκεῖ στήριξε τὸ σπαθί του ἀπάνω στὴν πόρτα κ' ὀρθώνας ἔπεσε ἀπάνω σ' αὐτὸ γιὰ νὰ τοῦ τῆσθαι τὸ στήθος. Τὴν πρώτη φορὰ καὶ τὴ δεύτερη ἀπέφυγε καὶ τραυματίστηκε μόνον. Τὴν τρίτη ὁμως φορὰ τὸ σπαθί τὸν πέρασε ἀπὸ τὴν καρδίαν κ' ἔπεσε κάτω νεκρός!

Ἐν τῷ μεταξύ εἶχαν ἀρχισ νὰ φθάνουν ἀπ' ὅλα τὰ σημεία οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ φτωχοῦ Βατέλ, κομίζοντας ἀφθονα ψάρια. Στὰ μαγειρεία, γάργυρον νὰ τὸν βροῦν γιὰ νὰ τὰ ἐτοιμάσῃ, μὰ ὁ Βατέλ δὲν φανίεται πονθενά. Ἀνεβάντων τῶν στὴν κάμαρή του καὶ βρισκόντων τὴν πόρτα κλειστή. Χτυποῦν ἐπαγερτικῶς, κανεὶς ὅμως δὲν ἀπαντᾷ. Ἀναγκάζονται τότε νὰ τὴν παραβῶνται καὶ, μπαίνοντας μέσα, εἶδαν τὸ Βατέλ νεκρὸ κ' ἐκτετατὸν στὸ αἷμα του...

Ἐσπευσαν νὰ τὸν ἀναγείνουν στὸν πρίγκιπα Κοντιέ, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τὴν πόρτάν του καὶ ἔκλαψε μάλιστα γιὰ τὸ θάνατόν του τόσο εὐνοειδῆστον ἀρχιμαγείρου του. Ἀναρρίχτας τὸ δὲ στὸ βασιλεῖα, ὁ πρίγκιπς ἀπὸ θλίψεως:

Αὐτοκτονῆσε γιὰ νὰ μὴν ἐξευτελισθῇ στὴ δουλειά του.

Ἄλλοι ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς ἐπαίνεσαν τὸ ἄνθος τοῦ Βατέλ, κ' ἄλλοι τὸ κατηγόρησαν. Ὁ βασιλεὺς μάλιστα εἶπε διὰ εἶχε νὰ πᾶν πάντα ψῆφον στὸ Σαντιγύ, ἐπειδὴ ἔξερε ὅς ποσὴ αἰσθητικὴ θὰ ἔβρισε τὸν Βατέλ, ἡ παρουσία του. Εἶπε ἀκόμη στὸν Κοντιέ διὰ δὲν ἔκανε καλὰ πὸν εἶχε ἀντιθέσει στὸ Βατέλ τὸ σερβίρισμα ὅλων τῶν συνδαιτημένων. Ἀν τοῦ εἶχε ἀναθέσει διὰ τῆς αἰτίας μόνον, ὁ δυνάστης μάγιστρος δὲν θὰ στενοχωροῦταν τόσο. Ὡστόσο πᾶν ἦταν πολὺ ἀγαθὸ.

Μέσα στὴν ἀταξία πὸν ἐπεκράτησε στὴν μαγειρεία καὶ γενικῶς στὴν ὑπηρεσία μετὰ τὴν αὐτοκτονία, ὁ πιαστὸς Γκουβίλ πῆρε τὴν θέση τοῦ Βατέλ. Προετοίμασε, γιὰ τὸ πρῶτευμα τὰ ψάρια — τὴν αἰτία τῆς αὐτοκτονίας τοῦ προκατόχου του —

τὰ ὁποῖα ἦσαν ἀφθονώτατα.

Σχετικῶς γράφει ἡ κ. ντὲ Σεβινιέ: «Οἱ προσκεκλημένοι ἔφαγαν καλὰ, ἐγὼ καὶ περιόριστο, ἔπαιξαν καὶ πῆγαν τὴν νύχτα στὸ κνῆμα.

Αὐτὸ τὸ νυχτερινὸ κνῆμα ὑπῆρξε ὀνειρώδες, ἀν πιστεύῃ κανεὶς τοὺς χρονολογικοὺς τῆς ἐποχῆς. Ὁλόκληρο τὸ γειτονικὸ δάσος ἦταν φωτισμένο ἀπὸ χίλια φανάρια, καὶ τὰ σκυλιὰ, ἀποφύματα λαγωνικά, κυνηγοῦσαν τὰ ἐλάφια, ἐρεθισμένα ἀπὸ τοὺς λογιζομένους οἱ ὁποῖοι κρατοῦσαν δαυλὸς ἀναμμένους, ἐνὸς ἀπὸ δὲλες τῆς μερῆς ἀντιχόσαν μελωδικὸι οἱ ἦχοι τῶν κυνηγετικῶν κεράτων.

Ἐντὸ μεταξύ στὸν πύργο ἐφρόντιζαν γιὰ τὴν κηδείαν τοῦ Βατέλ. Ὁ πρίγκιπς τὸν Κοντιέ διέταξε νὰ ἐνταφισθῇ στὸ κοιμητήριον τοῦ Ἁγίου Φερμίνου, μεταφερόμενος ἐκεῖ μὲ τὸ ἴδιον τὸ πῦρ τοῦ ὁποῖο θὰ σπινώδεταν τέσσερος ἀειματικὸι τῆς ἀκολουθίας του. Ἐτοί καὶ ἔμει. Τὴν ταφὴν τοῦ παρρηγοῦ ἦσαν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς καὶ ὅλοι οἱ κατὰ τὸν περιχόρουν.

Στὸ ἴδιον μέρος, ὅπου ἔθαψαν τὸ Βατέλ, μετὰ ἐννῆντη δύο χρόνων, μὴ χρονισμένη νύχτα τοῦ Νοεμβρίου, βροχὰν τὸ πτώμα τοῦ ἀββῆ Πρεβί, τοῦ συγγραφέως τῆς «Μαριὸν Λεσκάν» καὶ ἐφημερίου τοῦ πύργου τοῦ Σαντιγύ.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ, ΙΣΤΟΡΙΊΤΣΕΣ, ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Μίσηρη γυναίκα:

Ἡ κυρία καὶ ἡ κυρία Μπλὸς μπαίνουν στὰ καταστήματα τοῦ Λοῦ-δου γιὰ νὰ ἀγοράσουν ἕνα καπέλλο γιὰ τὴν κυρία ἀπὸ τὰ τελευταῖα σχέδια. Ἡ ὑπάλληλος τρέχει προθυμότητα καὶ τοὺς φέρνει ἕνα σωρὸ μοντέλα.

— Αὐτὸ νὰ πάρῃς, λέει ὁ Μπλὸς στὴ γυναίκα του, δείχνοντάς της ἕνα.

— Τὶ λὲς καί μὲνε. Τέτοιο καπέλλο δὲν φορεῖ καμμία.

— Τότε πάρε αὐτὸ ἐκεῖ.

— Αὐτὸ; Εἶσαι στὰ καλά σου; Τέτοια φόρμα... τὴ φοροῦν δὲλες!...

Ἐνας ζητιάνος πᾶει μὴ ἡμέρα καὶ χτυπάει στὴν πόρτα τοῦ Ρότ, καὶ παρ' ὅλη τὴν ἀρνησίαν τῆς κυρίας ἐπιμένει νὰ τοῦ δώσουν ἐλεημοσύνη. Ἡ κυρία Ρότ κουρασμένη ἀπὸ τὴν ἐπιμονὴν τοῦ τοῦ λέει:

— Ἀκούσε. Ἀν δὲν φέρῃς ἀμέσως θὰ φωνάξω τὸν ἀδελφόν μου.

Ἡ ἀνταρσία δὲν εἶνε στὸ σπῆρι.

Ἡ κυρία Ρότ γίνεται ἔξω φρενῶν.

— Ποὺ τὸ ἐξέτε; τοῦ λέγει.

— Ἐν εἶνε δύσκολο νὰ τὸ μαντεῖον κανεὶς, λέει ὁ ζητιάνος. Ἐνας ὅμως πὸν εἶχε τόσο ταυτότητα καὶ μίσηρη γυναίκα δὲν πᾶει στὸ σπῆρι τοῦ παρὶ μὴν γιὰ νὰ φάῃ!...

Ἐνας ἐπαίτης μπαίνει σ' ἕνα ἐστιατόριο καὶ ζητεῖ ἐλεημοσύνην ἀπὸ τὸν καπιταλιστὰν. Αὐτὸς ἀρνείται καὶ τὸν διώγει. Ὁ ἐπαίτης βγαίνοντας παραπονεῖται γιὰ τὴν σκληρὴ διαγωγή τοῦ ἐξουδίου σ' ἕνα συνάδελφό του.

— Ὁ, ἐφώνασε ἐκεῖνος. Ὁ καλὸς θεὸς θὰ τὸν τιμωρήσῃ γιὰ τὸν ἐρισμόν του.

— Αὐτὸ ἔγινε κ' ὅλα, ἀπάντησε, ὁ ἄλλος δείχνοντάς του ἕνα ἀσημένιο κούτι πὸν τὸ εἶχε κλέψει καὶ τὸ εἶχε κρύψει στὸ πανωφόρι του!...

Μεγάλον γεῦμα στοὺς Μπλὸς τοὺς νεοσυλλέκτους. Μεταξὺ τῶν προσκεκλημένων εἶνε καὶ ὁ Ρότ τραπεζίτης σήμερα καὶ ὑποπτο ἐποκειμένη ὁλοῦ.

Ὅλα πηγαίνουν ὥραια ὡς τὴ στιγμὴ πὸν κάποιος ἀντιλαμβάνεται διὰ τὸ ἔλεον τὸ χροστὸ ρολόγι τοῦ. Γνωστοποιεῖ τὴν κλοπὴν στὸν οἰκοκύριον.

— Ποῦν ὑποπτεύεσθε; τὸν ἐρωτᾷ ὁ Μπλὸς.

— Αὐτὸν ἐκεῖ τὸν κύριον, λέει ὁ προσκεκλημένος.

— Ἄ, εἶνε ὁ κύριος Ρότ ὁ τραπεζίτης. Περὶμένετε μὴ στιγμὴ.

— Σὺ παρακαλῶ, κύριε Μπλὸς, μὴ κινεῖτε τίποτε. Ἐνας τραπε-

ζίτης δὲν θὰ ἔβρισε νὰ δημιουργηθῇ σκάνδαλον.

Ὁ Μπλὸς δὲν ἀκούει καὶ πηγαίνει στὸ σαλόνι, ἀπὸ ὅπου ἀκούει οἱ λίγο κρατώντας στὸ χεῖρ τὸ χροστὸ ρολόγι.

— Πάρε το, φίλε μου.

— Σὺς ἐπαίτησε νὰ τὸν γράξῃς ὁ κύριος Ρότ.

— Ἦτο περὶ τὸ νὰ κάμω τόσο φασαρίον. Τοῦ τὸ πῆρα ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ χορτοῦ νὰ τὸ καταλάβῃ καὶ ὁλοῦ.

Ὁ Μπλὸς καὶ ὁ Βαίς συναντῶνται στὸ δρόμο.

— Ἀκούσε Βαίς, στοιχηματίζω χίλια φράγκα διὰ μαντεῖον τῆς ἡμέρας τὸ μωροῦ.

— Τὸ δέχομαι.

— Ἐγὼ οὐκ ἀνέχομαι.

— Καὶ πῶς θὰ τὸ ἀποδείξῃς.

— Στὰ γένεια σου καὶ στὸ γέλιο σου ἔχουν μείνει φρύλλα ἀπὸ τὸν ἀσπὸν ἀσπᾶν.

— Ἐγὼ οὐκ ἐπαιτίζω. Ἐγὼ οὐκ ἀνέχομαι, ἀλλὰ πρὸ ὅτι ὁ ἡμέρας.

Ἐνας φτωχὸς ἐπαίτης ἔβρισε πᾶει καὶ βροῖκε ἕνα ὀμόθηρο καὶ τοῦ τραπέζι καὶ τοῦ ζητεῖ ἐλεημοσύνην.

— Ἀκούσε, φίλε μου, τοῦ λέει ὁ τραπεζίτης μὲ τὸν προστατευτικόν.

Σὺ προτείνω ἕνα πρᾶγμα. Ἐγὼ ἔχω ἕνα ὑπάλληλον πὸν κερδίζει ἐξίσου φράγκα τὴν ἡμέρα. Θὰ τὸν δώσω καὶ θὰ σὰς δώσω τὴν θέσιν τοῦ μὲ ἐλ-

κτικῶν φράγκα τὴν ἡμέρα. Αὐτὸ θὰ σὰς ἐπιτοίγη νὰ ζῇς χωρίς νὰ ἐπαιτίζῃ.

— Παρακαλῶ κύριε, εἶπε ὁ ἄλλος. Ἐγὼ ἔχω νὰ σὰς κάμω μὴ ἄλλη πᾶν.

Ἀρρῆστε τὸν καίμηνον τὸν ὑπάλληλόν σας νὰ ἐργάζεται ἡσυχᾶ καὶ ἀποδοτεῖ μου τὴν διαφορά τῶν πέντε φράγκων τὴν ἡμέρα γιὰ δέκα χρόνια!...

Τὴν αἰὶν ὁ Βατέλ ἦταν ἀρχιμαγείρος.

Κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια θέλησαν ν' ἀποδώσουν τὴν αὐτοκτονία τοῦ Βατέλ, σὲ μὴ αἰτία περισσότερο φωνικὴ καὶ λιγώτερο ἀσεία ἀπὸ τὴν ἀ-

πῆμνον στὴν ὁποία τὸν ἔφεραν αὐτὴν παρατηρηθεῖται μικροελλείψεις κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του. Ἐπὶ τὴν ἀπὸ τὴν ὁ Βατέλ αὐτοκτο-

νησε ἐπὶ τὴν ἀπαιτία μὴ κυρία τῆς αἰλῆς, ἡ ὁποία διὰ τῆς ἐξομολογῆ-

σε τὸ αἶσμά του, τοῦ φέρθηκε περιφρονητικὰ. Πιθανὸν νὰ συνέβῃ καὶ αὐτὸ, σὲ οὐδεμίαν δὲν ὑπάρχει κανένα πειστήριον, ἐνὸς ἐπὶ τῆς ἀλλῆς

ἐκείνης ὑπάρχον αἱ ἀξιώσεις ἐπιστολῆς τῆς κ. ντὲ Σεβινιέ.

ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Γιὰ τὸν πνευματωδέστατον ἀγγλὸ ζωγράφον Οὐίτσελερ διηγούνται τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτον:

— Σήμερα τὸ πρωί, μαῖτρο, τοῦ εἶπε κάποτε μὴ γνωστὴ του κυρία, γυρίζοντας στὸ Λονδίνο ἀπὸ τὴν ἐξοχικὴν μου ἐπαύλη, ἐνοιόσα μὴ μεγάλη συγκίνησιν. Τὴν ὥρα πὸν περνοῦσα ἀπὸ τὸν Τάμεσιν, ἡ ὁμίλη ἦταν τόσο ἀραιά, πὸν ὅλα εἶχαν πάρε μαγευτικὴ ὄψη, μὲ ἐθύμωσαν μερικὰ ἀπὸ τὰ πὸν χαριτωμένα σας τοπία!... Ἦταν κατὰ τὸ ἐξαιρετικόν, σὰς βεβαίωον.

— Ναί, ἀπάντησεν ὁ Οὐίτσελερ. Ἡ φρόσις ἀρχισε, πράγματι, τώρα τελευταία, νὰ... προσαρμόζεται σιγά-σιγά πρὸς τὴν τέχνην!

Γιὰ τὸν Οὐίτσελερ διηγούνται ἀκόμη καὶ τὸ ἑξῆς χαριτωμένον ἀνέκδοτον:

Ὁ πνευματώδης αὐτὸς ζωγράφος δὲν μπορούσε νὰ ὑποφέρῃ τὸν τεχνικὴν Ράσκιν, τὸν ὁποῖον ἐθεωροῦσε ὡς ζωγραφικὸς ἀκατάριστον. Μία μέρα πὸν ἐξέφραζε τὴν γνώμην του αὐτὴ μὲ τὸν σὲ μὴ μεγάλῃ ὁμιλίᾳ, κάποιος φίλος τοῦ Ράσκιν σηκώθηκε καὶ τοῦ εἶπε με θυμὸν:

— Ἀρμενεύετε, κύριε, διὰ ὁ Ράσκιν ἔχει περάσει ὅλην τὴν ζωὴν στὰ Μουσέια!...

— Αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ, ἀπάντησεν ἡσυχάτα ὁ Οὐίτσελερ. Μήπως καὶ ὁ... πόλισμαν ὁ ἐντεταλμένος τὴν φύλαξεν τῆς Πινακοθήκης δὲν περνοῖται ὅλην τὴν ζωὴν τὸν ἀνάμεσα στὰ ἐργα τῶν διασημωτέρων ζωγράφων; Γιατί καὶ αὐτὸς νὰ μὴ ποτᾷ, τότε γιὰ... τεχνικότης!...

Μία ζωγράφος παρεπονεῖτο κάποτε στὸν Οὐίτσελερ γιὰ τὴν αὐστηρότητα μὲ τὴν ὁποίαν ἔκρινε τὰ ἐργα της.

— Μὰ κ. Οὐίτσελερ, τοῦ εἶπε στὸ τέλος, ζωγραφίζω τὰ ἀντικείμενα ὅπως τὰ βλέπω.

— Ὁ, δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρρηση σ' αὐτὸ, ἀπάντησε ψυχρὰ ὁ Οὐίτσελερ. Φαντάζουμαι μόνον τί τρομερὸν θὰ ἦταν γιὰ σὰς ἂν καμμί μέρη ἐβλέπατε τὰ ἀντικείμενα... ὅπως τὰ ζωγραφίζετε!...

</

ΜΙΑ ΑΔΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΜΟΥΜΙΑ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΥΣΕ!...

Ένα μυθιστόρημα και μία πραγματική ιστορία. Ο σύγχρονος Ισχυρισμός Αιγυπτίας πριγκιπίσσης. Η καταδίκη της. Ύστερ' αὐτοῦ. Μία επίσημος πράξις. Η τραγική νύχτα. Η μούμια που ζωντανεύει για να πάρη τὸ χέρι της, κ.λπ.

(Η ιστορία που θα σας διηγηθούμε θυμίζει καταπληκτικά τὸ πρῶτον δημοσιευθὲν στὸ «Μπουκέτο» παράδοξο και τρομακτικὸ μυθιστόρημα τοῦ Μπράμ Στόκερ «Ἡ Μούμια που ζωντανεύει», τὸ ὁποῖο, στὸ πρωτότυπο εἶχε καὶ δεύτερο τίτλο: τὸ «κοιμνὸν χέρι». Ἡ μόνη διαφορὰ εἶναι ἐνὶ ἑνὶ ἡ «Μούμια που ζωντανεύει» εἶναι δημιούργημα τῆς φαντασίας τοῦ συγγραφέως τῆς, ἡ ιστορία αὐτὴ εἶναι ἀληθινή, ἀλλ' ἀσυντόνιστος μάλιστα, σὲ κάθε τῆς λεπτομέρεια. Γιὰ νὰ πεισθῇ κανεὶς δὲν εἶναι παρὰ ν' ἀνατρέξῃ στὰ ἀγγλικὰ ἐφημερίδες τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1924, ἀπ' οὗ καὶ παραλαμβάνουμε τὰς δημοσιευμένους ἐδῶ φωτογραφίας. Συνέβη στὸν γνωστότατον στὴν ἀνωτέρα ἀγγλικὴ κοινωνία εὐγενὴ καὶ περίφημο ταξιδιότη κόμητα Λουδοβίκου Χαμόν.)

Ὁ κόμης Χαμόν, πρὸ ἐτῶν, κατὰ τὴν διάρκεια ἐνὸς ταξιδίου του στὴν Αἴγυπτον, εὗρε νὰ περιποιηθῇ καὶ νὰ θεραπεύσῃ ἕνα ἰθαγενῆ, πρὸ ἡ-
ταν ὁμοσπονδίας ἀπὸ πυρετοῦ. Ὁ ἰθαγενὴς αὐτός, ὁ ὁποῖος, καθὼς εἶπε, κατήγετο ἀπὸ μίαν ἐνδοξὴ οἰκονομία ἱερῶν τῆς κοιλάδος τοῦ Νείλου, εὐνομιονόμος του, τοῦ ἔκανε δώρο ἕνα χέρι μούμιας ποὺ ἦταν κομμένο ἀπὸ τὸν καρπὸ καὶ κατὰ καὶ ποὺ ἐργοποιεῖτο πρὸς τριῶν χιλιάδων ἐτῶν τοῦλάχιστον.

Ἦταν, καθὼς εἶπε ὁ ἰθαγενὴς στὸν ἀγγλὸ εὐγενῆ, τὸ πολυτιμώτερον ἀγαθόν του, γιὰ τὸ χέρι αὐτὸ ἀνῆκε σὲ μίαν νεαρὴ πριγκίπισσα, ἔρδουμ κορὴ τοῦ προκατόχου τοῦ θρόνου τῆς Αἴγυπτου τοῦ περίφημου βασιλέως Τούτ-ἄν-ἡ-Χάμεν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ μὴ μέρη, ἡ νεαρὴ πριγκίπισσα

Ὁ κόμης Λουδ. Χαμόν

εἶχε ἐξαπατηθεὶ κατὰ τῆς αὐστηρότητος τοῦ πατέρα της, κατεδικάσθη εἰς θάνατον ἀπὸ προηγουμένους θά τῆς ἐκοινοτὸν χέρι. Οἱ πατέρες, καθὼς βλέπετε, δὲν ἀναιευνότουσαν στὴν ἐποχὴ τοῦ Φαραῶ. Πράγματι δὲ ἐξετελέσθη ἡ θανατικὴ καταδίκη τῆς δυστυχομένης πριγκίπισσης καὶ ἐνὶ τῷ σῶμα της ἐτάφη στὴν περίφημη κοιλάδα τῶν Βασιλέων, τὸ χέρι της, εἰς ἐνδοξὴν ὑπερτάτη τιμωρίαν, ἔμεινε ἀπαρτο. Ἀπὸ τότε περιήλθε στὴν κατοχὴ πολλῶν ἀνθρώπων, ὡς ποὺ στὸ τέλος, πρὸ τριανταεσσάρων ἀκριβῶς ἐτῶν ἀπορήθηκε ἀπὸ τὸν εὐνομιονόμην ἰθαγενῆ στὸν κόμητα Χαμόν.

Ἀπὸ τότε τὸ χέρι αὐτὸ δὲν ἔδωσε οὔτε τὴν παραμικρὴ ἀφορμὴ ἀνησυχίας στὸν κόμητον. Ἀναπαύονταν ἐπὶ δεκάδες ἐτῶν ἡσυχᾶ—ἡσυχᾶ ἐπ' αὐτὸ ἕνα μικρὸ βελούδινο μαξιλαράκι. Ἦταν ἕνα χεράκι ποὺ ἀσφαλῶς στὴν ἐποχὴ του, πρὸ 3000 ἐτῶν θὰ ἦτο πολὺ λεπτὸ καὶ κομψό. Τώρα δὲμος κοίτουσαν στὴν θέσιν του κατὰξερὸ καὶ κατὰμνηρό.

Ἐξαίρετα ὁμοῦ μὴ μέρη τοῦ 1920 τὸ κομμένο χέρι ἄρχισε νὰ δίνει σημεῖα... καὶ ν' ἀγγίξῃ. Ὁ κόμης τότε ἐξαρνασμένος τὸ πῆρε στὰ χέρια καὶ προσέβη μὴ κατὰλινεθαι διὰ τὰ πρὶν κατὰξερὸ δάχτυλα ληφθέντα μὴ ἐνκόλια, ὅπως λυγρὸν τὰ δάχτυλα ἐνὸς ζωντανοῦ ἀνθρώπου! Σὲ λόγῳ εἶδε ἀκόμα διὰ τὸ μαθὸν σχεδὸν γυῖονα του εἶχε γίγει πρὸς τὸν καρπὸ καὶ πρὸς τὸν καρπὸν εἶχε ἀποκοπῇ τὸ χέρι!... Τρομαγμένος ὁ κόμης Χαμόν, πρῶτα πρὸς ἐπιστροφῇ τῶν παραδόξων αὐτῶν γεγονότων, τὸν συμβολαιογράφου του καὶ τοῦ φαρμακοποιῶ του. Καὶ ὁ μὲν συμβολαιογράφος του τὰ ἐπιβεβαίωσε διὰ νομικῆς πράξεώς του, ἐνὶ ὁ φαρμακοποιὸς, συνθέσας γρήγορα—γρήγορα ἕνα μίγμα πύσας, μέσα στὸ ὁποῖο δόθηκε, παρὼν τοῦ κόμητος καὶ τοῦ συμβολαιογράφου, τὸ κομμένο χέρι, προσπαθώντας εἶναι νὰ τὸ ἐπαναφέρῃ στὴν προτέρα του κατάσταση.

Καὶ πράγματι τὸ χέρι φάνηκε πρὸς ἡσυχίαν γιὰ κάμποσον καιρὸ. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ὁ κόμης Χαμόν, κατοικοῦσε σ' ἕνα κτήμα του στὴν Ἰσλαβία.

Εἶναι γνωστὰ αἱ ταραχαὶ ποὺ συνέβαιναν τότε ἐκεῖ ἐκ μέρους τῶν ἐντοπίων οἱ ὁποῖοι ἤθελαν νὰ ἐλευθερώσουν τὴν πατρίδα τους ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴ κυριαρχία. Κατὰ τὸ 1922, κάθε νύχτα, ἀλλεπάλληλοι πυροβολισμοὶ ἀντηχοῦσαν γύρω ἀπὸ τὰ κτήματα τοῦ κόμητος. Ἡ ἐπαγρύπνησις εἶχε ἀρχίσῃ.

Ὁ κόμης ἐπειδὴ ἦταν ἀγλὸς φοβόταν γιὰ τὴ ζωὴ τῆς γυναίκας του καὶ τὴ δική του καὶ, ἀπορροισμένος νὰ φύγῃ μὴ πρῶτον εὐκαιρία γιὰ τὴν Ἀγγλία, προετοίμαζε ἕνα βραδὺ τὴν ἀναχώρησίν του.

Μέσα στὴν φούρια μὴ τὴν ὁποία εἶχε δοκίμῃ εἰς ἀποσυνείδησίν του, ἔχοντας νὰ κλείσῃ σ' αὐτὴ καὶ τὸ κομμένο χέρι. Νὰ τίς ἐφαλτοὶ γιὰ νὰ τὸ βάλῃ καὶ αὐτὸ!... Ἦταν μεγάλη φασαρία καὶ καθυστέρησις... Τότε, βλέποντας τὴ φωτιὰ ἡ ὁποία ἔκαιε στὸ ἐξῆναι καὶ καθ' ὁδοῦ τῆς οὐδ' ἑνὸς τοῦ ποὺ ἦταν καὶ αὐτὴ ἐκεῖ, ἀποφάσισε νὰ τὸ κἀνῃ. Καὶ πράγματι πέταξε τὸ χέρι στὴν φωτιὰ! Τότε...τότε συνέβη κατὰ τὸ ὑπερφυσικόν, καὶ

καταπληκτικόν, καὶ ποὺ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης φαντασίας. Πρὶν ἀκόμη τὸ χέρι ἀγγίξῃ τὴν φωτιὰ, ἡ πόρτα τοῦ δωματίου, οἱ τὴν ἔκλεισε μὴ ἀνωτέρα δύναμις, ἔσπασε καὶ τὰ κομμάτια της ἔπεσαν κατὰ τὸ πάτωμα μ' ἕναν τρομακτικὸ κρότον. Καὶ συγχρόνως, τὴν ἴδωσαν ὁ κόμης Χαμόν καὶ ἡ οὐδ' ἑνὸς τοῦ ἀντίκρουσαν μὴ παραδόξῃ ἐμφάνισιν.

Εἶδαν στὴν θέσιν τῆς πόρτας νὰ στέκεται μὴ ὑψηλὴ γυναίκα, μὴ γυμνὰ πριγκίπισσα νεκρὴ μὴ τὴ μὸδα τῆς ἐποχῆς της καὶ τῆς πατρὸς της, μὴ ἀσφατερὰ κομμηματὰ καὶ μὴ πολὺτιμα ἱσάσματα. Στὴν ἀκτὴ ἡ ὑπερφυσικὴ ὁπτασία ἐμοῖσε μὴ οὐκ, μὴ οὐκ-οὐκ ἔγινε πρὸς ἀνθρώπινον καὶ προσώρουσε μέσα στὸ δωματίον. Ὁ κόμης παρ' ὅλο τὸ ἀσυνήθιστον τὸν τρόπο του, μπόρεσε νὰ προσέβῃ ὅτι ἀπὸ τὴν γυναίκα αὐτὴ ἔβλεπε ἔρχονταν χωρὶς ἄλλο ἀπὸ τὸν κόμην τὸν οὐκὸν, ἔλειπε τὸ ἕνα τῆς ἑκείνου. Αὐτὸ ἔφτασε καὶ νὰ φωνιστῇ τὸ σκοτεινὸν μὴ τὸν. «Εἶνε σκέ-φθηκε, ἡ Αἴγυπτις πριγκίπισσα ποὺ ἔρχεται νὰ ἐκνακάρῃ τὸ χέρι της!».

Πράγματι, ἡ ὁπτασία προσώρουσε πρὸς τὸ ἐξῆναι. Ἐκεῖ, ἔκρινε μὴ μεγαλοπρόβεια καὶ μὴ τὸ γερὸν χέρι τῆς πῆρε μὴ τὴν φλόγην, τὸ κομμένο τῆς χέρι, τὸ ὁποῖο, ὡς ἐκ θαύματος, εἶχε μείνει ἀν-κντο! Ἀμέσως τὸ ἐφάρμοσε στὴν θέσιν του καὶ, δεύτερο θαῦμα! ἔ-κντο κἀλληρος. Τότε ἡ πριγκίπισσα ἔκρινε καὶ τὰ δυνὲς τῆς πῆρε πρὸς τὸν οὐρανόν, οἱ νὰ εὐχαριστοῦσε τοὺς θεοὺς. Ἐπειτα ἀπὸ τὸν ἴδιον δρόμον ποὺ εἶχε ἐλθεῖ ἡ ὁπτασία ἐκρυνε καὶ ἔξαφανίστηκε, ἀπὸ προηγουμένους ἐξοῖσε τὸν κόμητα ἕνα βλέμμα ἐκδικητικόν.

Ὁ κόμης καὶ ἡ κόμισσα διὰν ἔμειναν μόνοι κνταζαν καταπληκτικὰ οὐνεύματα τῆς πόρτας καὶ τὴν φωτιὰ τους ποὺ εἶχε σβῆσει. Ἦσαν καὶ οἱ δύο περίτρομοι καὶ ἐπισπεύδοντας τὴν ἀναχώρησιν ἔφυγαν τὴν ἄλλη μὴ κνλάς γιὰ τὴν Ἀγγλία.

Ὁ κόμης Χαμόν, ἀπὸ φόβου ἡ δεισιδαιμονία ἴσως, δὲν ἔκανε λόγον καὶνὰ γιὰ τὴν καταπληκτικὴ καὶ ὑπερφυσικὴ περιπέτεια τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ῥῶνα πέσανον ἐκτοτε καὶ οὔτε κννβέντα εἶχε κνννν οὐ κανῖνα.

Τὸ 1924 ἀρχισαν οἱ μεγάλες ἀνασκαφές τῆς κοιλάδος τῶν Βασιλέων στὴν Αἴγυπτον. Σπουδαίοντα εἰρημνὰ ἀνεκαλύφθησαν μεταξὺ τῶν ἱ-ποίων καὶ ἡ μούμια τοῦ Τούτ-ἄν-ἡ-Χάμεν. Τότε καὶ ὁ κόμης Χαμόν νόμισε δὲν ἦταν μὴ καιρὸς νὰ ἀνακοινώσῃ τοῖς ἀνθρώποις τὸ μυστικόν του. Τὸ διηγήθηκε σ' ἕνα φίλον του ὁ ὁποῖος, κατὰ σύμπτωση ἦταν δημοσιογράφος. Σὲ λίγες ἡμέρες ὅλος ὁ κόσμος ἔγινε τὴν ἱστορίαν τῆς κόμης Αἰγυπτίας πριγκίπισσης καὶ τοῦ κομμένου τῆς χερσίου.

Κανεὶς φρονισκὰ δὲν τόλμησε νὰ θέσῃ ἐν ἀμφισβήτησιν τὰ λεγόμενα τῆς Ἀγγλίας ἐξέπνικαν, ὁ ὁποῖος τὰ ἐπιβεβαίωσε καὶ διὰ τὸ λόγον τῆς τιμῆς του. Ὅλοι ὁμοῦ θέλησαν νὰ τὰ ἐξηγήσουν καὶ νὰ τὰ δικαιολογήσουν. Ὅσοιο τὸ μυστήριον παραμένει ἀκόμα ἀνεξήγητον.

ΝΕΚΡΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΑΡΧΑΙΟ ΕΙΔΥΛΛΙΟ

Ψιλό, ψιλό πέφτει τὸ χιόνι ὀλόγυρον
Τὸ χόρτο ἀργὰ σκεπάζοντας
Τὰ χιονισμένα δέντρα, ὦ Ἄννα, μοιάζουσιν
Μὲ ἀμυγδαλιὰς ποὺ ἀνθίζουν.

Τὸ μονοπάτι τώρα πλεῖν δὲ φαίνεται
Ποῦ μ' ὠδηγοῖς σπῖτι σου
Τίποτε πλεῖν δὲ βλέπω, μὰ τὸ βῆμά μου
Σ' ἐσὲ τὸ φέρνει ὁ ἔρωτας.

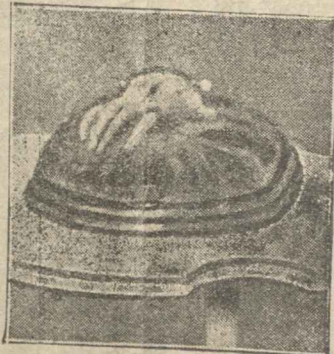
Τίποτε πλεῖν δὲ βλέπω, καὶ ἂν τὴ στέγῃ σου
Διαμῖς τὸ χιόνι ἐσκέπασε,
Ἐπάνω ἐκεῖ γυροῦν φτερουγίζοντας
Λυο περιστέρια ὀλόευνα.

Στὴν παγετὴ γαλήνῃ τὴν κατάλευκην,
Ἀσπροντυμένη προβάλε,
Ὡ Ἄννα μου γλυκεῖα, νὰ ἴδῃς τὸν ἥμιον
Ποῦ βγαίνει ἀπ' ἄσπρα σύννεφα.

Κ' ἐγὼ στὴν τόση γύρω μας λευκοτήτι,
Κύνας καὶ ἐγὼ κατάλευκος
Τρέχω νὰ ψάλλω ἐπάνω στὴν ἀγάλη σου
Τὸ πλεῖν λευκὸ τραγοῦδι μου.

(Στίχοι Βάρβαροι)

+ Στεφ. Μαρτζώκος

Τὸ περίφημον κομμένο χέρι τῆς μούμιας ποὺ ζωντανεύει!

ΛΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΣΤΟΥΣ ΗΧΟΥΣ ΤΟΥ ΒΑΛΣ

— Εἰσθε σεις Φαμπρί; Τί ἐκπληξίς. Θεέ μου, τί ἐκπληξίς! Ἦσαν ἡ Λουκιανή. Ὡστε λοιπὸν ζῆτε ἀκόμη ἀγαπητὴ μου; — Ὅπως βλέπετε, ζῶ, ἀπῆλθον ἐκεῖνος εὐθὺς. — Καὶ πῶς μὰς θυμηθῆκατε ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρό... — Ἦθθα νὰ σὰς παρακαλέσω νὰ γευματίσωμε μαζύ. — Τότε ἐκείνη, χωρὶς νὰ ἔξερῃ καλὰ-καλὰ τὸ γιατί, ἐγέλασε μ' ἕνα ἄσυντονητο γέλιο εὐχαριστημένης γυναίκας. Ὑστερα, τὸν ἔπασε ἀπὸ τὸ μιστότο, καὶ κατέβηκαν πρὸς τὸν κήπον, περπατών-
τες σιγὰ-σιγὰ, κατὰ μῆκος μίας ἀτέλειωτης ἄλλεας μὲ γεράνια.

— Ὁ! αὐτὸ ποὺ κἀνατε, Φαμπρί, εἶναι πολὺ εὐγενικό τοῦ ἔλεγε ἡ Λουκιανή. Τί καλὸς ποὺ εἰσθε ποὺ μὴ θυμηθῆκατε! — Ἐκεῖνος, λαγυνασμένος, σφούγγισε τὸ μέτωπό του ἀπὸ τὸν ἥλιον καὶ εἶπε: — Μένετε ὁμοῦ πολὺ μακρὺν καὶ μ' αὐτὴ τὴ ζέστη ὁ δρόμος

ἐστὶν ἀσυντόνητος... — Ἐκείνη αὐθιγάνθηκε τὴν ἀνάγκη νὰ διαμαρτυρηθῇ: — Μακρὺν τὸ Σενεβιέρ; ... Σαραντα πέντε λεπτά σιδηροδρομ-
ικῆς, μὴ τὸ ρολὸί σου ζῆτε.

— Ναί, καὶ μὴ ὅρα πορεῖα ὁμοῦ ἀπὸ τὸ σταθμὸν ὡς ἐδῶ... Τὸ ὅλον ἀπλῶς δὲν ὄρεε περίπου, ὅσο θέλει κανεὶς γιὰ νὰ πάῃ στὸν ἥλιον. Καὶ ὁμοῦ δὲν προκρίεται παρὰ γιὰ ἕνα πρόσκειο τοῦ Πα-
ρισι. Τὸ Σενεβιέρ! ἕνα πρόσκειο σὺν ὅλα τ' ἄλλα, ἀγαπητὴ μου, καὶ τίποτε παραπάνω. Ὁ κόσμος φαντάζεται, καὶ σεις μαζύ του, ὅτι προκρίεται περὶ ἐξοχίας. Παραμύθια, πλάνη, ψευδαίσθησις. Τὸ

Σενεβιέρ εἶναι ἐξοχὴ ὅσο καὶ ὁ κεντρικώτερος δρόμος τοῦ Παρισιοῦ! Ἡ Λουκιανὴ χαμογελοῦσε διασκεδάζοντας μὴ τὰ λόγια τοῦ Φαμπρί. Ἀν καὶ ἦταν σχεδὸν τρεῖς μετὰ τὸ μεσημέρι, ἡ Λουκιανὴ ἔκρινε ἕνα σπυρὶ σπιτοῦ, μὲ χρυσὸς μισρονοῦρες, τοῦ ὁποῖου εἶχε ἑλθεῖ βγαίνοντας ἀπ' τὸ μπάνιο της. Ἐκεῖνος ἀπεναντίας ἦταν

καταπληκτικὸς, μ' ἕνα ἄσπρο τριαντάφυλλο στὴν μπουντου-
ρα, ποὺ εἶχε ἀρροῦσε φεύγοντας ἀπὸ τὸ Παρίσι. Καὶ εἶσι κα-
τέπεσαν κοντὰ-κοντὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, ἡ Λουκιανὴ ἀτη-
νίστα τυτμήν, κομψὴ ὁμοῦ πάν-
τα καὶ ὁμοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἡλιός, ἔκρινε, καλοναμωμένος, παρουσια-
σας ἕνα ἀσυνήθιστον χαριτωμένο
ῥῶμα, κατὰ αὐτὸν τὸν ζέστο ἥλιον
τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ἐξάρνα ὁ νέος ρώτης: — Ἀλήθεια, δὲ μοῖλες ὁ Γκα-
στόν τί γίνεται; — Ὁ ἄντρας μου, ἀγαπητὴ μου, εἶναι σπῖτι τὴν βδομάδα γι' ἕνα
πρῶτον δεκαπέντε ἡμερῶν.

— Μὰ ἔκανε ἐκεῖνος καὶ ἐγι-
νεκαπέντε. — Ἡ εὐδοχία αὐτὴ τοῦ προσέειπεν ὅτι
πολὺν περίεργον ἐντύπωση, μὴ
ἐντύπωση εἰς τὴν ὁποίαν ἐπῆλθε
μὴ ἀφορτὴ ἀνησυχία καὶ συγχρό-
νως μὴ πονηρὴ γὰρ.

Καὶ τοῦτο—καὶ αὐτὸς ἀκριβῶς ἦταν ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον
ἐπῆλθε νὰ τοὺς διὰ τόσον σπάνια—καιρὸ τώρα αἰσθανόταν καλὰ
τὴν ὁμαλότητα τοῦ γὰ τὴν Λουκιανὴν δὲν ἦταν ἡ συνηθισμένη
συναντία γιὰ τὴν γυναίκα ἐνὸς φίλου, ἀλλὰ κατὰ πολὺν περὶ δυ-
νάμει καὶ βαθύ, ὅτι ὑπῆρχε κάποιος σοβαρὸς λόγος ποὺ ἔκαινε νὰ
παρῇται τόσο ἐντονα ἡ ψυχὴ τοῦ καὶ μ' ἕνα μόνον σφίξιμο τοῦ
καρπιοῦ καὶ μ' ἕνα μόνον χαμόγελο ἡ μὴ μόνον ματιὰ τῆς Λουκι-
ανῆς. Τὸ αὐτὸ ὅσον αὐτὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἦταν ἀκατανίκητο ἀκόμη, μπο-
ροῦσε βεβαίως ὁ Φαμπρί, ἐν ἀνάγκῃ, μισροστὰ στὸν Γκαστόν, νὰ
καταπνίξῃ μὴ μὴ προσπάθεια τῆς θελήσεώς του, τώρα ὁμοῦ
καὶ ἡσυχίασε μόνος μαζύ τῆς καταλάβαινε ὅτι τὰ πράγματα ἦσαν
πολὺ διαφορετικά. Τὸν κατέλαβε μὴ παρῇ τῆς ἀνησυχίας στὴν
πρῶτη διὰ περὶ τοῦ μὴ ὀλόκληρον μέρη μὴ τὴ Λουκιανὴν, κατὰ
τὴν διὰ δέντρα ποὺ ὁ πικνὸς ἴσκιος τὸν διὰ δημιουργοῦσε γύρω
τοῦ μὴν ἀτμόσφαιρα ἐρωτικῆς φωλιάς.

— Σὺς ὑποσχεσθεῖ, τὸν ρώτησε ἔξαφνα ἡ Λουκιανὴ τὴν ὁποίαν
παρῇ τῆς σιωπῆς του, σὰς ὑποσχεσθεῖ, τὸ ὅτι θὰ γευματίσετε
μαζύ μου σήμερα; — Τί ἰδὲ! ἔσπευσε ν' ἀπαντήσῃ ἐκεῖνος, ἀπεναντίας μάλιστα,
ἐκείνη ἐνθουσιασμένη, ἀγαπητὴ μου!

— Ἀς τὸ ἐλπίσωμε! Τὸ πρόσκειο σὰς ὁμοῦ δὲν δείχνει ὅτι
ἐστὶν ἀσυντόνητος, ἀποκρίθηκε χαμογελώντας ἡ Λουκιανή.
Παρατηρώντας σιγὰ-σιγὰ ἔφταναν στὴν κορυφὴ ἐνὸς ὑψώματος
καὶ ἐκεῖ κατῆσαν λίγο γιὰ νὰ ξεκουραστούν. Μισροστὰ τοὺς ἀπλο-
κῆσαν ἡ ἀπῆλθον περὶ τὰ καὶ περὶ πέρα στὰ βάθη τοῦ οὐρίζοντος,
φανταζομένης μὴ μὴ πρῶτον γυαμὴ τὸν πικνὸν δασών.

Ἡ Λουκιανὴ, καθὼς χύταξε μ' ἕνα βλέμμα ρεμβῶδες, τὸ ὅ-
ποιο τοποῖο, εἶπε: — Τὰ σπῖτι ἐκεῖνα ἐκεῖ, βλέπετε, εἶναι ἡ Βαρένν. Ὁ! τί ὀραῖα
τοῦτο εἶναι! Ἐδῶ πέρα! Καὶ τὸ ποταμὶ τί ἡσυχᾶ, τί ὀραῖα ποὺ
εἶναι!

— Ναί, καί, εἶναι ὀραῖα, ἀπαντοῖσε ὁ Φαμπρί.

Καὶ ἀφῆνόνταν γλυκὰ, παρῇ τὸ ὀλόκληρος στὴ γοητεία τῆς θα-
νάσιος ἐκεῖνης μοναξιάς ποὺ μεγάλωνε μέσα του τὴν δύναμιν τοῦ
αἰσθηματοῦ του...

Λίγο πρὶν ἀπ' τὸ ἡλιοβασιλεῖμα εἶχαν κνλά ἐπιστρέφει. Καθι-
σμένοι στὸ σαλόνι τοῦ σπιτοῦ τῆς Λουκιανῆς ἐκντῆζαν ν' ἀπλο-
νεται ἀργὰ τὸ σούρουπο, σιωπηλοὶ, κατεχόμενοι ἀπὸ τὴν ἐλαφριά
ἐκείνη μελαγχολία ποὺ φέρνει ἡ κοῦρασις, ὅταν ἔξαφνα ἐκείνη τοῦ
εἶπε:

— Θέλετε νὰ σὰς παίξω στὸ πιάνο κανένα κομμάτι; — Ἐκεῖνος ἔκρινε τὸ κεφάλι του χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ. Ἡ Λουκιανὴ
τότε κατῆσε μισροστὰ πρὸς τὸ πιάνο, τὸ ἄνοιξε, χτύπησε μερικὰ κνκαλα
στὴν τῆχῃ καὶ κατῆσε ἀρχισεν νὰ παίξῃ τὸ ἀγαπημένον τῆς κομ-
μάτι τὸ «Βάλς Μπλέ».

Ὁ ἥλιος εἶχε δύσει, μὰ μὴ λάμψη ἐκνμῆτιζε ἀκόμη ἐκεῖ μέ-
σα καὶ ὅρα καὶ ἀόριστῃ ἐγέμιζε τὸ δωματίον μὴ τὴν γλυκεῖα με-
λαγχολία τοῦ δειλινοῦ. Ὁ Φαμπρίς ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ γωνία ὅπου
βρισκόταν, καθισμένος σὲ μίαν βαθεῖα πολυθρόνα, ἄκουε, πνιγμέ-
νος ἀπὸ μίαν παρῇ τῆς ταραχῆς, τὸ νοσταλγικὸν κομμάτι, ἐνὸ τὰ μά-
τια του, μὲς στὸ ἡμίφως τοῦ δωματίου ἐπλανόνητο μὴ ἀπειρη τρυ-
φερότητα πάνω στὴν ὀλόευνῃ καὶ σὰν παραμυθῆναι σιλουέττα
τῆς Λουκιανῆς, στὰ λεπτὰ χέρια της ποὺ ἔτρεχαν ἐλαφρὰ κνλά στὰ
πλήκτρα. Ἐπαῖζε θεϊκὰ, δσομένη ὅλη στὴ μουσικὴ, συνεπαρμένη
τὴν τὴν ἁρμονία της μὴ ἕνα αἰσθημα καὶ μ' ἕνα πάθος ποὺ χω-
ματίζαν καὶ τίς πρὸ ἀσύναντες νότες.

Οἱ σκοποὶ τοῦ κομματοῦ ἄλλαζαν ὁ ἕνας κατῶν τοῦ ἄλλου,
καὶ ἦσαν πότε μικροδουτὰ λαγγέματα, καὶ πότε λυκνίσματα ἡδο-
νικά, ποὺ ἔφταναν στὸ νου τίς πρὸ νοσταλγικῆς εἰκόνης: ἀργὰ βρα-
δυάματα σὲ σιωπηλὰς πεδιάδες, ἡμερὰ φθινοπορινὰ πρῶτὰ, ὅταν
ἡ μενεξεδένια ὀμίχλη σκεπάζει μὴ μὴ διαφανὴ γὰ τὸν ῥόδινο
δίσκον τοῦ ἡλίου...

Ὁ Φαμπρίς ἀκίνητος, ἄκουε νοιῶνθοντας νὰ μεγαλῶνῃ ὀλόενα
μέσα του μὴ ἀσυνκράτητὴ συγί-
νησις, αἰσθανόμενος ὅτι ἦταν γλω-
μος, τρομερὰ γλωμὸς ἀπ' τὴν τα-
ραχὴν του, καὶ σφίγγοντας στασιμα-
δικὰ τὰ χέρια τῆς πολυθρόνας του.

Ἐξαίρετα ἡ Λουκιανὴ ἐνοῖσσε
ὅτι πίσω τῆς κάποιος εἶχε ση-
κωθῇ καὶ τὴν πλησίαζε σιγὰ-σιγὰ.
Δὲ σάλεψε καθόλου ὡς τόσο ὡ-
σάν μὴ ἀκατανίκητῃ ἀγωνία νὰ
τὴν εἶχε καταλάβῃ καὶ νὰ παρῇ
κάθε τῆς δύναμιν. Ἐμεινε ἀσάλευτῃ
μὴ τὸ κεφάλι ἄδειο καὶ συγχρόνως
γεμάτο ἀπὸ μίαν μεγάλη ταραχὴ,
νοιῶνθοντας νὰ τὴν πλησιάσῃ ἄμ-
σως, ἀναποσπῆτος ὁ κίνδυνος τὸν
ὁποῖον ἀπὸ καιρὸ εἶχε προσαν-
θεῖ. Ἐξακολούθησε καλὰ-καλὰ νὰ
παῖξῃ διὰν ἔξαφνα αἰσθανθῇ
ἀπῶν τοὺς ὄρους τῆς πρὸ ἁνα-
πνέας.

Ἐξαίρετα ὁ νέος ρώτης: — Ἀλήθεια, δὲ μοῖλες ὁ Γκα-
στόν τί γίνεται; — Ὁ ἄντρας μου, ἀγαπητὴ μου, εἶναι σπῖτι τὴν βδομάδα γι' ἕνα
πρῶτον δεκαπέντε ἡμερῶν.

— Μὰ ἔκανε ἐκεῖνος καὶ ἐγι-
νεκαπέντε. — Ἡ εὐδοχία αὐτὴ τοῦ προσέειπεν ὅτι
πολὺν περίεργον ἐντύπωση, μὴ
ἐντύπωση εἰς τὴν ὁποίαν ἐπῆλθε
μὴ ἀφορτὴ ἀνησυχία καὶ συγχρό-
νως μὴ πονηρὴ γὰρ.

Καὶ τοῦτο—καὶ αὐτὸς ἀκριβ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΚΑΙ ΛΥΠΗΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΗΣ ΖΕΡΜΑΙΝ ΜΠΟΜΟΝ

Η ΠΗΛΙΝΗ ΣΟΥΠΙΕΡΑ

(Ιστορία στην οποία αποδεικνύεται τι στοιχίζει κάποτε ένα έντελώς άδωο συζυγικό φέμμι).

Η χαμηλή από άκαςου βιβλιοθήκη έπιανε τις δυο πλευρές του γραφείου του κ. Παννεντεπί, του πλουσίου μεγαλοισοδηματίου. Έπάνω από την βιβλιοθήκη αυτή ήταν άραδιασμένες, χωρίς καμιά σειρά, εικόνες διαφόρων ζωγράφων, μιμιτελό όλων των ειδών και όλων των στύλ, και μαζί μ' όλα αυτά μια μεγάλη πηλίνη σουπιέρα, τοποθετημένη κάτω από μια παλιά, πολύτιμη εικόνα του Κρόντζε, του περιφημού ζωγράφου του 18ου αιώνας.

Το σιγούριμα του γραφείου αυτού ή κυρία Παννεντεπί δεν το έμπιστευόταν σε καμιά από τις υπηρέτρες. Μόνη της έξεσκόνιζε, το γραφείο, την βιβλιοθήκη, τις κορνίζες των εικόνων και τα μιμιτελά, ακόμη και την πηλίνη σουπιέρα που δεν την χώνευε καθόλου. Ξεσκονίζοντας πλησίαζε το πρόσωπό της πολύ κοντά σε κάθε πράγμα, γιατί ήταν τρομερά μύωπ και φοβόταν μίπως σπάσει τίποτα.

Ρωτούσε πάντα τον εαυτό της γιατί άραγε ο άνδρας της είχε κουβαλήσει αυτή την πηλίνη σουπιέρα στο σπίτι, γιατί τάχα την είχε βάσει επάνω στην βιβλιοθήκη στο πενθ περιβλεπτό μέρος. «Ήθελε να τον ρωτήσει σχετικά να μάθω το γιατί, μά δίσταζε γιατί τον ήξευρε λιγάκι ιδιότροπο. Μολαταύτα ο κ. Παννεντεπί είχε καταλάβει το μίσο της γυναίκας του για τη σουπιέρα, μά δεν το έλεγε τίποτα. Είχε το σκοπό του. Θάρρυνε τρόπο να την κάνει ν' αγαπήσει το παλιό αυτό σκεύος, που του ήταν τόσο συμπαθές...»

Μια μέρα ενώ ή κ. 'Ορτανσία ξεσκόνιζε με προσοχή τα μιμιτελά, μπήκε ο άνδρας της και με ύφος γελαστό και ευχαριστημένο της φώναξε από την πόρτα δείχνοντάς της τη σουπιέρα που βρισκόταν πάνω στη βιβλιοθήκη :

— 'Ορτανσία !... Το βλέπεις αυτό το παλιό πράμα ; Το βλέπεις ;... Αί, λοιπόν ή περιφημη αυτή σουπιέρα έχει επάνω άξίζει εκατόν δέκα χιλιάδες φράγκα ! Τ' άκους ; Έκατόν δέκα χιλιάδες στρογγυλές !...

Της κυρίας Παννεντεπί τα μάτια γούρλωσαν από έκπληξη.

— Έκατόν δέκα χιλιάδες ! ρώτησε γεμάτη άπορία.

— Μάλιστα ! είπε ο κ. Παννεντεπί εκατόν δέκα σαστέες... Είδες λοιπόν που δεν μάς γέμισε το μάτι ούτε μένα ούτε σένα ; Που πάντων δέσνα. Ξέρεις δε πως έμαθα την αξία της ; 'Ο άρχαιοπώλης που ήρθε το πρωί ζήτησε να την αγοράσει. Έφρασε να μου προσφέρει εκατόν δέκα χιλιάδες φράγκα ! Ένώ εγώ την άγόρασα σ'ένα παλιομάγαζο για έφτά φράγκα ! Βλέπεις που δεν έχεις δικιο να με στραβοκοιτάς κάθε φορά που κουβαλάω από έξω αυτά τα παλιοπραγματα όπως τα λές ;...

— Έχει τόση αξία και τό άφινει έτσι εκτεθειμένο ; ρώτησε με ζωηρό ενδιαφέρον τώρα ή κυρία 'Ορτανσία. Μά μπορεί να πέση και να σάσει. Πρόχει να το κλείσεις στο χρηματοκιβώτιο.

— Μπα, δεν έχει φόβο. Μόνο να το προσέχεις όταν το ξεσκονίζεις.

Από αυτή την ήμέρα ή κυρία 'Ορτανσία έξεσκόνιζε... μετά φόβου Θεού πιστώς και άγάπης, την πηλίνη σουπιέρα. Δεν της εύρισκε εν τούτοις καμιά εξαιρετική όμορφιά. Θυμόταν μάλιστα ότι στο σπίτι του πατέρα της, όταν ήτανε μάλιστα δυο τρις τέτοιες σουπιέρες κ' όταν έσπαγε καμιά δεν έδιναν και τόση σημασία. Μολαταύτα όμως ή κυρία 'Ορτανσία είχε την γνώμη, ότι ή τέχνη είχε ένα πράγμα μυστηριώδες και δεν προσπαθούσε να έμβυθύνει στά μυστήρια της. Σιγά-σιγά μάλιστα άρχισε να βρισκή κάποιον άνεξήγητο θέλητρο στην σουπιέρα.

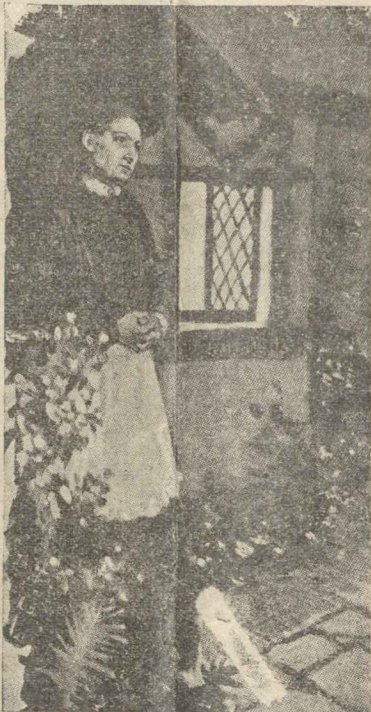
Πραγματικώς, είχε όμορφη ! είπε μια μέρα μπροστά στον άνδρα της. Άξίζει αληθινά εκατόν δέκα χιλιάδες.

— Θυμάσαι ! φώναξε ένθουσιασμένος ο κ. Παννεντεπί. Νά που άρχίζεις να την βρίζεις όρραία. Βλέπεις τί όρραία χρώματα που έχει ; Τι τέχνη !...

Η κυρία 'Ορτανσία δεν έβλεπε και καμιά εξαιρετική τέχνη στην σουπιέρα, ούτε και όρραία χρώματα, αφού ήταν άσπρη όλόκληρη. Έν τούτοις δεν θέλησε ν' άνοιξη συζήτηση για να μην φανή ότι δεν καταλαβαίνει από τέχνη.

Άλλοίονος όμως !... Άν είχε άνοιξει συζήτηση την ήμέρα αυτή θά είχε βγή από μια πλάμη, από μια παρεξήγηση, που της έγινε άργότερα άφορμή μεγάλης συμφοράς...

Σε λίγες μέρες ο κύριος Γαννεντεπί πέθανε ξαφνικά από συμφορή, στο να προφύγισι να δειχθώσι τον γυναικα του, ότι είχε εκατόν δέκα χιλιάδες φράγκα του της είχαν προσφέρει όχι για την πηλίνη σουπιέρα, αλλά για την εικόνα του Κρόντζε που ήταν κρεμασμένη άκριβώς επάνω απ' τη σουπιέρα. Της είχε πει ψέμματα για να προσέχη μη σπάσει τη σουπιέρα. Αυτό ήταν όλο...

Είχε ήνα τις υπόλοιπες ήμέρες της ζωής της.

Και ή κυρία 'Ορτανσία έπίστευε τυφλά πλέον, σ' όλη της τη ζωή, ότι ή πηλίνη σουπιέρα είχε ... μεγάλη αξία !...

Μόλις έγινε ή κηδεία του συζύγου της, ή κυρία 'Ορτανσία, έδήλωσε ότι θά πουλούσε όλα τα περιττά πράγματα που είχε μάζει τόσα χρόνια ο μακαρίτης στο σπίτι και φώναζε κ' όλοι έβαν έμπορο παλαιών αντικειμένων. 'Ο έμπορος είδε μεταξύ των άλλων και την εικόνα του Κρόντζε πουταν κρεμασμένη πάνω απ' τη σουπιέρα και του άνοιξε άμέσως ή όρεξη.

— Είλε κ' αυτό για πολύτιμο κυρία μου ; ρώτησε, δείχνοντάς προς τα εκεί :

Η κυρία Παννεντεπί ένόμισε πως ο έμπορος έδειξε την σουπιέρα—ήταν βλέπετε και τα δυο αντικείμενα μαζί και σ' αυτό όφειλεται και ή μοιραία παρεξήγηση—και του είλε :

— Τί λέτε καλέ ; Ρωτάτε αν είλε για πολύτιμο, ή σουπιέρα ; 'Ο άστειεύσεθς βέβαια. Έγώ, κύριε, δεν ξεπουλάω επειδή ήμ άνάγκη από λεφτά, αλλά επειδή θέλω να ξεφορτωθώ τα περιττά πράγματα. Νομίζετε λοιπόν πως θά πουλήσω, έτσι εύκολα, το θησαυρό μου ; 'Οχι κύριε ! Όλα τα άλλα εκτός από την σουπιέρα...

Άλλα που δεν ήθελε ο έμπορος. Έπληρωσε καμιά δεκαπενταριά φράγκα για την εικόνα του Κρόντζε, την πήρε άμέσως μαζί του και την μεταπούλησε άργότερα σε κάποιον Άμερικανό για μισό εκατομμύριο ! Για τα μάτια άγόρασε απ' την κ. 'Ορτανσία, όσο-όσο και μερικά άλλα μικροπράγματα...

Μετά το ξεπούλημα αυτό ή κυρία 'Ορτανσία έφυγε απ' το Παρίσι κ' εγκαταστάθηκε σε κάποια έπαρχία όπου είχε έναν μικρό ιδιόκτητο πύργο. Έκει μετέφερε όσα πράγματα είχε κρατήσει από το μέγαρο του Παρισιού και πρώτα-πρώτα τη σουπιέρα, την οποία κουβάλησε μόνη της, στά χέρια της, ενώ ο ύπηρέτης της, μη ξέροντας τί συμβαίνει, χαμογελούσαν ειρωνικά. Βέβαιη για την αξία της σουπιέρας ή κ. 'Ορτανσία την τοποθέτησε μέσα σ' ένα συμπαγές κουτί και κάθε μέρα έπιγαινε και την έκαίμωνε. Έμενε όρες όλόκληρες εκστατική μπροστά της !...

Σε λίγον καιρό όλοι στην χώρα ήξευραν πως ή πυργοδόποινα έλάτρευε σάν είδωλο κάποια σουπιέρα και όλοι έτρεξαν να δούν την σουπιέρα αυτή. Άν ή σουπιέρα ήταν από εκλεκτή ποσότητα, αν είχε τίποτα περίφημες ζωγραφίες επάνω, ή κυρία Παννεντεπί θά είχε σωτή. Άλλά όταν οι γειτονίκες της την είδαν να προσκυνά ή σχεδόν μια κοινή-πονοτατή πηλίνη σουπιέρα, τότε, έσυμφώνησαν όλοι, ότι ή πυργοδόποινα δεν ήταν στά καλά της. Έδοποίησαν μάλιστα με τρόπο και τ ν γιαντ της περιμεριάζει να πάη να την ιδή...

Ο γιαντρός έπληγε πράγματα και με πολλή διακριτικότητα άρτισε να της μιλή για διάφορα ζητήματα. Σε μια στιγμή έφρεσε την όμυλη στή σουπιέρα.

— Θά είλε της είλε κανένα καμπάλαιο οικογενειακό κειμήλιο που παρεδόθη από γενείς εις γενεάν.

— Μπα ! Καθόλου, άπάντησεν ή 'Ορτανσία. 'Ο άνδρας μου την άγόρασε από έτών. Την πλήρωσε μάλιστα μονάχα έφτά φράγκα !

— Τότε θά σάς θυμίζη κανένα έντυχς οικογενειακό περιστατικό.

Ούτε... Είλε... Θά σάς αποκαλύψω ένα μυστικό γιαντρός. Έ, λοιπόν αυτή ή σουπιέρα άξίζει εκατόν δέκα χιλιάδες φράγκα ! Τόσες προσέφερε τουλάμιτον κάποιος άρχων πώλης στον μακαρίτη συζυγό μου.

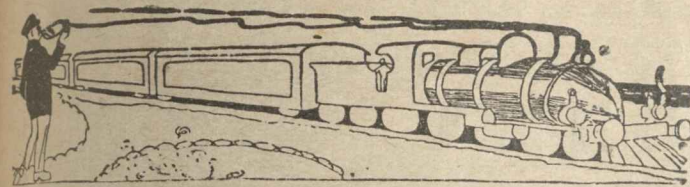
— Άστειεύσεθς, βέβαια, κυρία μου, είπεν ο γιαντρός.

— Δεν άστειεύομαι καθόλου. Για έλάτε να δήτε. Κυτάτε την... Κυτάτε την λοιπόν. Κυτάτε τί όρραίο χρωματισμό, τί άπλότης ! έξήγησεν ή κυρία Παννεντεπί επαναλαμβάνονσα τις φράσεις που της είχε πη άλλος ο συζυγός της για να την κάνει να την προσέχη στο ξεσκόνισμα.

Ο γιαντρός βλέποντας πως του μιλούσε σοβαρά έσχημάτισε την πεποίθησι ότι ή πυργοδόποινα δεν ήταν και τόσο καλή στά μυαλά της. Και επειδή ήταν είδονειδής και ως γυναικα και ως άνθρωπος, εκάλεσε όλους τους συγγενείς της κ. 'Ορτανσίας—κατά εξαδέλφους πέμπτου και έκτου βαθμού—και τους έπρότεινε να την κηρύξουν από άπαγόρευσι και να την κλείσουν σε μια γενολογική κλινική !

Οι συγγενείς που δεν ενδιαφερόντουσαν καθόλου για την ύγεια της καθήμενης της κ. 'Ορτανσίας αλλά που βιαζόντουσαν να την κληρονομήσουν μια ώρα γρηγορώτερα, έδεδήσαν πρόθυμα τον πρότασι του γιαντρού. Τού έπροπλήρωσαν μάλιστα μια γενναία άμοιβή για την ύπηρεσία που θά προσέφερε και στήν... άρρωστη και σ' αυτούς και στήν... κοινωνία.

Έτσι έκλεισαν την κυρία Παννεντεπί στο πλησιέστερο φρενο-

ΑΙΟ ΤΟΥΣ ΧΑΡΑΚΗΡΕΣ

Ο ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΣ

(Τού Λαμπρυγιέρ)

Νά τί θά π'ή άφηρημένος :

Ο Μενάλκας είχε χάσει μια φορά στο παίγνιδι όλα τα χρήματα που είχε μέσα στην τσικουλά του. Θέλοντας να εξακολουθήσει το παίγνιδι, μπήκε στην κάμαρά του, άνοιξε ένα ντουλάπι, έβγαλε μια κασετίνα την άνοιξε, πήρε όσα χρήματα ήθελε και νόμισε πως την ξανάβαλε στη θέση της.

Έσφα ομως άκουσε γαυγίσματα σκύλλου μέσα στο ντουλάπι. Έκπληκτος τότε άνοιξε πάλι το ντουλάπι και... πεθαίνει στα χέρια, βλέποντας να πηδά έμπρός του το σκυλάκι του, που τό είχε βάσει στη ντουλάπα... άντι της κασετίνας !

Μια μέρα πάλι ο Μενάλκας βρισκόταν στο κατάστημα ενός βιοποροφά και ρώτησε τί ώρα είναι. Τού έδωσαν τότε ένα όρολόι με κατάρη μόνος του, μά, όσο να τό πάρη στά χέρια του, ξεπέρασε και την ώρα, ξεχάστηκε κ' ο ίδιος και το πέταξε στη θάλασσα σάν κάτι που ήταν έντελως περιττό !...

Ο Μενάλκας έγραψε κάποτε ένα έντελως γράμμα, έφριξε άπ'αυτή σελή για να στεγνώσει ή μελάνη και κατόπι έφριξε πάλι την σελή μέσα στο μελανοδοχείο !...

Μά δεν είναι αυτό το παν. Ο Μενάλκας έγραψε κάποτε δύο έπιστολές και τί στιγμή που τις έβλεπε στους φακέλλους έκανε λάθος κ' ή έπιστολές πήραν διαφορετική διεύθυνσι.

Ένας φίλος του δούε πήρε το ένα από αυτά τα γράμματα το άνω και διάβασε τά έξης :

«Μαρίμα-Πέτρο, μη ξεχάσεις μόλις πάρης αυτό το γράμμα μου να μου στείλεις τ' άρνο που σου παράγγειλα».

Ο έπιστάτης της επαύλης του Μενάλκα, πήρε το άλλο γράμμα, το άνοιξε και διάβασε τά έξης :

«Υψηλότης, έξετέλεσα με τυφήν ύποταγήν τας διαταγάς, τας όποιες ή 'Υψηλότης ήρόδοκός να μου δώρη !...»

Κάποια άλλη μέρα πάλι ο Μενάλκας έτυχε να συναντήσει σ' ένα σπίτι μια νέα χήρα. Άρχισε λοιπόν να της μιλά για το μακαρίτη συζυγό της και κοντά σάλλά την ρώτησε πως και πότε πέθανε. Η χήρα ή όποια ήταν και λιγάκι ευαίσθητη, συγκινήθηκε με τις έρωτήσεις του αυτς κ' άρχισε να στενάχει και να κλάει με λυγμούς !...

Τού διηγήθηκε εν τούτοις με όλες τις λεπτομέρειες τά της νόσου του συζύγου της, από την παραμονή της ήμερας που άρρώστησε ως τις τελευταίες του στιγμές...

— Δεν μ'όι λέτε κυρία μου, της λέει τότε άφηρημένος ο Μενάλκας,δεν είχατε παρά αυτόν μόνον;...

Λαμπρυγιέρ

αυτοί ! Η φωνή ή 'Ορτανσία δεν έφερε καμιά αντίστασι. Δεν της έήχησε καθαρά το πράγμα. Μπορούσε—σκέφτηκε—τό είχε προηγουμένως λιγάκι άρρωστη. Είχε πονέσει τόσο για το θάνατο του συζύγου της !... Κλείστηκε λοιπόν στο φρενοκομείο ύποχύνοντας στη μοίρα της, χωρίς γογγυσμούς.

Ζήτησε μόνον να της στείλουν οι την πηλίνη σουπιέρα της, για να την έχει κοντά της. Και ο κληρονόμος της που δεν είπεν κανένα λόγο να μην ικανοποιήσουν την άνέδοξη αυτή έπιθυμία της, της την έστειλαν άμέσως...

Με την σουπιέρα δίπλα της ή 'Ορτανσία Παννεντεπί έζησε ήμερα τις υπόλοιπες ήμέρες της ζωής της μέσα στο φρενοκομείο... Παραπονιόταν μόνον κάποτε για τους κληρονόμους της που την είχαν εγκαταλείψει έντελως και έξεκοκκάλιζαν την παρουσία της, χωρίς να την λογαριάζουν...

Τέλος όταν έννοιωσε το θάνατο να πλησιάζη, θέλοντας να τιμήσει τους κληρονόμους της για την «έλαχιστη» ίπποτική διατίμησι που άπέθανί της, όπως έλεγε, εκληροδότησε την πηλίνη σουπιέρα στο Μουσείο του Λούβρου !

Έκεία από την δωρεά αυτή ή κ. 'Ορτανσία Παννεντεπί, το βράδυ αυτό ένόσ τον άθωο ψέμματος του συζύγου της, πέθανε κατακουμένη...

Οι κληρονόμοι της δεν λυπήθηκαν καθόλου γιατί έχασαν τη σουπιέρα. Την είχαν δει, έβλεπον πως δεν άξιζε τίποτα.

Η κληρονόμος που έξεκοκκάλιζαν ήταν άρρωτη. Ζούσαν πεινά πλούσια κ' έπιδεικνύονταν πολύ γρήγορα την μακαρίτισσα 'Ορτανσία. Δεν της άφταν ούτε ένα κερί, δεν τους άφτανε ποτε κανείς να λένε για τί ψυχή της :

— Θεός σπερώσθη !... 'Ηταν τόσο καλή !...

Ζερμαίν Μπωμόν

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΟΛΟΙ ΤΗΝ

"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ"

ΠΟΥ ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΜΕ ΕΚΑΕΚΤΗΝ ΥΑΝΗ ΚΑΙ ΒΑΥΜΑΖΙΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

Μεταξύ των εκλεκτών περιεχομένων της, είναι και τά έξης : «Πάλατια ποι ταξιδεύουν». «Οι άπόγονοι του 'Ισραήλ». «Τά μαρτύρια των 'Αστών της όβόνης». «Στη χώρα του Νεβλου». «Η έβραία τραγωδός Ραχήλ». «Η γυναίκα χωρίς όνομα». κλπ. κλπ.

ΕΠΙΣΗΣ ΤΑ ΑΠΟΜΗΝΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΓΚΟΡΟΝ, Διευθυντού της

'Ασφαλείας των Παρισίων και τό συναρπαστικό μυθιστόρημα του κ. Διονυσίου Κοκκίνου : "ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΣΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ"

ΦΟΥΛΑΙΖΟΝΤΕΣ ΠΑΛΙΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΠΑΤΑΛΩΝ

«Όποιος γευματίζει λιτά, δειπνά πλούσια !... Τό μαργαριτάρι της Κλεοπάτρας. Τά πενθ πολυδάπανα συμπόσια. Τά χρυσά πέταλα των άλέων του Βεργία. 'Ο ζωγράφος Μπά-συερ και ο Θησαυρός του. Πώς τόν έσπατάλησε άψε-σβύσε και για να μή... τόν σκοτίξη !

Ο Διογένης, βλέποντας κάποτε έναν άνθρωπο που από την πολλή του σπατάλη είχε φθάσει στο σημείο να μην έχει νά φάη, στο δειπνο του, παρά μόνο ξεροές έλές, έγύρισε και του είλε :

— Άν γευματίζεις πάντα τόσο λιτά, σήμερα δεν... θά δειπνούσες τόσο άσχημα !

Ο πιο σπάταλος από τους άρχαίους ήταν—όπως άναφέρουν τουλάχιστον ο Πλίνιος και ο 'Οράτιος—ο γνιός του Αισώπου.

Σε κάποιο συμπόσιο, θέλοντας να δοκιμάσει τί γεύση είχαν τά... μαργαριτάρια, έφριξε ένα από αυτά, άξια ενός εκατομμυρίου «σεστερσίων», μέσα σε ένα ποτήρι... Ξυδι, κ' άφου κατ' αυτόν τόν τρόπον το διέλυσε, τό... έπιε !... Τού άρεσε δέ τόσο πολύ ή... γεύσις του, ώστε, για να μη μείνουν παραπονεμένοι οι προσκαλεσμένοι του έκείρας ένα έχαστον με τό ίδιο πολύτιμο ποτόν διαλύσας στά ποτήρια τους άνάλογα μαργαριτάρια...

Από τόν Πλίνιο δανεζόμεθα και τό έξης ανέκδοτο :

Η βασίλισσα της Αιγύπτου Κλεοπάτρα έστοιχίμασε κάποτε με τόν 'Αντώνιο, ότι θά έξόδευε για ένα συμπόσιο ποσόν δέκα εκατομμυρίων σεστερσίων, ήτοι άνω των δύο εκατομμυρίων σημερινών λιρών ! 'Ο 'Αντώνιος έδέχθη τό στοίχημα, ώρισε δε ως έλληνοδίκη κάποιον Πλάγκον. Η Κλεοπάτρα έδωσε τότε διαταγήν να έτοιμασθή μεγαλοπρεπές γεύμα, όταν δέ προσήλθεν και έκάθησεν εις την τράπεζαν άνέλυσε μέσα σ' ένα ποτήρι με ξυδι ένα μαργαριτάρι άξιος ενός εκατομμυρίου και τό έροφισε !... Έτοιμαζόταν δέ να διαλύσθαι και δεύτερο μαργαριτάρι, όταν ο Πλάγκος την έσταμάτησε δηλώνοντας ότι είχε κερδίσει τό στοίχημα !

Όταν, άργότερα, ή Κλεοπάτρα νικήθηκε κ' έπεσε στά χέρια του έχθρου της μαζί με όλους τους άλλους θησαυρούς της, κατεσχέθη και τό περίφημο μαργαριτάρι που έπρόκειτο ν' αναλύσει και να πη κατά τό προαναφερόμενον συμπόσιον και τό όποσον διεσώθη χάρις στην επέμβαση του Πλάγκου. Τό μαργαριτάρι αυτό τό έχουσαν εις δύο και κατεσκεύασαν ένα ζευγος θανμασίων σκυλακιών, τά όποια άφιέρωσαν στην Θεάν 'Αφροδίτη του Πανθέου.

Κι' έτσι όπως τονίζεις και ο Πλίνιος, με την μισήν αξίαν του δειπνου μιάς εταίρας, έστοιχίσθη μια Θεά !...

Μέγας σπάταλος επίσης υπήρξεν ο Κάισαρ Βοργίας. Φαντασθήτε ότι ως και τά άλλοιά του ακόμη τά έπέταλσε με... χρυσά πέταλα. Τά πέταλα δέ αυτά δεν τά έκρυφανε παρά με... ένα μόνον καρφί για να... χάνονται στο δρόμο και να τά μαζεύουν οι διαβάτες !...

Ίδου τώρα και μια πρωτότυπη σπατάλη :

Ο διάσημος ζωγράφος Μπάσορο έζήτησε κάποτε, από έναν έκατομμυριοέχο άγγλο, ένατό χιλιάδες δουκάτα για να του κάνει τό πορτραίτο του. 'Ο άγγλος έδέχθη και κατέβαλε τό ποσόν. 'Ο ζωγράφος μόλις στέθηκε κάτοχος ενός ποσόν τεραστίου ποσού τό... σκόπισε πάνω στο κρεβάτι του κ' άρχισε, να κυλιέται επί των χροσών τομασμάτων βγάζοντας άνασθες κραυγές από την χαρά του. Κατόπι, εκάλεσε διάφορους άνδρας και γυναίκες της κατωτάτης ύποστάθμης και τό έφριξε μαζί τους στις πενθ οργιώδεις διασκεδάσεις !...

Τρεις ήμέρες, κατόπι δεν άπέμεινε από όλο αυτό τό τεραστίο ποσόν ούτε πεντάρα ! Χωρίς εν τούτοις να μελαγχολήση όόλου γι' αυτό ο γλυτός καλλιτέχνης, έπληξε στον έμπορο των πινάκων του (κάθε ζωγράφος, ως γνωστόν, έχει κ' από έναν έμπορο ο όποιος φροντίζει ειδικώς για την πούληση των έργων του) και του... έζητησε ένοσάσι !...

— Μά καλά, τόν έρώτησεν ο έμπορος, τί έκανες την περιουσία σου ;

— Την... ξεφορτώδηκα, άπάντησε μελνώντας ο Μπάσορο, για να... μη με σκοτίξη στη δουλειά μου !...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

ΟΙ ΜΑΓΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΜΑΓΙΑ

Οι μάγοι άλλοτε και τώρα. Η Κίρκη και η μαγανεύειες, Διαβολικά λόγια, για όποιον θέλει να πετάει. Τρέποι και είναι μαγική. Η λιτανεία της μαγείας στα χωριά της Γαλλίας. Τό άειπαρθενο μαχαίρι. Τά δένδρα όπου τρέμουν. Ένα φημιό κεφάλι όπου όπου... προφητεύει! κλπ, κλπ.

Η μαγεία είναι δοξαία, όπως και ο κόσμος. Σε κάθε εποχή οι άνθρωποι ανυπομονούσαν να μάθουν τις θελήσεις των θεών και να τις αποφύγουν. Ήθελαν να γνωρίσουν το μέλλον τους, που η ευεργετική θεά πρόνοια τους το απέκρυπτε. Έπειδή δε ένιωζαν ότι ο Θεός δεν τους ζύτταζε όσο έπρεπε, απευθύνοντο σε ανθρώπινες δυνάμεις για να μεταβάλλουν τους θεϊκούς νόμους.

Στην ανυπομονησία, την περιέργεια και την αδυναμία αυτή των ανθρώπων στηριζόντουσαν οι διάφοροι άγύρται, και τους έξεμεταλλάζοντο.

Τη μεγαλύτερη δύναμη της ή μαγεία την είχε στις σκοτεινές εποχές, όταν ο λαός ήταν πνευματικώς ακαλλίεργος και ή άνοητος τάξεις άγρόματες και άπαιδευτες. Άλλα και σήμερα που τα φώτα του λεγομένου «Ευρωπαϊκού πολιτισμού», εφώτισαν τον κόσμο, μεγάλοι και μικροί, πλούσιοι και φτωχοί, μορφωμένοι και άμορφωτοι, τρέχουν στις μάντισσες, στις χαροχίτρες, στους μάγους, στις καφετζούδες και στις γύφτισσες.

Ο Μεσαίωνα τους έτρεφε τους μάγους. Και για να διατηρήσουν αυτόν τον τρομόν, που ήταν ή δύναμής των, οι μάγοι και ή μάγισσες, επενόησαν ένα πλήθος από παραδόσια πρόματτα, μαγευμένα δαχτυλίδια, καθρέφτες μέσα στους οποίους έβλεπαν τα μέλλοντα, κεφάλια από ορείχαλμο που τά φριάναν υπό την επίδραση όριζόμενων άστειρισμών, δερμάτα από θηρία, τσουκάλια μαγικά όπου έβραζαν τα πεύρα ένα μίγματα μαζί με σαύρες, ποτιτίους, καραβίδες, λίπες από πεθαμένον άνθρωπο, ή από άράπτιστο νήπιό κτλ. κτλ.

Κάθε μάγος είχε και ιδιαίτερα δύναμη σε όρισμένο είδος μαντείας.

Άλλος έβλεπε τη βροχή, ή τη καλοκαιρία, άλλος μεταμόρφωνε τους ανθρώπους σε ζώα, άλλος άπεκάλυπτε το όρισκόπιν των έρωτευμένων, άλλος έβλεπε τον έχθρό, φίλο, και μεταξύ όλων αυτών των διαβολικών κατορημάτων, το φρικωδέστερο ήταν ή «ειά τ ής μάγισσας ή ύρτωσις».

Έφταναν δηλαδή μια κηρένια κοούλα, της έδειναν το όνομα του προσώπου που θέλαν να «ε α ρ ώ σ ο υ ν» και την άφροναν, έφτά φορές την ίδια ήμερα στα μέρη που ήθελαν, να βλάψουν το σώμα του ανθρώπου που έμισούσαν!...

Αν την καντούσαν στη καρδιά, σε όρισμένη προθεσμία, το πρόσωπο εκείνο θα άπέθνηκε!...

Οι μάγοι και μάντιες είχαν την δύναμη να καλούν και τον Σατανά.

Άρχιζαν να ποίουν λίγες λέξεις από τη Σολομωνική και ο Διάβολος παρουσιάζόταν!

Σε όρισμένα μάλιστα έρημα βουνά, που έγένοντο αυτές ή συνάξεις τα μεσάνυχτα, εμφανιζόταν ο Σατανάς, υπό μορφήν τεραστίου τράγου και προήδρευε του συμβουλίου!

Για να άναβουν σ' αυτά τα άγρια βουνά οι μάγοι, καβαλλίκευαν μια σκούπα! Για να μην πέσουν, δε, από τη σκούπα έπρεπε να έχουν στο σώμα τους, ένα σημάδι, που τους το χάραζε, με το νύχι του ο Σατανάς, και να έπαναλαμβάνουν όση ώρα θα ήσαντε καβάλλα στη σκούπα τη μαγική επίκληση:

— Έ τ ά ν Έ μ ε ν! Πού στη γλώσσα του διαβολικού κόσιμου σημαίνει «έδώ κι' έκει».

Στη μεσαιωνική εποχή ύπάρχον διάφορων ειδών μάντιδες και μάγισσες.

Η έπιστήμη, θεωρεί την Κίρκη, ως μητέρα της μαγικής τέχνης, που μεταμόρφωσε σε χοίρους τους συντρόφους του Όδυσσέως.

Υπάρχον δε και υπάρχον διάφορων ειδών τρόποι μαντείας.

Η βελονομαντεία διά της οποίας προφητεύοντο το μέλλον, από είκοσι πέντε καινούργιες βελόνες, που άπό τις ρίζουν μέσα σε ένα δοχείο με νερό!

Η κοσκινομαντεία, που μαντεύουν την τύχη από το σχήμα που θα πάρη το άλευρι ή ή στάχτη που κοσκινίζουν με ειδικό κόσκινο!

κό κόσκινο!

Η κεφαλομαντεία, που μαντεύουν την τύχη από σέ μια ήμισυμένη κεφαλή... δύνου!

Η υποδοματομαντεία, όπου ανακαλύπτουν χαραχίτρες του ανθρώπου από τον τρόπο που φοράει τα παπούτσια του.

Η σιαγονομαντεία, που για να έπιτύχη χρειάζονται τέσσαρα ψημίδια νεμυδία και μια ανθρώπινη σιαγόνα κ. λ. π. κ. λ. π.

Ο μάγος πολλές φορές, ήταν και γιατρός και οι περισσότεροι χωρικοί τους προτιμούσαν από τους έπιστήμονες. Στην Κορίτζη της Γαλλίας τους συμβουλευόνταν για να μάθουν σε ποιά πρετεί να βουτήξουν τα μικρά τους, όταν έχουν πυρετό!

Άλλοι δε όταν το παιδάκι πάθει άρσασιν, καλοεινε τσικαμάγισσες, ή όποιες τοποθετούν την κοούλα με το άναίσθητο φως, στη μέση του κοιλιατού σε κάθε δε γονιά του λένουν ότι βουνε και μια λαμπάδα κι' άρχίζουν το μουρμουρητό!

Κάθε λαμπάδα αντιπροσωπεύει και έναν άγιο.

Αφού γίνονται αυτά άρχίζουν με σιγαή φωνή διάφορες έγκρισούς τοποθετημένες, κάθε μία, πίσω από κάθε μια λαμπάδα, μέχρις ότου ή μια από τις τέσσερες λαμπάδες λυώσει.

Το λυσίμο της λαμπάδας σημαίνει ότι στού τάδε άγιοι πηγή, πρέπει να βουτηχτεί το βρέφος, για να θεραπευτεί, και να γίνεται!...

Για να γιατρευτούν μερικά είδη πυρετών, πάλι ο άρρωστος να τή ξουμά, από χόρτα, που θα μαζήσουνε νύχτα με πανσέληνο και θα κοπούν με πανοήγιο, παρθένο, άμεταχειριστό μαχαίρι.

Σε άλλα μέρη πάλιν οι άγύρται θεραπεύουν πυρετόν, μεταβιβάζοντας αυτόν σ' ένα δένδρο.

Διηγούνται ότι ένας τέτοιος έμπειρός γιατρός, όδηγησης ένα πυρεσσοντα πελάτη του, σ' ένα έρημο λόφο, όπου ήταν ένα έλατο και του είπε:

— Βλέπεις εκείνο το έλατο, που εινε κοντά στο ποτάμι; Ο πυρετός θα φύγη από σένα και θα πάει σ' αυτό. Κούταξέ το τώρα πως θα τρέμη, ένώ συ θα θεραπευτεί!

Και το δένδρο, πράγματι, άρχισε να τρέμη, σαν να το φυσούσαν δυνατοί, λυσσασμένοι άνεμοι. Την άλλη ήμερα πήγαν και το έβαν. Τα φύλλα του είχαν κιντρινίσει, το δένδρο είχε ξεραθεί, ο άρρωστος έγινε καλά!...

Στη Κορίτζιαν γιατρεύουν το άνεμοπύρωμα, βάζοντας το κόκκινο πανί άπάνω στο μάγουλο κι' άνάβοντας «μαροχί» άπάνω.

Άλλοτε πάλι στα χωριά της Εύρώπης βλέπει κανείς, κάποιο ύπομονετικό άρρωστο άνθρωπο να εινε ξεπλωμένος άπάνω στο άμύνη κανενός γύφτιου. Ο μάγος στέκει πλάι του και τον τρεπάει τρεξί φορές μ' ένα σφυρί!...

Αυτό γίνεται σε τρεις νέες: α) λήγες, όταν ύποφέρει ο άρρωστος από σπλήνα, ή όποια, όπως λέτε, θεοραπένεται από τους καλμούς που προξενούνε οι χιτώνες σφυριού άπάνω στο άμύνη!...

— Τι έκανες μπαμπά;

— Φώναξα άμέσως τον συνέταιρό μου και... μοιραστήκαμε τις χιλίες λίρες!...

ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΧΙΟΥΜΟΡ

ΝΑ ΤΙ ΘΑ ΠΗ ΤΙΜΙΟΤΗΣ!

Ένας βαθύπλουτος τραπεζίτης, δίνει συμβουλές στον γιο του νέον «εσύρτατο μέλλοντος και καμάρει του πατέρα του!»

— Η μεγαλύτερη άρετή του άνθρώπου, παιδί μου, εινε ή τιμιότης!...

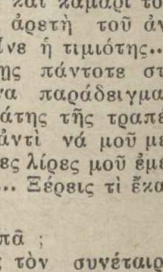
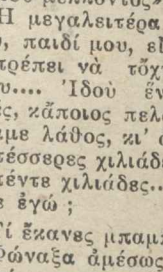
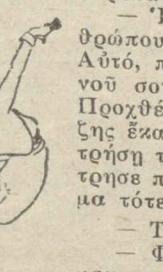
Αυτό, πρέπει να τήγης πάντοτε στο νου σου!...

Προχθές, κάποιος πελάτης της τραπεζής έβγαλε λάθος, κι' άντι να μου μεταρίση τέσσερες χιλιάδες λίρες μου έμετρησε πέντε χιλιάδες!...

— Τι έκανες μπαμπά;

— Φώναξα άμέσως τον συνέταιρό μου και... μοιραστήκαμε τις χιλίες λίρες!...

Και ο Φιλιππος, τρέμοντας σύγκομος, έδειξε το σημείο της τομής στο γυνιδ του μπράτσο. Ο πνευματικός άνατήριχος. Πρώτη φορά του πα-

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΠΕΙΡΑΤΑΙ ΣΤΗ ΛΑΙΜΗΤΟΜΟ

Συνέχεια και τέλος μιας παράδοξης ιστορίας του 1833. Ο Γεώργιος Φιλιππος και ο Ιερών Πάμφιλος. Ο άρχηγός των πειρατών εξομολογείται το φριχτότερο έγκλημά του. Σ' ένα έρημοκλήσι της Μάνης. Μια πρωτάκουστη έγχείρησι. Έπλυν στο κόκκινο ικρίωμα.

Στο περασμένο φύλλο διηγηθήκαμε μια περίεργη ιστορία ληστοπειρατίας που γίνηκε στα 1836 κοντά στα Κορινθικά παράλια, τη σύλληψη των κακούργων και τη θανατική τους καταδίκη από το δικαστήριο Ζακινθίου. Έσταμάτησε στο σημείο που ο Ιερών των φυλακών Πάμφιλος εξομολογεί τους καταδίκους οι όποιοι πρόκειται να καταπονηθούν την ήμερα εκείνη—15 Νοεμβρίου 1833—και τους μεταλαβαίνει. Όλοι οι καταδίκους, ύστερ' από μια συγκινητική όμιλία του παπά, μετανοήνουν για τα έγκλημά τους, προσέρονται με δάκρυα και κοινωνούν. Και μόνο ο άρχηγός τους Γεώργιος Φιλιππος στέκει άκίνητος κοιτάζοντας το λειτούργό με μίαν άμφίβολη ματιά.

Ο Πάμφιλος τον έπερίμενε όρθιος στην Όθραία Πύλη, του παπ. Με γλυκερά και ταπεινή φωνή του είπε:

— Έλα Γεώργη, έλα παιδί μου!...

Ο Φιλιππος, σέρνοντας τις άλυσίδες του προχώρησε και εγονάτισε μπροστά στον πνευματικό. Άρρανοι για μια στιγμή, έκαιταξαν ο ένας τον άλλον. Μια στήν γρήνη του πειρατού γνότανε μια κρυφή, αλλά φοβερή πάλι, και τέλος τα δάκρυα έβρυσαν ξεσπώντας από τα μάτια του.

Ο παπάς, που είχε πολύ φοβηθεί από την αινιγματική ως στη στιγμή έκστη σόου του πειρατού, έκαρδιώθηκε τώρα. Άξαφνα δε τον άκουσε να λέι με φωνή άπελπισίας:

— Άχ, άρε πνευματικέ! για μένα δεν υπάρχει σωτηρία ούτε στον άλλον κόσμο!...

— Ο Ι. Χριστός, τέκνον μου εινε σπλαχνικός, είπτε ο παπάς. Μη φοβάσαι! άρκει να μετανοήσης με πίστι και ελπίστεια! Νά εξαγιάσης την ψυχή σου!

Και ο πειρατής με φωνή πνιμένη στα δάκρυα άπήτησε:

— Μετάνοισα παπά μου, μετάνοισα, μα σωτηρία δεν έτω! Βαθύ κήρυμα μου πλανούνη την καρδιά!...

Τέκνον μου, σου έφανέλω ότι το έλεος του Θεού εινε μέγαλο. Μη άπελπίσεις! Έξομολογήσου τα καμιάτά του!

Καιγοντας πάντα ο άρχηγός των πειρατών διηγήθηκε μια παράξενη ιστορία της ζωής του, μια πράξι που την έκανε για το μεγαλύτερο έγκλημά του:

— Για μένα δεν υπάρχει σωτηρία! έπαγέλαβε. Είκοσι χρονιά νίος ήμουν όταν έκανα το πρώτο φονικό στην πατρίδα μου!...

Μας και γιατι τόκνανα, ούτε και γώ ο ίδιος δεν θα μπορούσα καλώς-καλώς να πώ!... Πισστήκαμε στα χίμα μ' ένα συγκοιτάριό μου, με χτύπησε και τον έχτύπησα.

Το κακό θα μπορούσε να σταματήσει ως έδω, αλλά για τη δυστυχία μου ο Σατανάς είχε κυριεύσει την γρήνη μου και την έπαρκε τυλίχ στην έκδικισή. Μια φωνή έμουρμούριζε σ' ατί μου: «Τι τον φυλές; Σεμπερδενέ τον!» Την ίδια νύχτα του φέλαζε καρτέρι πίσω από μια έληρά κι' όταν τον είδα να περνά ξενόατος, χύθηκα πίσω του και με μια μαχαίριά τον έριξα χάμω νεκρό!...

Πήρα τα βουνά, φυγάδικησα με κυνηγούσαν ή χωροφύλακες, τ' άδέρφια του οικοταμένου, οι φίλοι του, όλος ο κόσμος. Δύο φορές έπάστειχα στο τσιφτε με τους δικούς του και δυό φορές τα βόλια έσπύριζαν στί' ατίά μου.

Τη δεύτερη φορά γλίστωσα παρά τείρα, είδα το χάρο με τα μάτια μου!...

Είλα μέρα, έκει που γυρίζα στα βουνά της Μάνης, για κακή μου τύχη συναντήθηκα μ' έναν άλλο φονικό και πάσαμε γνωριμία! «Τι να κάνω; του λέω, να πάω να παραδοθώ; Φοβάμαι μη σκοτωθώ σε καμμία συμπλοκή».

Εκείνος τότε μουδωσε μια συμβουλή: Μοίπε ότι αν άνοικα σε μια μεριά το σώμα μου κι' έβαλα μέσα Τίμο Έύλο ή «Άγιον Άρτο», αν θα μ' έπαιναν τα βόλια. Έτσι είχε κάνει κι' αυτός, έλεγε, και δε φοβόταν τίποτα.

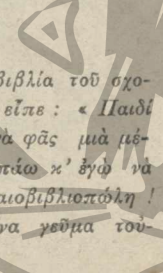
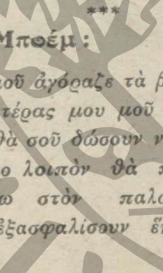
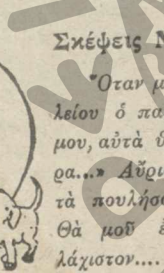
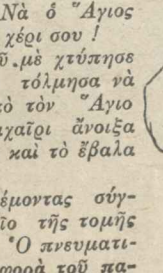
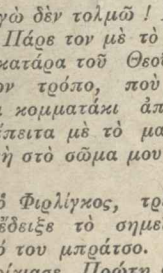
«Αποφάισα ν' ακολουθήσω τη συμβουλή του... Ύστερ' από λίγες μέρες βρέσκα έναν παπά που λειτούργησε μόνος σε ένα έρημοκλήσι. Μπαίνω μέσα, κλειδώνω την πόρτα και του ζήτω τον Άγιο Άρτο! Άναστήρισε ο γέρο-παπάς και μου είπε: «Τέτοιο πράμα, όχι! μη μου το τρώγεις».

Κάλλιο σκότωσε με! Μα έγω, βγαίνοντας ένα μαχαίρι και βάζοντάς το στο λαμό του, τον έροβόρισα με θάνατο: «Θά σε σφάζω!... του είπα, αν δεν μου δώσεις, τώρα άμέσως, εκείνο που σου ζήτω!». Κι' έτρεψε ο γέρος σαν το θείαφι και άνοιγοντας το Άρτοφρέμι μου είπτε:

— Έγώ δεν τολμάω! Νά ο Άγιος Άρτος! Πάρε τον με το χέρι σου!

«Η κατάρα του Θεού, με χτύπησε με τέτοιον τρόπο, που τόλμησα να πάω να κοιμηθώ από τον Άγιο Άρτο, έπειτα με το μαχαίρι άνοιξα μια πληγή στο σώμα μου και το έβαλα μέσα!».

Και ο Φιλιππος, τρέμοντας σύγκομος, έδειξε το σημείο της τομής στο γυνιδ του μπράτσο. Ο πνευματικός άνατήριχος. Πρώτη φορά του πα-

ρουσιάζονταν άμέσως τέτοιου είδους. Τι να κάνη; Τι μπορούσε να κάνη έπειτα από είκοσι χρόνια σφεδόν; Ακούμπησε το λευκόμαλλο κεφάλι του στον παραστάτη της Όθρας Πύλης κι' έμεινε έτσι για πολλή ώρα, σιλλογιζόμενος, χλωμός, άφωνος.

— Δεν τού τλέγα, άρε πνευματικέ, ότι για μένα δεν υπάρχει ούτε στον άλλο κόσμο σωτηρία; δεν σου τλέγα; έφάνελε κλαίοντας; δ μετανοήμένος πειρατής.

Ύστερ' από μακριά σιωπή, μια έμπνευσις σαν άστραπή εφώτισε το νου του πνευματικού. Σκύβοντας στο γονατισμένο κατάδικο, του έφιθύρισε σ' ατί:

— Μη άπελπίσεις. Θά σου άνοίξω το σημάδι και αν έπάρξη μέσα ο Άγιος Άρτος εσώθης!

Άφρος τον κατάδικο μπροστά στο Άγιο Βήμα, κι' έφυγε από την έκκλησία φορώντας άκομη το πετραχίλι του.

Ύστερ' από ένα τέταρτο, ξαναγύρισε, άναψε μια λαμπάδα, την όποιαν έδωσε να την κρατή ο κατάδίκος, τον έτοποθέτησε σ' ένα στασίδι, σε μια άπόμνη γωνιά, και με το νυστέρι που έφερε, άνοιξε το μπράτσο του κατάδικου στο μελανό σημάδι που διακρινόταν καθαρά. Και — όπως λέει ο Ζακινθίος χρονογράφος — ο Πάμφιλος βρήκε εκεί τον Άγιον Άρτο «σφον και άκέραιο»!...

Συγκινημένος από το θαύμα αυτό ο παπάς είπτε: «Γεώργη, παιδί μου, εσώθης!».

Η λαμπάδα έτρεψε στο χέρι του Φιλιππου. Η πίστη έγέμισε την γρήνη του. Έκωνόνησε των Άχράντων Μυστηρίων, και με φωνή δυνατή είπτε στους άλλους καταδίκους:

— Θάρρος, άδέρφια, έφταίκαμε, να τιμωρηθούμε, αλλά ο Θεός μας έονηχώρησε και ο Όυδάρος εινε δικός μας!...

Το πρωί της ίδιας εκείνης ήμέρας, κατά τα χαράματα, όλοι οι κατάδικοι ώδηγήθηκαν στον τόπο της εκτελέσεως. Τό φοβερό ικρίωμα, με το κόκκινο παραπέτασμα στην κορυφή του, που σκεπάζει το άπαιστό λεπίδι, έπερίμενε. Γέρω άπειρος κόσμος στοιμαγινόταν να παρακολούθηση το θέαμα. «Ο δήμιος και ο βοηθός του ήταν έκει, περιφορδοι, γιατί έπερίμεναν αντίτασι από τους πειρατές, για τους όποιους ή φήμη δέιδε καταπληκτικά πράγματα.

Άλλ' οι κατάδικοι, μιμούμενοι το παράδειγμα του άρχηγού τους, έβάδιζαν προς τη λαίμητομο, ήσυχαι σαν άρνά, με το θάρρος που τους έnéπνευσε ή πίστις. Τα τελευταία τους λόγια ήταν να ζήτησουν συγχώρεσι από το πλήθος και να ουστήσουν στους νέους άποχη από τίσιακές συναναστροφές που οδηγούν στον άτιμωτικό θάνατο.

Και ο Ζακινθίος χρονογράφος που έχει την εδύνη της περιέργης αυτής ιστορίας, τελειώνει έτσι:

«...Την επομένη, καθ' ήν ώραν άκριβώς οι φιλοπερίεργοι συνεσωρεύοντο εις τον τόπον ένθα έλαβε χώρα ή εκτέλεσις συζητούντες τα περ' αυτής, ο άγιος πνευματικός, τελών εν τή ένορακιω αυτού ναφ λειτουργίαν ύπερ άναπαύσεως της ψυχής των, μεταλαμβάνει των θείων Μυστηρίων έχων έν τή Άγία Ποτήριω μετά των άλλων μερών, και τον αυτόν έκείνον Άγιον Άρτον όν έξήγαγε κατά την ώραν της εξομολογήσεως εν τού βραχίονος του κατάδικου Γεωργίου Φιλιππου ή Κιζάνη.

Παράδοξος τώνται και πρωτοφανής συμπτωσις! Εν τή αύτω Άγία Ποτήριω συνηνώθησαν το Άγιον Αίμα του Σωτήρος μετά του σώματος του ληστού, άλλ' αίματος εξαγνισθέντος ήμν υπό της μετανοίας».

Και ο Ζακινθίος χρονογράφος που έχει την εδύνη της περιέργης αυτής ιστορίας, τελειώνει έτσι:

«...Την επομένη, καθ' ήν ώραν άκριβώς οι φιλοπερίεργοι συνεσωρεύοντο εις τον τόπον ένθα έλαβε χώρα ή εκτέλεσις συζητούντες τα περ' αυτής, ο άγιος πνευματικός, τελών εν τή ένορακιω αυτού ναφ λειτουργίαν ύπερ άναπαύσεως της ψυχής των, μεταλαμβάνει των θείων Μυστηρίων έχων έν τή Άγία Ποτήριω μετά των άλλων μερών, και τον αυτόν έκείνον Άγιον Άρτον όν έξήγαγε κατά την ώραν της εξομολογήσεως εν τού βραχίονος του κατάδικου Γεωργίου Φιλιππου ή Κιζάνη.

Παράδοξος τώνται και πρωτοφανής συμπτωσις! Εν τή αύτω Άγία Ποτήριω συνηνώθησαν το Άγιον Αίμα του Σωτήρος μετά του σώματος του ληστού, άλλ' αίματος εξαγνισθέντος ήμν υπό της μετανοίας».

Και ο Ζακινθίος χρονογράφος που έχει την εδύνη της περιέργης αυτής ιστορίας, τελειώνει έτσι:

«...Την επομένη, καθ' ήν ώραν άκριβώς οι φιλοπερίεργοι συνεσωρεύοντο εις τον τόπον ένθα έλαβε χώρα ή εκτέλεσις συζητούντες τα περ' αυτής, ο άγιος πνευματικός, τελών εν τή ένορακιω αυτού ναφ λειτουργίαν ύπερ άναπαύσεως της ψυχής των, μεταλαμβάνει των θείων Μυστηρίων έχων έν τή Άγία Ποτήριω μετά των άλλων μερών, και τον αυτόν έκείνον Άγιον Άρτον όν έξήγαγε κατά την ώραν της εξομολογήσεως εν τού βραχίονος του κατάδικου Γεωργίου Φιλιππου ή Κιζάνη.

Παράδοξος τώνται και πρωτοφανής συμπτωσις! Εν τή αύτω Άγία Ποτήριω συνηνώθησαν το Άγιον Αίμα του Σωτήρος μετά του σώματος του ληστού, άλλ' αίματος εξαγνισθέντος ήμν υπό της μετανοίας».

Και ο Ζακινθίος χρονογράφος που έχει την εδύνη της περιέργης αυτής ιστορίας, τελειώνει έτσι:

«...Την επομένη, καθ' ήν ώραν άκριβώς οι φιλοπερίεργοι συνεσωρεύοντο εις τον τόπον ένθα έλαβε χώρα ή εκτέλεσις συζητούντες τα περ' αυτής, ο άγιος πνευματικός, τελών εν τή ένορακιω αυτού ναφ λειτουργίαν ύπερ άναπαύσεως της ψυχής των, μεταλαμβάνει των θείων Μυστηρίων έχων έν τή Άγία Ποτήριω μετά των άλλων μερών, και τον αυτόν έκείνον Άγιον Άρτον όν έξήγαγε κατά την ώραν της εξομολογήσεως εν τού βραχίονος του κατάδικου Γεωργίου Φιλιππου ή Κιζάνη.

Παράδοξος τώνται και πρωτοφανής συμπτωσις! Εν τή αύτω Άγία Ποτήριω συνηνώθησαν το Άγιον Αίμα του Σωτήρος μετά του σώματος του ληστού, άλλ' αίματος εξαγνισθέντος ήμν υπό της μετανοίας».

Και ο Ζακινθίος χρονογράφος που έχει την εδύνη της περιέργης αυτής ιστορίας, τελειώνει έτσι:

«...Την επομένη, καθ' ήν ώραν άκριβώς οι φιλοπερίεργοι συνεσωρεύοντο εις τον τόπον ένθα έλαβε χώρα ή εκτέλεσις συζητούντες τα περ' αυτής, ο άγιος πνευματικός, τελών εν τή ένορακιω αυτού ναφ λειτουργίαν ύπερ άναπαύσεως της ψυχής των, μεταλαμβάνει των θείων Μυστηρίων έχων έν τή Άγία Ποτήριω μετά των άλλων μερών, και τον αυτόν έκείνον Άγιον Άρτον όν έξήγαγε κατά την ώραν της εξομολογήσεως εν τού βραχίονος του κατάδικου Γεωργίου Φιλιππου ή Κιζάνη.

Παράδοξος τώνται και πρωτοφανής συμπτωσις! Εν τή αύτω Άγία Ποτήριω συνηνώθησαν το Άγιον Αίμα του Σωτήρος μετά του σώματος του ληστού, άλλ' αίματος εξαγνισθέντος ήμν υπό της μετανοίας».

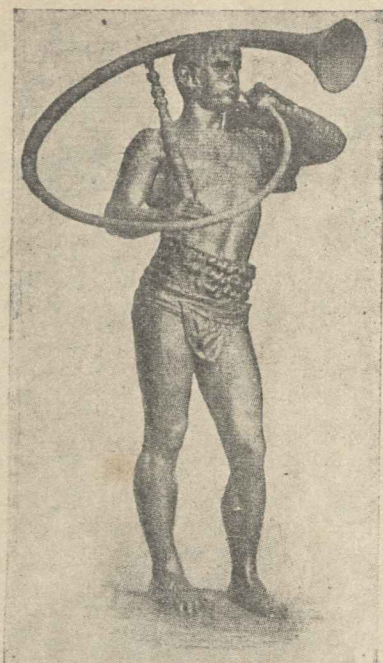
Και ο Ζακινθίος χρονογράφος που έχει την εδύνη της περιέργης αυτής ιστορίας, τελειώνει έτσι:

«...Την επομένη, καθ' ήν ώραν άκριβώς οι φιλοπερίεργοι συνεσωρεύοντο εις τον τόπον ένθα έλαβε χώρα ή εκτέλεσις συζητούντες τα περ' αυτής, ο άγιος πνευματικός, τελών εν τή ένορακιω αυτού ναφ λειτουργίαν ύπερ άναπαύσεως της ψυχής των, μεταλαμβάνει των θείων Μυστηρίων έχων έν τή Άγία Ποτήριω μετά των άλλων μερών, και τον αυτόν έκείνον Άγιον Άρτον όν έξήγαγε κατά την ώραν της εξομολογήσεως εν τού βραχίονος του κατάδικου Γεωργίου Φιλιππου ή Κιζάνη.

Παράδοξος τώνται και πρωτοφανής συμπτωσις! Εν τή αύτω Άγία Ποτήριω συνηνώθησαν το Άγιον Αίμα του Σωτήρος μετά του σώματος του ληστού, άλλ' αίματος εξαγνισθέντος ήμν υπό της μετανοίας».

Και ο Ζακινθίος χρονογράφος που έχει την εδύνη της περιέργης αυτής ιστορίας, τελειώνει έτσι:

«...Την επομένη, καθ' ήν ώραν άκριβώς οι φιλοπερίεργοι συνεσωρεύοντο εις τον τόπον ένθα έλαβε χώρα ή εκτέλεσις συζητούντες τα περ' αυτής, ο άγιος πνευματικός, τελών εν τή ένορακιω αυτού ναφ λειτουργίαν ύπερ άναπαύσεως της ψυχής των, μεταλαμβάνει των θείων Μυστηρίων έχων έν τή Άγία Ποτή

Ο ΣΑΛΠΙΚΤΗΣ ("Αγαμέμνων του Τροίαν")
Τό σύνθημα της ενάρξεως του αγώνος των μονομαχιών το έδιδαν ειδικοί σαλπικτῆς, οι οποίοι εξακολουθούσαν να σαλπίζουν καθ' όλη τη διάρκεια της πάλης πολεμικά φωνάζοντας.

πράξεις αυτών που τους κυβερνοῦν. Ἀμα ξερεῖ κανεὶς νὰ διασκεδάσῃ τὰ πλήθη, γίνεται δημοφιλέστατος. Ἡ μανία αὐτῆς των Ρωμαίων με τὰς διασκεδάσεις ἀνάγεται στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς Δημοκρατίας των. Ὁ Αὐτοκράτορας, κατόπιν, καὶ οἱ ἄλλοι αὐτοκράτορες οἱ διάδοχοί του, θέλοντες νὰ βασιλεύσουν ἐν εὐρίῃ, ἐπεχείρησαν νὰ στρέψουν ἀκόμη περισσότερο τὴν προσοχὴ τοῦ πλήθους πρὸς τὰς διασκεδάσεις, οἱ ὁποῖες, σὲ λίγο, ἔγιναν ἀνάγκη ἀπαραίτητη γιὰ τὸ λαὸ. Ὁ λαὸς, γράφει ἕνας συγγραφεὺς τῆς ἐποχῆς, γιὰ δύο μονάχα πράγματα ἐνδιαιεῖται: γιὰ τὸ φόβη του καὶ γιὰ τὰ θεάματα.

Μεταξὺ των θεαμάτων αὐτῶν, τὰ πλεονάζοντα ἦσαν οἱ ἀγῶνες τῶν ἱπποδρομιῶν καὶ τῶν ἀμφιθεατρῶν. Τὰ ἀμφιθεατρὰ μᾶς εἶνε πολὺ γνωστὰ ἀπὸ τὰ σωζόμενα ὥς σήμερα ἐρείπιά τους. Εἶχαν σχῆμα ἑλλειψοειδές. Ἀκριβὲς στὴ μέση, στὸ μέρος δηλαδὴ ὅπου ἐδίδετο τὸ θέαμα, τὸ ἔδαφος ἦταν στρωμένο μὲ ἄμμο. Διόγυρα δὲ, στὶς κερατὶδες ἦσαν οἱ θέσεις τῶν θεατῶν. Περίφηρα ἀμφιθεατρὰ ἦσαν τὸ Κολοσσαεὶον πού χωροῦσε 50.000 θεατῶν, τῆς Νίμης πού χωροῦσε 30.000 καὶ τῆς Ἀρλῆς πού χωροῦσε 25.000.

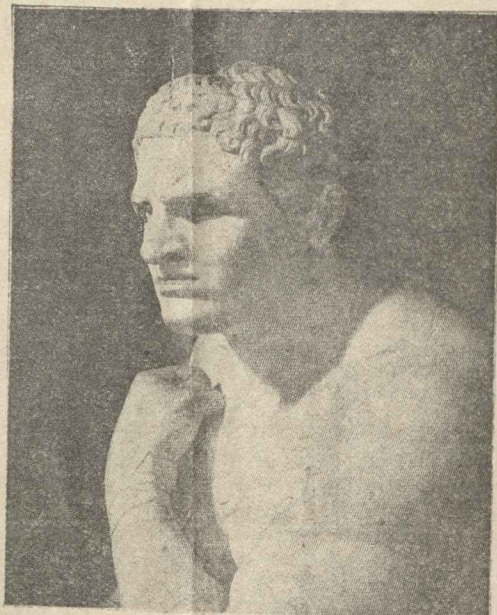
Τὰ ἀμφιθεατρὰ ἦσαν ὁ τόπος τῆς δράσεως τῶν περιφημῶν μονομαχιῶν. Οἱ μονομάχοι αὐτοὶ ἦσαν ἕνα εἶδος στρατιωτῶν πού ἐπαγγελλά τους εἶχαν νὰ παλεῖουν μεταξὺ τους πρὸ τοῦ κοινοῦ, νὰ σκοτώνουν ἢ νὰ σκοτώνονται γιὰ νὰ τὸ διασκεδάσουν. Θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι οἱ μονομάχοι αὐτοὶ ἐξελέγοντο μεταξὺ τῶν δούλων ἢ τῶν καταδικῶν καὶ ὅτι κανένας ἐλεύθερος Ρωμαῖος πολίτης δὲ θὰ διάλεγε αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα. Καὶ ὁ μὲν ὅχι: οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς μονομάχους ἦσαν ἄνθρωποι ἐλεύθεροι πού εἶχαν διαλέξει αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα, μὲ τὴ διαφενδομένη τὴν πλὴν πολλὰς φορὲς ἐλπίδα νὰ γίνονται πλούσιοι ἢ δημοφιλεῖς. Ὡστόσο ὅλοι ἤθεσαν ἐκ των προτέρων τὴν τύχη πού τους περιμενε. Πρὶν ἐμφανισθῶν ἐπισήμως πρὸ τοῦ κοινοῦ, ὑπεβάλλοντο σὲ ἐδικὴν διδασκαλίαν, ἢ ὅποια ἦταν τρομερὴ. Μὲ τὸ παραμικρὸ λάθος πού ἐκάναν τοὺς τιμωροὺς σκληρότατα: τοὺς μαστίγωναν, τοὺς ἔκαιγαν μὲ

ΣΤΑ ΡΩΜΑΤΙΚΑ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΑ

ΟΙ ΤΡΟΜΕΡΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΜΟΝΟΜΑΧΩΝ

Ὁ Ρωμαῖκὸς λαὸς καὶ ἡ διασκεδάσις. Ἄρτος καὶ θεάματα! Τὰ περιφημὰ Ρωμαῖκα ἀμφιθεατρὰ. Οἱ μονομάχοι. Τὰ μαρτύρια τῆς ἐκπαιδεύσεως των. Αἱ παραστάσεις τῶν ἀμφιθεατρῶν. «Χαῖρε, Καίσαρ!». Οἱ τρομεροὶ ἀγῶνες. «Θάνατος στὸ νικημένο!». Οἱ πρόγονοι τῶν τρομερῶν. Μονομαχίαις θηρίων. Ἀλλες εἰρηνικότερες διασκεδάσεις τῶν Ρωμαίων, κλπ.

Σὲ ὅλες τὶς ἐποχὲς οἱ ἄνθρωποι ἀγαποῦσαν τὴν εὐχρηστὴν καὶ τὰ θεάματα, μὰ ποτὲ ἡ ἀγάπη τους αὐτὴ δὲν μετεβλήθη σὲ ἀληθινὸ πάθος, ὅπως ἔγινε στὴν ἀρχαία Ρώμη. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶχε δεῖ ὁ κόσμος, οὔτε καὶ θὰ εἶχε ποτὲ στὸ μέλλον τὴν ἑκατοντὴν ἔβδομηντα πέντε μέρες τοῦ ἔτους ν' ἀμφιθεατρῶν καὶ νὰ ξεδιψῶνται περιουσίαις ὁλόκληρες μέσα σὲ λίγες ὥρες γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὸ πλῆθος. Ἡ παρορμητικὴ θεαματικὴ τῶν Ρωμαίων λαὸ ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους τοῦ ὥς ἕνα μέσον δικαιοσύνης του. «Ὅταν οἱ Ρωμαῖοι διασκεδάσουν, ἔλεγεν κάποιος σύγχρονος δὲν κατακρίνουν ποτὲ τὰς

ΤΥΠΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥ ΠΑΛΑΙΣΤΟΥ

ἀληθινὴν μάχην. Καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ φόβος νὰ τὸ σκῆψιν κανεὶς τοὺς ἀπὸ τὸν ἀγῶνα, περιστοιχίζοντο ἀπὸ δούλους, οἱ ὅποιοι ἀντισταζάν ὅσους λιποψυχοῦσαν νὰ συνεχίσουν τὴν πάλη, μὲ καταιγίδες ἢ μὲ φλογισμένα σίδερα.

ΟΙ ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΜΑΤΟΔΡΟΜΙΕΣ (Πίναξ τοῦ Τόκα)

ἀναμμένα σίδερα καὶ τοὺς ἐφυλάκιζαν σὲ φορικὴν κρατήριον. Μὴ νάχα τροφὴ τοὺς ἔδιναν ἀφύπνη καὶ ἐκλεκτὴ γιὰ ν' ἀναπνεύσονται γρήγορα οἱ φυσικὲς τοὺς δυνάμεις. Ὑστερ' ἀπὸ δύο χρόνια τοὺς παρουσίαζαν τέλος στὸ κοινὸ, τὸ ὅποιο τόσο ἀντιπάθητος ἐπερίμενε. Δυὸ ἢ τρεῖς βδομάδες πρὸ τῆς ἐμφανίσεως των ἀντιπάλων ἡ εἰδησιὶς τοῦ κοινὸ διὰ πινακίδων, τὶς ὁποῖες κρεμοῦσαν στὰ σταυροδρόμια τῆς πόλεως. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐμφανίσεως ἔρχετο. Σιγά-σιγά οἱ δρόμοι γέμιζαν ἀπὸ περιεργούς, πού ἐρχόντοσαν ἀπὸ τοὺς ἀγρούς καὶ ἀπὸ τὰς γειτονικὰς πόλεις. Ὅλοι διεκδύνοντο πρὸς τὸ ἀμφιθεατρὸν. Ὅσοι δὲν εἶχαν ὠριμένους θέσεις μέσα σ' αὐτὸ, οἱ μὴ ἐπίσημοι δηλαδὴ, ἀγόραζαν τὰ εἰσιτήριά τους ἀπὸ τὸν Ταμίαν καὶ κατέλμβαναν τὴ θέσιν πού τους ὄριζε τὸ εἰσιτήριό τους.

Ἐντομεταξὺ ἔφθαναν καὶ οἱ μονομάχοι ἐπάνω σ' ἄμμοια πλινθία στὰς στολισμένα, φορῶντας τὰ πλεονάζοντα ἐνδύματα καὶ κρατῶντας ὅπλα πού ἀπαστράφταν. Τὸ πλῆθος τοὺς ἐπεσκέπτετο μὲ ἐνθουσιασμό καὶ ἡ παράστασις ἀρχίζε με παραέσθοντα τὸν μονομάχων πρὸ των θεατῶν. Προχωροῦσαν ἀργὰ σὲ δύο σειρές. Ὅταν ἔφθαναν πρὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεωρείου κατέβαν τὰ ὅπλα τους πρὸς τὴ γῆ καὶ ἐφώναζαν τὸ περίφημον ἐκείνο: «Ave, Caesar, morituri te salutant!» (Χαῖρε, Καίσαρ, οἱ μελλοθάνατοι σε χαιρετοῦν). Ἐπειτα πῆγαν καὶ κατελμβαν τὴ θέσιν τους ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἔβγαιναν μὲ τὴν σειρά τους. Ἐξέφταν, σάλπιγγες ἀντιχοῦσαν. Ἦταν τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγῶνων. Διαδοχικῶς οἱ μονομάχοι ἀρχίζαν νὰ παλεῖουν, ὑπὸ τοὺς ἦχους σαλπικτῆς καὶ κερμάτων. Οἱ «δικτὶοὶ» ἢ «ὁλοὶ» μὲ σόγγιμοι, χωρὶς ἄλλο ὅπλο ἄμυνος παρὰ ἕνα δίκτυ, κρατῶντας τὰ χεῖρά τους μὲ τρία καὶ καὶ ἕνα μαχαίρι ἐξορροῦσαν στὸν στοίβον, παρακολοῦθούμενοι ἀπὸ ἄλλους μονομάχους πού φοροῦσαν περισκεραλὰ καὶ κρατοῦσαν ἰσπίδα καὶ ξίφος ἢ κατὰ κράτος τοὺς Γαλάτας μονομάχους, οἱ ὅποιοι, καθὼς ἦσαν βαρεῖα ὀπλισμένοι, τοὺς ἐπερίμεναν γονατιστοί. Οἱ δικτῆριοι ἐπεδίωκαν νὰ σκεπάζουν μὲ τὸ δίκτυ τοὺς ἀντιπάλους, νὰ παραλύουν ἐπὶ τὴν νίκησιν του καὶ νὰ τοὺς καταφέρουν τὸ θανάσιμον χτύπημα. Οἱ Σανίτιοι πάλι, προστατεύοντο ἀπὸ μεγάλες τετραγῶνες ἰσπίδες ἡνίκος ἐνὸς ἀνθρώπου, διεσπάρωνται τὰ κοντὰ ξίφη τους μὲ τὰ καμπύλα σπαθία τῶν Θρακῶν μονομάχων. Οἱ ἱππεῖς μονομάχοι, ὀπλισμένοι μὲ μακρὲς λόγχες ὁρμοῦσαν ὁ ἕνας ἀπάνω στὸν ἄλλον κατὰ κράτος. Ἦσαν καὶ οἱ ἀμαρτῆραι μονομάχοι οἱ ὅποιοι ἐμάχοντο ἀπὸ τὸ ἦθος ἀντικρὶ τῶν πολεμικῶν των ἀρμάτων. Οἱ μονομάχοι ποτὲ ἐμάχοντο μεμονωμένοι ἕνας πρὸς ἕνα, καὶ ποτὲ καθ' ὅμιλον, ὁποῖς γίνοντο ἀληθινὴν μάχην. Καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ φόβος νὰ τὸ σκῆψιν κανεὶς τοὺς ἀπὸ τὸν ἀγῶνα, περιστοιχίζοντο ἀπὸ δούλους, οἱ ὅποιοι ἀντισταζάν ὅσους λιποψυχοῦσαν νὰ συνεχίσουν τὴν πάλη, μὲ καταιγίδες ἢ μὲ φλογισμένα σίδερα.

Ἐξέφταν, σάλπιγγες ἀντιχοῦσαν. Ἦταν τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγῶνων. Διαδοχικῶς οἱ μονομάχοι ἀρχίζαν νὰ παλεῖουν, ὑπὸ τοὺς ἦχους σαλπικτῆς καὶ κερμάτων. Οἱ «δικτῆριοι» ἢ «ὁλοὶ» μὲ σόγγιμοι, χωρὶς ἄλλο ὅπλο ἄμυνος παρὰ ἕνα δίκτυ, κρατῶντας τὰ χεῖρά τους μὲ τρία καὶ καὶ ἕνα μαχαίρι ἐξορροῦσαν στὸν στοίβον, παρακολοῦθούμενοι ἀπὸ ἄλλους μονομάχους πού φοροῦσαν περισκεραλὰ καὶ κρατοῦσαν ἰσπίδα καὶ ξίφος ἢ κατὰ κράτος τοὺς Γαλάτας μονομάχους, οἱ ὅποιοι, καθὼς ἦσαν βαρεῖα ὀπλισμένοι, τοὺς ἐπερίμεναν γονατιστοί. Οἱ δικτῆριοι ἐπεδίωκαν νὰ σκεπάζουν μὲ τὸ δίκτυ τοὺς ἀντιπάλους, νὰ παραλύουν ἐπὶ τὴν νίκησιν του καὶ νὰ τοὺς καταφέρουν τὸ θανάσιμον χτύπημα. Οἱ Σανίτιοι πάλι, προστατεύοντο ἀπὸ μεγάλες τετραγῶνες ἰσπίδες ἡνίκος ἐνὸς ἀνθρώπου, διεσπάρωνται τὰ κοντὰ ξίφη τους μὲ τὰ καμπύλα σπαθία τῶν Θρακῶν μονομάχων. Οἱ ἱππεῖς μονομάχοι, ὀπλισμένοι μὲ μακρὲς λόγχες ὁρμοῦσαν ὁ ἕνας ἀπάνω στὸν ἄλλον κατὰ κράτος. Ἦσαν καὶ οἱ ἀμαρτῆραι μονομάχοι οἱ ὅποιοι ἐμάχοντο ἀπὸ τὸ ἦθος ἀντικρὶ τῶν πολεμικῶν των ἀρμάτων. Οἱ μονομάχοι ποτὲ ἐμάχοντο μεμονωμένοι ἕνας πρὸς ἕνα, καὶ ποτὲ καθ' ὅμιλον, ὁποῖς γίνοντο ἀληθινὴν μάχην. Καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ φόβος νὰ τὸ σκῆψιν κανεὶς τοὺς ἀπὸ τὸν ἀγῶνα, περιστοιχίζοντο ἀπὸ δούλους, οἱ ὅποιοι ἀντισταζάν ὅσους λιποψυχοῦσαν νὰ συνεχίσουν τὴν πάλη, μὲ καταιγίδες ἢ μὲ φλογισμένα σίδερα.

Ἐξέφταν, σάλπιγγες ἀντιχοῦσαν. Ἦταν τὸ σύνθημα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγῶνων. Διαδοχικῶς οἱ μονομάχοι ἀρχίζαν νὰ παλεῖουν, ὑπὸ τοὺς ἦχους σαλπικτῆς καὶ κερμάτων. Οἱ «δικτῆριοι» ἢ «ὁλοὶ» μὲ σόγγιμοι, χωρὶς ἄλλο ὅπλο ἄμυνος παρὰ ἕνα δίκτυ, κρατῶντας τὰ χεῖρά τους μὲ τρία καὶ καὶ ἕνα μαχαίρι ἐξορροῦσαν στὸν στοίβον, παρακολοῦθούμενοι ἀπὸ ἄλλους μονομάχους πού φοροῦσαν περισκεραλὰ καὶ κρατοῦσαν ἰσπίδα καὶ ξίφος ἢ κατὰ κράτος τοὺς Γαλάτας μονομάχους, οἱ ὅποιοι, καθὼς ἦσαν βαρεῖα ὀπλισμένοι, τοὺς ἐπερίμεναν γονατιστοί. Οἱ δικτῆριοι ἐπεδίωκαν νὰ σκεπάζουν μὲ τὸ δίκτυ τοὺς ἀντιπάλους, νὰ παραλύουν ἐπὶ τὴν νίκησιν του καὶ νὰ τοὺς καταφέρουν τὸ θανάσιμον χτύπημα. Οἱ Σανίτιοι πάλι, προστατεύοντο ἀπὸ μεγάλες τετραγῶνες ἰσπίδες ἡνίκος ἐνὸς ἀνθρώπου, διεσπάρωνται τὰ κοντὰ ξίφη τους μὲ τὰ καμπύλα σπαθία τῶν Θρακῶν μονομάχων. Οἱ ἱππεῖς μονομάχοι, ὀπλισμένοι μὲ μακρὲς λόγχες ὁρμοῦσαν ὁ ἕνας ἀπάνω στὸν ἄλλον κατὰ κράτος. Ἦσαν καὶ οἱ ἀμαρτῆραι μονομάχοι οἱ ὅποιοι ἐμάχοντο ἀπὸ τὸ ἦθος ἀντικρὶ τῶν πολεμικῶν των ἀρμάτων. Οἱ μονομάχοι ποτὲ ἐμάχοντο μεμονωμένοι ἕνας πρὸς ἕνα, καὶ ποτὲ καθ' ὅμιλον, ὁποῖς γίνοντο ἀληθινὴν μάχην. Καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ φόβος νὰ τὸ σκῆψιν κανεὶς τοὺς ἀπὸ τὸν ἀγῶνα, περιστοιχίζοντο ἀπὸ δούλους, οἱ ὅποιοι ἀντισταζάν ὅσους λιποψυχοῦσαν νὰ συνεχίσουν τὴν πάλη, μὲ καταιγίδες ἢ μὲ φλογισμένα σίδερα.

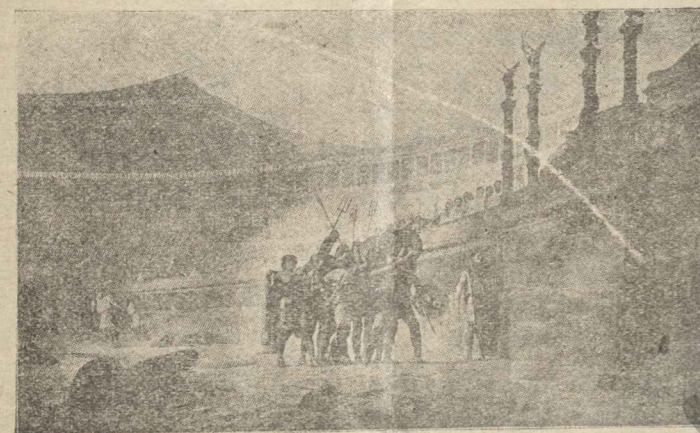
μὲ ὑπερτάτη ἄμυνα, ἄφηνε τὸν ἀντίπαλό του νὰ τὸν ἀποτελέσει. Ἄν ὅμως ἀγαποῦσε τὴν ζωὴν ὁμολογοῦσε τὴν ἡττάν του, ἔσπευτε καταγῆς καὶ μὲ τὸ χεῖρ ὑπομένο ζήτησε ἔλεος. Οἱ θεαταὶ τοὺς ἐπέλεον τὰ μαρτύρια τους ἢ ὑψωναν τὰ χεῖρά τους, πρῶγμα πού ἐσημαίνει νὰ πᾶν ὁ ἀγὼν.

Τότε οἱ τραυματισμένοι ἐγκατέλειπε τὸ στοίβον καὶ πῆγαν νὰ παραποιηθῇ τὴς πληγῆς του. Μὰ ὅταν οἱ θεαταὶ κατέβαν τὸ χεῖρ πρὸς τὴν γῆ, αὐτὸ ἐσήμαινε ὅτι δὲ χωροῦσε οἶκτος γιὰ τὸν νεκρὸν: Ὁ νικητὴς ἔπρεπε νὰ τοὺς καταφέρῃ τὸ ἀποτελεσματικὸν χτύπημα καὶ νὰ τὸν θανατώσῃ.

Μετὰ τὸ τέλος καθὲς μονομαχίας, γίνονταν ἕνα μικρὸ διάλειμμα πρὸς τὸ ἵσκιον οἱ δούλοι ἀδείαζαν τὸ σταβλὸ ἀπὸ τὰ πτώματα. Φοροῦσαν εἰδικὰς γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὰ ρούχα καὶ τὰ ἐμβλήματα τοῦ Χάροντος ἢ τοῦ Ἑρμού, ὁ ὁποῖος συνάδενε τοὺς νεκρούς στὸν Ἅδη. Ἀρχίζαν πρῶτα τὰ πτώματα μ' ἕνα φλογισμένον σίδερον γιὰ νὰ βεβαιωθῶν ὅτι δὲν ἔδιναν σημεῖα ζωῆς καὶ ἔπειτα τὰ μετέφερον ἐπάνω σὲ φορεία, ἐνῶ ἄλλοι δούλοι ἐξαφάνιζαν τὰ αἵματα συσπλύνοντας ἅμμο στὸν τόπο τῆς πάλης.

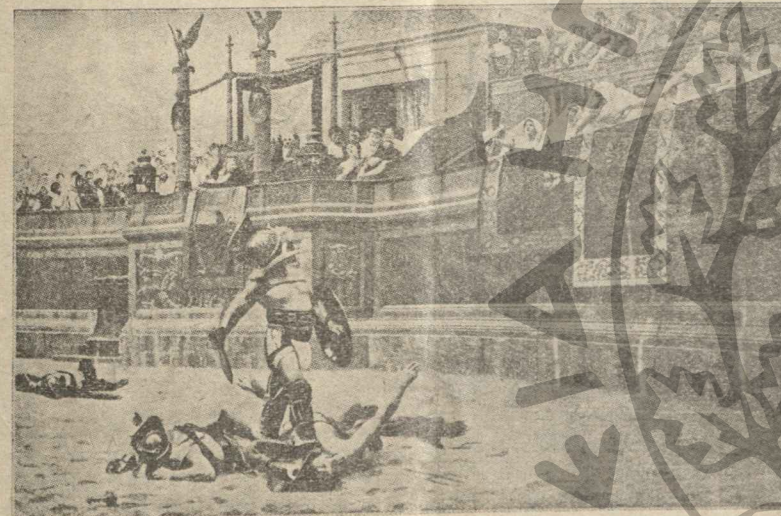
Οἱ μονομαχίαις αὐτὲς διακοῦσαν δυὸ, τρεῖς καὶ πολλὰς φορὲς ἡμέρας. Σκοτωνόντουσαν δὲ κατὰ τὴ διάρκεια τους σαράντα, ἔφταν καὶ ἑκατὸ μονομάχοι. Ἡ ἐπιτυχία τῶν δορυτῶν αὐτῶν ἐξεργάσθη ἀπὸ τὸ μεγάλο ἀριθμὸ των θυμάτων.

Ἐπὶ τὴν ἑνῶν ἄλλο εἶδος μονομαχίαν, οἱ λεγόμενοι «φ θ ρ ι ο μ α χ ο ν» οἱ ὅποιοι ἐπάλεον ὄχι πιά μὲ ἀνθρώπους ἀλλὰ μὲ ἄρμα ἑα. Φοροῦσαν συνήθως ἕνα χιτῶνα, δὲν εἶχαν οὔτε περισκεραλὰ, οὔτε θώρακα καὶ τὸ μόνο τους ὅπλο ἦταν μιά λόγχη ἢ ἕνα ξίφος. Ὅλη τοὺς ἡ δύναμις βρισκόταν στὴν εὐκίνησιν τους καὶ στὴν γυμνασίαν τους. Οἱ θηριόμαχοι αὐτοὶ μποροῦν νὰ θεωρηθῶν ὡς οἱ προδρόμοι των σημερινῶν ταυρομάχων. Αὐτοὶ ὅμως ἐμάχοντο μὲ καθεὶ εἶδους θῆριον. Γιὰ νὰ καταβάλουν τὴν ἀκούειν τους καταπαρῶν χτυπήματα στὸ κεφάλι, γιὰ νὰ νικήσουν τοὺς λέοντες τοὺς ἔρχονταν ἐν χιτῶνι στὰ μάτια. Ἐναντίον των ταύρων χρησιμοποιοῦσαν κομμάτια κόκκινου φάρμακος τὰ ὁποῖα τοὺς ἐξέρεθιζαν. Ἐπειτα δὲ, ἐνῶ οἱ ἱππεῖς κατεδίωκαν τὸν ταύρον μέσα στὸ στοίβον, αὐτοὶ τὸν παρακολοῦθούσαν, παρενοχλῶντας τον καὶ ὅταν ἔβλεπαν ὅτι εἶχε ἐξαντληθῇ πιά τοὺς κατάφεραν τὸ θανάσιμον χτύπημα. Ἐπίσης οἱ Ρωμαῖοι ἠρέσκοντο πολὺ σὲ ἀγῶνες μεταξὺ θη-

ΧΑΙΡΕ, ΚΑΙΣΑΡ, ΟΙ ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΙ ΣΕ ΧΑΙΡΕΤΟΥΝ!

Αὐτὴ τὴ φράση ἔλεγαν οἱ μονομάχοι πρὶν ἀρχίσουν τὸν ἀγῶνα τους, καθὼς παρήλυναν πρὸ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θεωρείου. Οἱ μονομαχίαις αὐτὲς εἶχαν πολυτέλειαν θύματα τὰ ὁποῖα ἐφφόντιζαν καὶ ἀπέσυραν ἀπὸ τὸ στοίβον οἱ δούλοι.

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΝΙΚΗΜΕΝΟ

Ἐνῶ ὁ νικημένος ἐκλιπαρεῖ τὸ ἔλεος των θεατῶν, ἐκείνοι κατεβάζοντας τὸ χεῖρ τοὺς ὑποδεικνύουν στὸν νικητὴν ὅτι πρέπει ν' ἀποτελείσῃ τὸ θῆμα του.

τους, ἐλέφαντες πού χόρευαν ὑπὸ τοὺς ἦχους κυμβάλων καὶ ἄλλους πού γυμνασμένοι ἀκόμη, πού ἐγραφαν ἐπάνω στὸ χῶμα λατινικὰς λέξεις. Ὅπως βλέπετε, ἀπ' αὐτὰ, καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἐπιδείξεις τῶν σημερινῶν ἱπποδρομιῶν δὲν εἶνε καινούρια.

Οἱ Ρωμαῖοι εἶχαν ἐφευρεθῇ ἀκόμη ἕνα «τροῦκ», πού γίνετο καὶ σήμερον στὰ ἱπποδρόμια. Ἐνὰ ὑδραγωγεῖο συγκοινωνοῦσε μὲ τὰ ὑπόγεια τοῦ ἀμφιθεατρῶν καὶ χάρις σ' αὐτὸ μποροῦσαν νὰ μεταβάλουν, ὅποτε ἤθελαν, τὸ στοίβον σὲ τεχνικὴν λίμνη βαθειά, γεμάτη ψάρια καὶ παντὸς εἶδους θαλάσσια τέρατα. Στὶς λίμνες αὐτὰς, μεταξὺ των ἄλλων θεαμάτων, γίνονταν ἡ ἀναπαράστασις τοῦ δράματος τῆς Ἡρώς καὶ τοῦ Λεάνδρου ἢ τῆς ναυμαχίας τῆς Σαλαμῖνος.

Τὸ θέαμα ὅμως τὸ ὁποῖο κυριολεκτικῶς ξετροῦλλαινε τοὺς Ρωμαῖους ἦσαν οἱ περιφημὲς ἀρματοδρομίαι, οἱ ὁποῖες ὅπως τὸ λέει καὶ ἡ λέξις ἦσαν ἀγῶνες ἀρμάτων ζευγμένων μὲ δυὸ, μὲ τέσσερα καὶ μὲ ἕξ ἄλογα. Οἱ ἀρματοδρόμοι ἦσαν ἀνθρώποι τῆς καλλιτέρας κοινωνικῆς τάξεως ἀπὸ τοὺς μονομάχους. Μ' ὅλα ταῦτα ὅμως σὲ καθὲ στιγμὴ ὁ ἐπόπτης των ἀγῶνων πετώντας μέσα στὸ στοίβον ἕνα λευκὸ πανί. Ἀμέσως τὰ ἄρματα ἐξορροῦσαν μὲ ὅλην τὴν ταχύτητα. Τὸ βραβεῖο ἐδίδετο σ' ἐκεῖνον πού θὰ ἔρχονταν πρῶτος, ἀφοῦ θὰ ἔκανε ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ γύρον τοῦ στοίβου. Τὰ δυστυχήματα στὶς ἀρματοδρομίας ἦσαν συχνότατα προσεχόμενα εἴτε ἐκ συγκρούσεως, εἴτε ἐκ ἀνατροπῆς των ἀρμάτων.

Νικημένος μονομάχος πού ζητεῖ ἔλεος. (Ἐργον τοῦ Τζερρόμ).

Τόσο γιὰ τοὺς ἀρματοδρόμους ὅσο καὶ γιὰ τοὺς μονομάχους, τὸ βραβεῖο τῆς νίκης ἦταν ἕνα ὄπλο φοινίκης χρυσοῦ καὶ σημαντικὰ χρηματικὰ ποσά. Τὰ εἰσοδήματα των πρωταθλητῶν αὐτῶν, ἱσοδυναμοῦσαν, ὅπως γράφει κάποιος σύγχρονος μὲ τὸ εἰσοδήμα ἐκατὸ δικηγορῶν! Σὲ ἡλικία 22 ἐτῶν κάποιος μαῦρος ἀρματοδρόμος λεγόμενος Κρέσενος εἶχε κερδίσει, ὅπως εἶνε γραμμένον στὴν πλάκα τοῦ τάφου του, 1.558.346 σιστερτίους (δηλαδὴ 380.000 ἀμερικανικὰ γυαλικά φράγκα). Πολλοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς μάλιστα ἔκριναν περιουσία, κατέθεταν τὰ ὅπλα τους στὰ προπύλαια τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους καὶ ἀπεσύροντο, γιὰ νὰ ἔχουν ἡσυχίαν στὴν ἐξοχὴ. Ὅπως καὶ οἱ ταυρομάχοι, γίνονταν τὸ ἀντικείμενον των περὶ κολακευτικῶν ἐκδηλώσεων: οἱ ποιηταὶ ἐξυμνοῦσαν τὰ κατορθώματά τους καὶ οἱ πλούσιοι δὲν τοὺς λησμονοῦσαν στὴ διαθήκην τους. Οἱ εἰκόνας τους ἐξοφλοῦντο σὲ διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως των ἢ ἐγκαθίσταντο στὶς πέτρες των δακτυλιδίων.

Μέσα στὴ μέση αὐτῶν των διασκεδάσεων ὁ λαὸς λησμονοῦσε καθεὶ ἄλλο. Ἐντομεταξὺ δὲ οἱ βάρβαροι ἀπέκλειαν ἀπ' ὅλες τὶς μερίδας τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας.

Ἡ κατάστασις εἶχε ἀρχίσει...

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JEAN - MICHEL RENAITOUR

ΔΥΟ ΡΑΓΙΣΜΕΝΕΣ ΚΑΡΔΙΕΣ

Η ιστορία που θα σας διηγηθώ είναι μία αισθηματική κομωδία που μπορεί να τη χωρίσει κανείς σε τρεις πράξεις. Η κομωδία όμως αυτή συγκινεί εξαιρετικά.

Πρώτη πράξις: Στην εξοχή, σ' ένα κήπο μερικά παιδιά παίζουν. Όχι βέβαια παιδιά του δρόμου, αλητάκια της Μοναρχίας, κακοντυμένα και βρώμικα. Είναι όλα παιδιά καλών οικογενειών με τίτλους και με περιουσίες, στις φλέβες των οποίων κυλάει το γαλαζίο αίμα των ευγενών προγόνων τους. Τ' άδωα τους παγνυδία γίνονται άφορη να παίξουν αυτή η συγκινητική κομωδία.

Ο Παύλος, ο μεγαλύτερος απ' όλη την παρέα, ήταν δώδεκα ετών. Η όμορφη όμως Μπέττυ που είχε μόλις ένδεκα ετών φαινόταν πολύ πιο μεγάλη. Σκέπτεται κιόλας σαν γυναίκα, κάθετα όμως δλόκληρος μπρός στον καθρέφτη για να κάνει την τουαλέτα της και είχε πολύ εκλεπτυστή στην εκλογή των φίλων της!

Ο Παύλος και η Μπέττυ γνωρίζονται πολύ καλά αφού αλλοστε είναι και πρώτα εξαδέλφια.

Μία ωραία ημέρα κάτω στον κήπο λέει η Μπέττυ του Παύλου.

— Παύλε, έχω ένα πολύ ωραίο τσέρι...

— Ναί! μου το χάριται προχθές.

Το πρόσωπο της Μπέττυς πήρε μία έκφραση γλυκειά, καθώς τον ρωτούσε:

— Για πές μου Παύλε, μ' αγαπάς σ' αλήθεια;

— Σ' αγαπώ πάρα πολύ, της απάντησε εκείνος και την έφίλησε στο μάγουλο, χωρίς να ξέρει το καυμένο τι κάνει.

Τότε η Μπέττυ μ' ένα πονηρό χαμόγελο και μουσκελίνοντας το μάτι της, του είπε:

— Για πές μου Παύλε αν σου ζητούσα το τσέρι σου, θα μου το έδινες;

— Νά σου το δώσω... για πάντα;

— Τη ρώτησε ο Παύλος, λιγάκι διστακτικός...

— Ναί! για πάντα... "Αν όμως δεν μ' αγαπάς, δεν το θέλω. Κράτησέ το να το δώσης σ' άλλη, του απήντησε με ψευτικό θυμό η Μπέττυ.

— Καλά... τότε πάρε το!..

Η Μπέττυ κατενθουσιασμένη που νίκησε η γυναίκα της φιλαρέσκεια, έπηρε το τσέρι από τα χέρια του Παύλου και σκύβοντας του έδωσε δυο δυνατό φίλα!

Σε λίγο ήρθε ένας υπηρέτης να πη της Μπέττυς ότι τη ζητούν στο σπίτι.

— Κράτησε Παύλε το τσέρι μου έως ότου επιστρέψω. Του είπε εκείνη τονίζοντας την λέξη «μου».

Μόλις όμως έφυγε η Μπέττυ, φάνηκε η Μαίρη ή μελαχρινή γειτονοπούλα του Παύλου. Πήγαινε να παίξουν μαζί. Έπειτα από τους τυπικούς χαιρετισμούς, η Μαίρη είδε το τσέρι στα χέρια του Παύλου.

— Α! Παύλε τί ωραίο τσέρι! Είναι δικό σου;

— Ναί! της απάντησε ο Παύλος, που ήθελε ν' αποφυγή τις περισσότερες εξηγήσεις.

— Παύλε, θα ήθελα να μου το δανείζεις για λίγη ώρα, έξηκολούθησε η Μαίρη.

Ο Παύλος, ο τόσο λεπτός και ο ευγενής δεν μπόρεσε να της αρνηθεί. Της τώδωσε και της είπε:

— Νά! αλλά θα κάμης μόνον τον γυρο του κήπου και θα μου το ξαναφέρεις.

Και η Μαίρη έφυγε τρέχοντας μαζί με το τσέρι. Μά την ίδια στιγμή έφτασε και η Μπέττυ.

— Πώς, το τσέρι μου...

— Η Μαίρη τό...

Ο Παύλος δεν πρόφτασε να τελειώσει και η Μπέττυ άναυγησε στα δάκρυα. Δάκρυα θυμού και ζηλίας. Νά την γελάσουν έτσι γρήγορα, αυτήν την ωραία κοκκένια!.. Α! δεν μπορούσε να το υποφέρει.

Δεύτερη πράξις: Έπειτα από δέκα χρόνια. Ο Παύλος και η Μπέττυ έμεγάλωναν μαζί. Η Μπέττυ εξέχασε την ιστορία του τσεριού. Ήταν τώρα δέκα έννεα ετών και ο Παύλος είκοσι. Εκείνος έβλεπε πολύ καλά ότι η Μπέττυ ήταν ωραιότερη

της στο δρόμο του μία ωραία αμερικάνικη που τον ξεπερνούσε. Μερικές κορφές συναντήσανε μαζί της τον έκαμαν να παραμυθιόταν την γυναίκα του. Αυτή άρχισε να τα καταλαβαίνει όλα και να έκανε ένα σωρό σκηνές. Και έτσι ένα καλό πρωί άρισε να πάει της για να πάει στο σπίτι των γονέων της. Έξηλθε στο σπίτι γιό της και το πήρε.

Εν τώ μεταξύ η ωραία αμερικάνικη είχε φύγει και ήταν Παύλος στη έρημια τις παγωμένες πραγματικότητες. Είχε την την ευτυχία του.

Και όλα αυτά για το τίποτα. Η Μπέττυ τον αγάπησε και τον έζητησε την καρδιά του. Ο Παύλος της την έδωσε. Έτσι ήλθε μία άλλη και του ζήτησε κι αυτή να της δώσει την καρδιά του. Δεν μπόρεσε ν' αντισταθεί. Δανείζοντας όμως την καρδιά του δεν σκέφτηκε τις συνέπειες και έτσι έχασε τη Μπέττυ από κοντά του. Αυτός είχε ο κόσμος. Έρχονται οι καταστροφές χωρίς να τις περιμένη κανένας.

Τρίτη πράξις: Μετά τριάντα χρόνια.

Ο Παύλος και η Μπέττυ δεν ξανα συναντήθηκαν πια ποτέ.

Και νά! που μία μέρα σε μία φιλική συναναστροφή ένα άγνωστο περιστατικό τους έφερε τον έναν απέναντι στον άλλο.

Είχε τώρα και οι δυο γέροι με ρυτίδες και κάτασπρα μαλλιά. Χωρίς να τους συστήσουν, είχαν αναγνωρισθεί. Αυτή έστρεψε προς το μέρος του τα φασμαίν της και αυτός έβλεπε τα γυαλιά του να τη δει καλλίτερα. Και είπαν κι οι δυο ψυθιστά.

— Πώς εγώ εγώ!

Το παρελθόν άμεσως άρχισε να ξυπνά μέσα τους. Εύχρηστο, θα συγκρούσεις ο ένας τον άλλο τώρα.

— Θυμάσαι Παύλε, του είπε εκείνη, μία περιπέτεια της παιδικής μας ζωής; Ε! λοιπόν η περιπέτεια αυτή ήταν μία προφητεία ποιητής. Έν τούτοις και έστω που μεγαλώσαμε, εξακολουθούσαμε να σκεπτόμαστε πάντοτε σαν μικρά παιδιά. Έδανισες την καρδιά σου όπως έδανισες και το τσέρι σου!

Σου την επιστρέφω άμεσα και άμεσως, εάν την θές άμεσα της απάντησε εκείνος.

— Α! είναι πολύ άσχημα...

Ο εύχαριστώ, του απήντησε μ' ένα μικρό χαμόγελο η Μπέττυ. Νά την καρμό πιά; .. Έπαιξε μ' αυτή μία γυναίκα, όπως έπαιξε και με το τσέρι που σου έμεινε τσεριού όταν είμαστε μικροί. Τι τσέρι τότε έσπασε, έγινε άχρηστο...

— Κ' η καρδιά μου... έχει ραγίσει!

— Βλέπεις που έχω δική; Μου προσφέρεις μία σπασμένη καρδιά!.. Τι να την κάμω; Έχω τη δική μου που μου την έδωμες κομμάτια!...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ΓΙΑΠΩΝΕΖΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΜΜΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Εδώ και πολλά χρόνια, σ' ένα σπιτάκι χτισμένο, άπάνω ψηλά, σ' ένα βουνό της Γαπωνίας, ζούσε ένας γέρος με την γρηά του. Ο γέρος είχε καλή ψυχή κι ήταν άνθρωπος πονετικός και καλόκαρδος, η γρηά του όμως ήτανε μία γυναίκα με κακιά ψυχή, πορθητή και γκρινιάρη. Μολαταύτα οι δυο γέροι περνούσανε καλά μαζί και ζούσανε μονοιασμένα, γιατί ο γέρος ήταν πάντα τόσο αποχωρητικός όσο η γρηά του ήτανε κακιά και πεισματάρα.

Μία μέρα, καθώς καθότανε μπροστά στο σπιτάκι του ο γέρος είδε, άπάνω στον αέρα, ένα μικρό χελιδονάκι, που το κυνηγούσε ένα μεγάλο κοράκι για να το πιάσει και να το φάει. Το καυμένο το χελιδόνι ήτανε πολύ φοβισμένο και ξεφώνιζε τρομαγμένα. Μά το κοράκι το κυνηγούσε χτυπώντας άγρια τα φτερά του, γιατί πενούσε κι ήθελε κάτι να φάει.

Καθώς όμως πλησίασανε στο μέρος του, ο γέρος σηκώθηκε άμέσως κι έδωσε το κοράκι, που ανέβηκε τρομαγμένο, ψηλά στον ουρανό. Το χελιδόνι, που γλύτωσε έτσι από τον έρχο που το κυνηγούσε, πήγε και κρύφτηκε στο γέρο της παλάμης. Ήταν άμεσα φοβισμένο, και γι' αυτό ο γέρος σηκώθηκε και το πήγε μέσα στο σπίτι του. Εκεί, ασφαλισμένο παιδί, το χελιδόνι βγήκε από το γέρο της παλάμης, κι ο γέρος άρχισε τότε να το χαϊδεύει και να του λέει να μη φοβάται, γιατί το κοράκι ήτανε μακριά. Έπειδή όμως το χελιδόνι φοβότανε άμεσα και δεν ήθελε να φύγει, ο γέρος τώβανε μέσα σ' ένα κλουβί. Κι' έτσι το χελιδόνι έμεινε κλεισμένο στο βήθος επί τέλους ένα καταφύγιο, πήρε θάρρος κι άρχισε να χοροπηδάει και να τριλλίζει χαρούμενα.

Ο γέρος αγαπούσε πολύ τα ζώα. Γι' αυτό, κάθε πρωί, άνοιγε το κλουβί κι άφηνε το χελιδόνι να βγαίνει έξω. Και το χελιδόνι περνούσε τότε μέσα στο σπίτι και πολλές φορές έβγαине και γύριζε έξω, όπως έβλεπε κανένα σκύλλο ή κανένα γάτο, τρώμαζε, και αναγυγνούσε να το τριλλίσει χαρούμενα.

Τέλος, μία μέρα, της παρουσιάστηκε η ευκαιρία που ποθούσε. Ο άντρας της έλασε απ' το σπίτι, και το χελιδόνι ήρθε μέσα στο κλουβί του. Η γρηά άνοιξε τότε το κλουβί, έβλεπε το χέρι της μέσα, έπιασε το πουλί και τώβγαλε έξω. Θύελλε πολύ να το σκότωνε, αλλά δεν το μπόρεσε. Γι' αυτό δεν το σκότωσε. Πήρε όμως ένα φαλλίδι, του άνοιξε το στήθος, και τοίκοψε τη γλώσσα. Έπειτα τώβανε ελεύθερο. Και το χελιδόνι, ξεφώνοντας δυνατά απ' τον πόνο, βγήκε απ' το σπίτι και χάθηκε στα δάση.

Σε λίγη ώρα, ο γέρος γύρισε σπίτι του, είδε το κλουβί άδειο και αιρώτησε τη γρηά του που ήτανε τάγαπημένο του χελιδόνι. Η γρηά του, που είχε μετανοιώσει τώρα που δεν τόχε σκότωσει, τώπτε τι τώδε κάνει, κι άρχισε να τον βρίζει και να τον λυγ κουτό, που έκανε τόση φασαρία και περιποιότανε έτσι ένα πουλί.

Ο γέρος δεν είχε τίποτα. Αγανακτισμένος όμως από τη διαγωγή αυτή της γυναίκας του, βγήκε έξω και πήγε στο δάσος, με την ελπίδα πως θα μπορούσε ίσως να βρή εκεί τάγαπημένο του χελιδόνι.

Περπάτησε πολλές ώρες, σφυρίζοντας και φωνάζοντας το, μα το χελιδόνι πουθενά δε φάνηκε. Η ώρα περνούσε. Βράδυασε, σκοτεινιάσε, νόχτωσε κι' ο γέρος γύρισε σπίτι του, με την απόφαση όμως να βγύ την άλλη μέρα έξω και να πάει να ξαναψάξει σ' όλο το δάσος.

Την άλλη μέρα, μόλις ξημέρωσε, ο γέρος πήγε στο δάσος κι άρχισε πάλι να ψάχνει. Άλλά πουθενά δε φαινότανε το χελιδόνι του. Κι' ο γέρος γύρισε πάλι λυπημένος στο σπίτι του. Από τότε, κάθε μέρα, ο γέρος πήγαινε στο δάσος κι έψαχνε. Το χελιδόνι του όμως δεν το βρήκε ποτέ, κι' έτσι, στα τελευταία, το πήρε απάραση πως ποτέ πια δε θάβλεπε τάγαπημένο του πουλί.

Ένα πρωί όμως καθώς περπατούσε στο δάσος έφτασε σ' ένα άδενδρο μέρος, και είδε μπροστά του ένα ωραίο άσπρο σπιτάκι, χτισμένο σ' ένα καταπράσινο περιβόλι. Στην πόρτα, ο γέρος είδε να στέκεται ένα πεντάμορφο κορίτσι.

Μόλις τον είδε, το κορίτσι του είπε:

— Καλώς όρισες, καλέ μου φίλε: Τί καλά που σε ξαναβλέπω! Είμαι το μικρό χελιδονάκι, που τοίσσωσες μία φορά τη ζωή και που το κράτησες στο σπίτι σου και το περιποιήθηκες!

Ο γέρος χάρισε πολύ άμα τώκουσε αυτό, γιατί ξαναβρίσκει επί τέλους το αγαπημένο του χελιδόνι. Προτού όμως προφτάσει να πη λέει, το κορίτσι βγήκε έξω, τον έπιασε απ' το χέρι, και τον έμπασε μαζί στο σπίτι.

Εκεί τον έβλεπε να καθόταν έξω και να τρώει, τώδωσε ραί να φάει, γιατί ήτανε και πεινασμένος, και τον περιποιήθηκε όσο καλύτερα μπορούσε.

Όταν έφαγε και ο γέρος και χόρτασε, το κορίτσι, που είχε στις διαταγές του πολλές δουλειές, είπε σε δυο απ' αυτές νάρθουν να τους τραγουδήσουν και να χορέψουν. Κι' έτσι η ώρα περάσανε τόσο γρήγορα, που νύχτωσε χωρίς καλά-καλά ο γέρος να το καταλάβει. Τέλος ευχαρίστησε το κορίτσι για τις περιποιήσεις του, και του είπε πως έπρεπε να φύγει, γιατί η ώρα ήτανε περασμένη, κι' η γυναίκα του θα φώναζε, αν άργοιους να γυρίσει σπίτι. Τότε το κορίτσι του είπε:

— Δε θα σ' άφισα να φύγεις έτσι μ' άδειανά τα χέρια. Έχω ένα δώρο να σου κάνω...

Κι' άμέσως είπε κάτι στις δουλειές του, κι' αυτές σε λίγο ήρθαν με δυο κουτιά, που το ένα ήτανε πολύ μικρό και τάλλο πολύ μεγάλο.

— Διάλεξε ποιά απ' τα δυο θα πάρεις, είπε στο γέρο το κορίτσι.

Ο γέρος, που ήτανε πάντα ολιγαρκής, πήρε το μικρό κουτί, τώχρησε κατ' απ' το μανδύα του, ευχαρίστησε, καληνύχτισε και κίνησε για το σπίτι του.

Μόλις τον είδε, η γρηά τον άρχισε στις φωνές. Για να την κάνει να ήσυχάσει, ο γέρος της έδειξε το κουτί που είχε φέρει μαζί του. Δεν της είπε ποιάς του τόχε δώσει, ούτε της φανέρωσε που ήταν όλη την ημέρα. Όταν το άνοιξαν, έμειναν κι' οι δυο μ' άνοιχτά τα μάτια... Το κουτί ήτανε γεμάτο ως άπάνω χρυσάφια, διαμαντικά και κάθε λογής πολύτιμα πετράδια, που λαμπροκοπούσαν κι' άστραφταν. Στο θέαμα αυτό, η γρηά έπαψε τις φωνές, κι' άρχισε να ρωτάει το γέρο, ποιάς τώδε χάρισε το πολύτιμο αυτό κουτί. Κι' ο γέρος τότε πρόθυμος, της είπε όλη την ιστορία.

— Κουτέ, τώπτε σαν τώκουσε όλα η γρηά. Νά σου πη να διαλέξεις, κι' εσύ να πάρεις το μικρότερο...

Με την αϊτία αυτή η γρηά άρχισε να φωνάζει και να βρίζει. Σε λίγο όμως έπαψε, και ρώτησε το γέρο σε ποιά ακριβώς μέρος του δάσους βρισκότανε το σπιτάκι του χελιδονού. Στην αρχή ο γέρος δε θέλησε να της πη, μα η γρηά τον πίεσε τόσο, που στο τέλος της είπε που ακριβώς είχε πάει.

Έτσι η γρηά ήσυχασε. Και την άλλη μέρα, πρωί-πρωί, ξεκίνησε για το δάσος. Η πλεονεξία της την έκανε τόσο βιαστική, που δεν πρόσεξε καθόλου που πήγαινε, κι' έτσι πολλές φορές έφτασε στο δάσος. Τέλος, με πολύ κόπο και σε πολλές ώρες, έφτασε στο άδενδρο μέρος όπου βρισκότανε το σπιτάκι που γύρισε.

Το κορίτσι έτυχε νάνε μέσα στο σπίτι εκείνη την ώρα, κι' έτσι η γρηά δεν το είδε. Δεν έχασε όμως καιρό, προχώρησε, και, χωρίς ούτε την πόρτα να χτυπήσει μπήκε μέσα στο σπίτι, σαν νάναινε στο σπίτι της. Το κορίτσι τρώμαζε πολύ όταν την είδε. Έκρυψε όμως το φόβο του όσο καλύτερα μπορούσε, και υποδέχτηκε τη γρηά με καλωσύνη και μ' ευγένεια. Έστρωσε τραπέζι, ακριβώς όπως είχε κάνει και για το γέρο, και της έβαλε να φάει.

Με την ελπίδα πως άμα έφτασε και χόρτασε, θα σηκώνόταν και θα έφευγε. Η γρηά όμως δεν είχε σκοπό να φύγει έτσι...

Μόλις έφαγε, η γρηά είπε στο κορίτσι:

— Δεν πιστεύω να μ' άφισες να φύγω μ' άδειανά τα χέρια. Θα μου δώσεις κανένα δώρο να πάρω μαζί μου...

Και βέβαια δε θα σ' άφισα να φύγεις, μ' άδειανά τα χέρια της αποκρίθηκε το κορίτσι κι' έβγαψε στις δουλειές. Αυτές φέρανε άμέσως δυο κουτιά. Τόνα μεγάλο, τάλλο μικρό ακριβώς σαν κι' εκείνα που ήτανε παρουσιάσανε στο γέρο.

Η γρηά άρπασε το μεγάλο κουτί και, χωρίς να πη ούτε ένα ευχαριστώ, κουβαλόντας το με δυσκολία, γιατί ήτανε πολύ βαρύ, χάθηκε στο δάσος.

Το σπίτι της ήτανε πολύ μακριά, και το κουτί τόσο μεγάλο και βαρύ, που στην αρχή η γρηά νόμιζε πως δε θα κατάφερνε να το πάρει σπίτι της. Η πλεονεξία της όμως της έδωσε κουράγιο και δύναμη, κι' έτσι κατάρφες, νόχτα πια, να φθάσει στην πόρτα του σπιτιού της. Εκεί, αποκαμμένη στάθηκε, κι' άκούμπησε το βαρύ της φρόνιμα στο κατάστρα:

— Η αληθινία της δέχ την άφισα να ήσυχάσει. Ήθελε άμέσως κιόλας, να ιδη το περιεχόμενο του κουτιού. Έβγαλε λοιπόν το κλειδί από την τσέπη της, κι' άνοιξε τη κλειδαριά.

Τότε το σκεπασμένο πετάχθηκε άπάνω με όρμη, κι' αντί να λάμψουν χρυσάφια και διαμάντια, βγήκαν από μέσα δυο τεράστια φαεινά φιδία με μακρούς γλώσσες κι' άστραφτερά μάτια.

Η γρηά τρώμαζε και θέλησε να το βάλει στα πόδια. Ήταν όμως κουρασμένη, και δεν μπορούσε να τρέξει. Κι' έτσι, προτού προφτάσει να φύγει, τα φιδία τυλίχτηκαν γύρω της, τη δάγκωσαν, χόσανε φαράκι μέσα στις φλέβες της!

Έτσι η κακή γρηά πέθανε, και κανένας δεν τη λυπήθηκε. Ένα ο γέρος, με τα δώρα που τώδωσε το κορίτσι, πέρασε καλά όλα του τα χρόνια.

Αυτο τεράστιο φιδία βγήκανε απ' το κουτί!

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

— Φορορορο! Φορορορο! Φρούστ!...
 — Όλες η νοικοκυρές σε κίνησι. 'Η Βασίλως ή Ταμπούρω, ή Ρήνα του Γέρω-Κουνενέ, ή Μητρομάρινα, ή Τσιβολένη, ή Κοτόρο.

— Φορορορορο! Φορορορορο! Φρούστ!...
 Μισοφόρια γαλάζια ανέμισαν στις αυλές και παντόφλες με άσπρες κάλτσες έπεσαν.

— Φορορορο! Φορορορο! Φρούστ!... Πού πάνε λοιπόν έτσι τυλιγμένες όλες σε μαντήλια πράσινα και κόκκινα, με τα μαλλιά πιασμένα, όπως-όπως, με φουρκέτες;... Νοικοκυρές γυναίκες είναι, όμως, ποιός θα τις κατηγορήσει; Πού τους μένει, δά, καιρός αυτόν να τρέξουν σε καθρέφτη!...

Και τρέχουν και τρέχουν και πάνε και ξεφωνίζουν κάθε τόσο:

— Μουρή Μαρία! Τό νού σου, στο φαί καυήμερη!

— 'Η Μαρία προβάλλει άνιψη κι' άνα-μαλλί... ε, μ' ένα λευκό τσεμπέρι στο κε-φάι και άποκρίνεται:

— Καλά, ντέ, ούρη! Άίντε σύ κι' έν-νοια σ'!

— Φρούστ! Φρούστ! Φρούστ!... 'Η μαύρες ή παντόφλες και ή κεντητές μέ-σα στα καντηρήμια!...Φρούστ!...Φρούστ!... Μά πού πήγαιναν ή γειτόνισσες;

Στο γειτονικό σπίτι, σ' ένα τουρκοκό-χάλασμα, με σασιμένη τη ζυλόδρη και μισογεμμένους τσίχλους. Έκει ένας φτω-χός, «που δεν είχε στον ήλιο μοίρα», ό

Γραμμένος, πέθανε! Άπό τού ήθε στο χωριό και ποιά βιωτική τοικνμία τον πέταξε, σάν νανάγιο εκεί, κανέναν δεν έγνώριζε. Έξοδον διακογεύοντας και κερδίζοντας καμιά δεκάρα όταν πή-γαινε «για θέληματα» της γειτονιάς!

Γιά δέκα τενεκέδες νερό από τη βρύσι, μία δεκάρα έπερν' ό φτωχός!

— Τι να τον κάνουμε, πού τον λυπάται ή καρδιά μας! έφώ-νασαν ή νοικοκυρές κάνοντας τάχα πως τον ψυχοπονούσαν. Φτω-χός εινε να τον βοηθήσουμε τό μαύρο! Ψυχή θα παραδώσουμε και μες!...

Δύο-τρία χρόνια, «εσούθησαν» ό Γραμμένος έτσι και τέλος για να μη στενοχωρή τους φιλανθρωπικούς του χωριού άποφάσις να παραδώσει τό πνεύμα στον 'Υψιστο.

Κάπου θα τον εξοικονομούσε στους ούρα-νούς, πού δεν έλάχουν νοικοκυρές να τον στέλνουν για νερό «δέκα τενεκέδες μία δε-κάρα»!...

 Έκει λοιπόν μέσα στο παληόσπιτο, όπου συνότανε να κοιμηθή τη νύχτα και ζητούσε άπάγγιο τον χειμώνα, εκεί στο χάλασμα έ-κει, πού έτριξε ολόκληρο σάν παλιοκαράβι και πέφταν τα λιθάρια και τα κεραμίδια του, σάν κόκκαλα από ψοφήμι και σθλιαζε περνώ-ντας ό άέρας από τις τρύπες του, εκεί βρέθηκε, ζυλισσμένος ό Γραμμένος, μέσα στην τρύπια και μαδημένη την καπότη του.

— Τόν καίμεν! δονούνη ή ψυχοπόνια γειτονιά κι' έτρεξε να τόν ετοιμάσει για τό «μαύρο ταξίδι» του άλλου κόσμου...

Ποτέ στη ζωή του δεν είδε ό Γραμμένος, τόση περιποίηση, όση είδε πεθαμένος! 'Ο Καραπαγούρας έβγηκε μ' ένα μαντήλι στα μαγαζιά, γυρεύοντας δεκάρες, «να τόν ντύσουν». 'Η Κυρά-Μελε-μενιά, τόν έπλυσε με λάδι και κρασί και ή Κυρά-Μαρούλα προσέ-φερε ένα «πουκάμισο του μακαρίτη της», για να τόν αλλάξουν. Τού προσέφεραν τώρα και κατάμαυρα παπούτσια, πού ποτέ δεν είδαν τα πόδια του και λιβανιστήρια και κηρία και ψαλμιωδίες ήχησαν στο ρημάδι του.

— Φορορορορο! Φορορορορο! Φρούστ! Φάνουν στο ρημάδι του όλες ή γειτόνισσες!

— 'Α, κυρά κουμπάρα! Όλοι θα πιθάνουν! Όθ θιός μονάχα εινε «άθανάσιος» ('Αθάνατος)!...

— Μι! Δύο παληομάτια άχόρταγα εί-μαστε και ένα στόμα, στόμα παληόστομα, να φά και να βιάσει!

Έπειτα θυμήθηκαν ή κάθε μία τόν δικό της μακαρίτη κι' άρχισαν να τόν μοιρολογούν.

Αυτό πού πιά, Γραμμένε μου, με τα γραμμένα φρούδια, αν ής τον Νικολάκη μου, να μού τόν χαιρετήσεις!...

— Μι! Δύο παληομάτια άχόρταγα εί-μαστε και ένα στόμα, στόμα παληόστομα, να φά και να βιάσει!

Έπειτα θυμήθηκαν ή κάθε μία τόν δικό της μακαρίτη κι' άρχισαν να τόν μοιρολογούν.

Αυτό πού πιά, Γραμμένε μου, με τα γραμμένα φρούδια, αν ής τον Νικολάκη μου, να μού τόν χαιρετήσεις!...

— Μι! Δύο παληομάτια άχόρταγα εί-μαστε και ένα στόμα, στόμα παληόστομα, να φά και να βιάσει!

Έπειτα θυμήθηκαν ή κάθε μία τόν δικό της μακαρίτη κι' άρχισαν να τόν μοιρολογούν.

Αυτό πού πιά, Γραμμένε μου, με τα γραμμένα φρούδια, αν ής τον Νικολάκη μου, να μού τόν χαιρετήσεις!...

— Μι! Δύο παληομάτια άχόρταγα εί-μαστε και ένα στόμα, στόμα παληόστομα, να φά και να βιάσει!

Έπειτα θυμήθηκαν ή κάθε μία τόν δικό της μακαρίτη κι' άρχισαν να τόν μοιρολογούν.

Αυτό πού πιά, Γραμμένε μου, με τα γραμμένα φρούδια, αν ής τον Νικολάκη μου, να μού τόν χαιρετήσεις!...

— Μι! Δύο παληομάτια άχόρταγα εί-μαστε και ένα στόμα, στόμα παληόστομα, να φά και να βιάσει!

της με «αχ»! και «αχ»!

— 'Αχ! Πού να τόν δώ κυρά Μαρία, και πως, αχ! να τόν γιορτίσω.
 — 'Αχ! Πού κει, δεν είν' ένας και δυό, αχ! Δεν εινε τρεις και πέντε...

Και άπαντούσε ή Μαρία.

Εινε νηλός, εινε... κοτόξ,
 εινε καγκελοφούδης...

Σάν να μην έφθαναν δε αυτές, ή προφορικές παραγγελίες, ή χισαν να τόν φορτώνουν τόν Γραμμένον και με μίληλα κεντημένα με γαυράφαλα, και πορτο-κάλλια και κόμπους σε μαντήλια. Και ό φτω-χός έπερνε όλες αυτές τις παραγγελίες, χωρίς να ζητήσει δεκάρα, όπως όταν ζούσε...

Έτσι τόν πήραν από τό κατώι του σπι-τιού, τόν ανέβασαν επάνω στο χιλιοτμήτο τό πάτωμα και καθήσαν γύρω-γύρω, να τόν ξενοχτήσουν. 'Η Κυρά-Κατίνα έφαινε τους καφέδες, «μωή κουταλιά καφέ και μία ζά-χαρι», κι' ή γορή ή Κυρά-Ρήνα, τυλιγμένη στη μαύρη τη ποδιά έφτασε φέρνοντας, — μιά μπου-καλίτσα ρουμι!

— Για άντιψύδι, όπως ελπ.

Στη ταβέρνα του Νταή-Κώστα, ή συνειδη-σμένη της βαρέλας παρέα, καθότανε. Ποτή-ρια με σπιρτωτό κοκκινέλι παραστεκότουσαν κι' άφαισε έφταναν και στραγγισμένες φεύγαν ή μισές. Νύχτα δέο βαθεί κι' άνάστηρη. Βογγούσε ή θάλασσα πού έσπαγε στα «μωρήμια» Νέκρα και ήσυχια. Σκοτάδι, πλάσ δέο. Και τα φανάρια της έρ-μαρχίας, ακόμα, σβύσανε!

— 'Αφανα ό Σκευής ό Δημήτρης, άπο-μπησε τό κεφάλι του στο χέρι κι' άρχισε παραπονεντιά, τό πο-μένο τραγουδι της ταβέρνας:

Οί τάφοι δεν με δέχονται
 μά κι' οί νεκροί φωνάζουν,
 ήμεις δεν θέλουμε νυχές,
 πού βαρυστασιάζουν!...

— 'Εξαφνα ό Φαλαλός θυμήθηκε μέσ' στο με-θύσι του πως άκουσε τό δειλινό νεκροακάμαν και ρώτησε:

— Λυπητήρι καμπάνα χτύπησε άπόψε... Ποιός να πέθανε;

— 'Ο Γραμμένος, εινε ό Νταής - Κώστα; έπεμβαίνοντας.

— Οίοντωλα, κι' άλλο ποτόν! Κι' άλλο ποτόν! Έρώναξαν ό Μπέγλος ό Ραββίνος αν' άπαντούσε στον θάνατο, με τού κρασί τη δύναμη και τη χαρά.

— Και πού τόν έχουν; Ξαναρώτησε ό Φα-λαλός.

— Στοφ Φήμη τό ρημάδι.

— Και θα τόν ξενοχτήσουν, βέβαια! — Μπορούν να τόν άφίσουν!

— Πάμε να ξεσκάσουμε! — Και λαθώμαστε ακόμα!

— Επήραν τα σακιάκια τους άνάριχτα και βγήκαν δέο στο σω-τάδι. Τα βήματά τους έαβυσαν άπάνω πρds τό Κάστρο!

Τά άνοιχτά παράθυρα του ρημαδιού του Φήμη, χωρίς παραθε-ρόφυλλα, θαμπόφεγγαν ένα κοκκινωπό, ένα μουντό, σάν καπ-νισμένο, φως.

Μέσα θα ήσαν ό πεθαμένος βέβαια. Και γύρω-γύρω ή γει-τονιάς πού μοιρολογούσαν. Άκούγονταν ακόμα της Κυρά-Μα-ριάς τό μοιρολόγι:

Εινε νηλός, εινε... κοτόξ,
 εινε καγκελοφούδης...

— 'Η παρέα της βαρέλας σκανδαλί-στηζε...

— Μωρέ παιδιά, τους παίζουμε, ένα παιχνιδι να γελάσουμε!

Κάθε ένας, τότε, επότνεσε και τό δικό του. Τού Μπέγλου όμως ή ιδέα έπεκράτησε: «Νά τρυπώσουν κάτω στο υπόγειο και από εκεί, μ' ένα σου-βλί, ύπολογίζοντας πού εινε τού νε-κρού τό σώμα, να τό σερψώνουν από μία τρύπα του κατώματος, για να τρυπώσουν ή γυναίκες».

— Γειά σου, Μπέγλο, παλμα-

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

— 'Ο Νταής - Κώστα έφαι-σπιρτωτό κοκκινέλι.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΤΟΝ ΑΡΤΟΝ ΗΜΩΝ...

Τό ψωμί από την άρχαιότητα ως σήμερα. Ένας βασιλιάς πού έλεθε. 'Ο άμυκλος έπίσκοπος. Τα άλφιντα των άρχαίων. Τα άρτοποιεία της Πομπηίας. Ένα ελληνικό ρεκέρ.

Τό ψωμί ολόένα άκριβαίνει, σε βαθμό πού κινδυνεύει να γίνει είδος πολυτελείας, δηλ. πράγμα άγνωστο για τόν πολύ κοσμάκη, όπως ήταν μία φορά άγνωστο στην παιδική ήλικία της ανθρωπότητας. Μας τό λέει αυτό ο παλιός μύθος, σύμφωνα με τόν όποιον ή Δημήτρα, θεά της γεωργίας, έστειλε στη γη τόν έγγονό της Τριπτόλεμο να διδάξη στους ανθρώπους πως καλλιεργείται τό σιτάρι.

Φαίνεται δι στην άρχή οί άνθρωποι έτρωγαν τα σιταρόσπειρα μόλις έγαλάκωναν, όμα ή άρου τά έκαπάλιζαν λίγο σε σιγαή φωτιά. Άργό-τερα όμως πού...προόδευσαν έτρωβαν τους κόκκους άνάμεσα σε δυό πέ-τρες και έβραζαν τό χοιτρό αυτό άλευρι άνακατεμένο με μέ γάλα ή με λουμένο έξυμν. Μετά αιδνας, έμαθαν να ζυμώνουν και να ψήνουν τό ψω-μί τους επάνω σε κάδρους ή σε πυρωμένη πλάκα ή και άπάνω στη στήλη. 'Ο φούρνος άνακαλύφθηκε πού άργότερα κι' επανηγγυόθηκε ως θρίαμβος του πολιτισμού.

Και άρχας τό σιτάρι για να γίνει ψωλό άλευρι κοπανιζότανε σ' ένα μεγάλο γουδί κι' έπειτα για δεύτερη φορά σε χειρόμυλο.

Τό άλεσμα του σιταριού γινότανε στο σπίτι από τις σκλάβες και τα σκλάβους. Για να έλαφρύνονται στην κοπιαστική αυτή δουλειά, έτραγου-δούσαν διάφορα σχετικά τραγουδάκια. Ένα από τα πιο συνηθισμένα άρ-χιζε έτσι:

«Άλει, μύλα, άλει» και γάρ Πιττακός άλει, μεγάλας Μιτυλά-νας βασιλεύει!...

Δηλαδή:

«Άλεθε, μύλε, άλεθε» και ό Πιττακός άλεθε ό βασιλεύς της μεγάλης Μιτυλήνης!...

Αυτό ήταν άλήθεια: 'Ο βασιλεύς Πιττακός, πού ήταν και σοφός της εποχής του, ευχαριστούσαν ν' άλήθη, νομίζον-τας ότι τό γούρισμα του χειρόμυλου ήταν όφελιμο γύννασμα.

Έκτός όμως των δούλων μετεχειρίζοντο για τό γούρισμα τών μύλων και ζωα, άλογα και δνους. Οί άρχαίοι έγγόρι-ζαν και τό νερόμυλο. Μόνον οί άνεμόμυλοι έφευρέθηκαν κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

Από ένα Ελληνικό δημοτικό τραγούδι μαθαίνουμε ότι και οί σκλάβοι του Μεσαίωνα κατεδικάζοντο στο κατανάγκασ-τικό έργο του χειρόμυλου. Εινε γνωστό εξ άλλον ή ιστορία του λαίμαργου εκείνου 'Επισκόπου της πεμνητής Τροίχνης, ό όποιος καταγινότανε στο ψάρεμα, θέλοντας να έχη φρέσκα και μπόλικά ψάρια για τό διαποικικό του τραπέζι. Στην άρχή—φροβούμενος τους πειρατές—περιωριζόταν να ψαρεύη κοντά στην παραλία, σιγά-σιγά όμως εξεδαρρεύτηκε, ά-νοήχτηκε με την ψαρόβαρκα του στην θάλασσα για μεγάλα ψάρια, τόν πιάσανε οί κουρσάροι και τόν έπήγαγε σκλάβο κατό τόν Μεσαίωνα.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ ΝΤΕ ΣΕΜΟΝ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΔΟΣΕ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Όσο να κατέβη ή καμαριέρα να κανονίση το ζήτημα αυτό έδωσα στη Λιάνα μερικές άκοιμη συμβουλές :

— Άκουσέ με... Μη βιαστής να φύγης. Κι' ακόμη περισσότερο μη βιαστής να πιάς στο σπίτι του. Μην πιάς κατ' ευθείαν θέλω να πω. Θά σου δώσω το άμάξι μου. Κάμε μερικές βόλτες πριν πιάς σπίτι του. Και κυρίως έχε το νου σου μήπως σε παρακολουθεί κανείς...

Δεν κάθισε ν' άκούση περισσότερα.

Μόλις ετοίμασαν το άμάξι, μ' έσφιξε στην άγκαλιά της, μ' έφίλησε κι' έφυγε

βιαστική, γεμάτη άνυπομονησία...

— Ο Θεός να την βοηθήση...

— Άρκει να μη της τύχη τίποτε το άπρόοπτο...

(Απ' το ήμερολόγιο της κομήσου Ρ...) **Συνέχεια**

— Η βροχή έξω δυνάμωσε...

— Έτσι είμαι πολύ ήσυχη...

Δεν είνε δυνατόν να βγώ και να παρακολουθήση τη Λιάνα μ' αυτό τον καιρό ο κ. Σαράς... Άλλά... Τί είνε αυτό ;... Άκούω να χτυπούν νευρικά κι' επίμονα το κουδούνι...

Να γύρως ή Λιάνα ; Έτσι άμέ-

σως ; Και γιατί ;...

Τρέχω να δω τι συμβαίνει.

Ποτέ δεν χτυπούσε έτσι ή καρδιά μου...

(Απ' το ήμερολόγιο της κομήσου Ρ...) **Μετά 5 λεπτά**

Τετέλεσται !...

— Η συμφορά ήρθε τη στιγμή που

δεν την περίμενα...

— Η Λιάνα είνε χαμένη !...

— Φτωχή μου φίλη !...

— Ήταν ο κ. Σαράς που χτυπούσε.

Μόλις τον είδα τά έχασα. Φαινόταν

ταραγμένος, δεν θέλησε καν ν' άνεβή

επάνω... Με ρώτησε για τη Λιάνα.

— Έφυγε ; Πού πάει ; Δεν είπα πώς

θά μείνι ως το μεσημέρι μαζί μου ;...

Δεν ήξερα τί να του άπαντήσω.

— Ναί, είπα, είνε άποφασίσει να μου κρατήση συντροφιά ως

το μεσημέρι, μα έξαφνα αισθάνηκε δυνατή όδονταλγία. Έτρεξε

μιά στιγμή, στο γιατρό της...

— Στο γιατρό της ;

— Ναί, ναι, στο γιατρό της. Μόλις έφυγε με το άμάξι μου...

— Με το άμάξι σας ;

— Άκριβώς. Δεν είχε πει το δικό σας. Είπε στον άμαξά να

γυρίση σπίτι μήπως τον χρειάσθης, εφ' όσον θάμενε μαζί μου ως

το μεσημέρι.

— Ο κ. Σαράς έσκυψε το κεφάλι του σκεπτικός. 'Η καρδιά μου

χτυπούσε-χτυπούσε...

— Έλάτε επάνω, του είπα, για να του δείξω πώς δεν συμβαί-

νει τίποτε το ύποπτο. 'Η Λιάνα θά γυρίση από δω φαντάζομαι...

— Ο κ. Σαράς δεν έδωσε άπάντησι στην υπόδειξι μου αυτή. Σή-

κωσε άργά το κεφάλι του, μ' εκύτταξε βαθειά στα μάτια και με

ξαναβήτησε :

— Είπατε πώς πάει στο γιατρό της ;

— Μά ναι... Γιατί είνε έτσι άνησυχος ; Θεέ μου ! Μήπως σας

συμβαίνει τίποτε ;...

— Ο κ. Σαράς χαμογέλασε πικρά και με κάποια ειρωνία.

— Όχι, όχι... τίποτε... 'Ηθελα απλώς να δω τη Λιάνα. Εί-

πατε... πώς πάει στο γι-ατρό της. Δεν είνε έτσι ;

— Μά ναι, βέβαια...

— Πολύ καλά...

— Θ' άνεβήτε λοιπόν ;

— Όχι, δά, σας εύχαριστώ για την καλωσύνη σας... Όχι...

— Δεν θέλετε να περιμένετε την Λιάνα ;

— Είμαι βιαστικός. Θ' άνεβώ στο άμάξι και θά τρέξω ως του

γιατρού της.

— 'Η φράσις του αυτή, ή ύποπτη αυτή άπάντησίς του, ή ρητή

και κατηγορηματική μ' έκανε ν' άνταρξίσωμαι... 'Η Λιάνα ήταν

χαμένη !

— Άλλοίμονο !... Ο κ. Έρνέστος δεν φαινόταν διαταραγμένος μείνη. Του είπα :

— Έλάτε επάνω : 'Η Λιάνα θά γυρίση από στιγμή σε στιγμή.

— Α ! έτσι. Τότε φεύγω... Χαίρετε... 'Η μάλλον είνε το έ-

νδεύν...

Αυτή την τελευταία φράσι μου την είπα ειρωνικά. Δηλαδή ή ξ-

αναϊδισόμην !...

Δεν υπάρχει άμφιβολία. Κάτι ύποπτο είναι...

— Έτρεξε μόλις έφυγε να γράφω τις γραμμές αυτές. Τι θ' ά-

γίνη ;...

Κ' έξω βρέχει-βρέχει...

— Χρυσέ μου !... Ποιναγαπημένε μου !... 'Αν ήξερες πόσο

μια παύ εύνησμένη ! 'Αφής με να φιλήσω τα μάτια σου !...

— Άφής με να φιλήσω τα χέρια σου. Είσαι ή ζωή μου, γλυ-

κέ μου, είσαι τ' όνειρό μου !...

— Ζάκ !... Ζάκ !...

— Λιάνα !...

— Καλέ μου Ζάκ !...

Τα μάτια της είχαν βουρκώσει από δάκρυα, δάκρυα εύτυχίας

αυτή τη φορά. 'Η φωνή της είχε ένα τόσο γλυκό τρέμουλο :

— Καρδούλα μου !... Χαρά μου !...

Κι' άξαφνα χύτησε ή πόρτα...

— 'Η Λιάνα νύχτηκε όρθή.

— Ποιος είνε ;

— Μη φοβάσαι. 'Ησυχασ άγαπημένη μου. Εί-

παί σπι μου. Ποιος δά τοίμουσε ;...

— Άκούω με φωνή πυύτρεμε μοι ταύτα από φόβο :

— Έμπρός !

— Μάκης ή οικονομός.

— Ο θυρωρός της ; κομήσου έφερε αυτό για

την καρδιά, μου είπα κ' έδειξε το γράμμα...

— 'Η Λιάνα το άρπαξε έξαιρετικά άνησυχη.

— Τό άνοιξε και το διάβασε γρήγορα-γρήγορα.

— 'Η φωνή της γλώσσα έπερβολικά. Τα μάτια της

δάκρυσαν. Λίγο άκόμη και θά έσπερτε. Σ' ηρόχτησε

στο κεφάλι και μούδωσε το σημείωμα της κο-

μήσου :

— Διάβασε...

— Το χέρι μου έτρεμει...

— Μαρς στα μάτια μου περνούσαν σύννεφα ζά-

λης. Μόλις μπόρεσα να διαβάσω :

Φτωχή μου Λιάνα,

— Σαν ήσαν έξαιρετικός σοβαρά πράγματα μ'όλις

πες : 'Ηθελ ο Έρνέστος... Ρώτησε για σένα... Τι να

πάρω ; Τού είπα για να σέ δικαιολογήσω και να

πάρω καιρό, πώς έφυγες μιά στιγμή για το γιατρό

σου. Φαινόταν πώς δεν το πίστευε. Ζήτησα να τον κρα-

τήσω να έμνε με πάλι στο γιατρό. Τρέξε γύρωσε πίσω. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ρδούλα μου, μη γίνεις καιρό. Φρόντισε να βρης μιά δικαιολογία. Τό κα-

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΙΑΤΡΩΝ

Ο ιατρός Λασώ που ειρωνεύεται τους... γιατρούς ! Ο καλό-
γηρος της κυρίας. «Ο Θεός σώσει την βασιλίτσαν !» Τό
πικρό φάρμακο και τὰ φίλια της νοσοκόμας κ. τ. λ. κ. λ. π.

Ο γιατρός Λασώ — που είνε και βουλευτής — θεωρείται ως μία
από τις σύγχρονες ιατρικές κορυφές του Παρισιού. Είνε φανατικός
παθολόγος της «φυσικής άγωγής» και της «αποτελεσματικής» ως την
άποκαλεί (...εξεθεωτική, δηλαδή μάλλον) γυμναστικής. 'Η πρώτη
σύστασις που κάνει στους άρρώστους του είνε να περπατούν πολύ
και να τρώνε όσο το δυνατόν λιγότερα.

— Τό έν τέταρτον των όσων συνήθως τρώμε, θά άρχουσε να

να συντηρούμεθα καλά, έλεγε τελευταίως σ' ένα πελάτη του.

— Μά καλά, τού άπήντησεν αυτός, τὰ άλλα δυό τρίτα, τότε, σέ

τι χρησιμοποιούν ;...

— Στο να συντηρούν... τους γιατρούς ! άπήντησε χαμογελώντας

ο Λασώ.

Μία νέα και ώραία κυρία, υπέφερε πολύ από κάποιον καλόγηρο
που της είχε παρουσιασθή σ' ένα... πολύ άκατάλληλο μέρος ! Της
ήταν αδύνατο να καθίση... Κι' όταν έχασε τέλος, την ύπομονή της,
άπεράσισε να πάη σ' έναν γιατρό.

— Κυρία, τού είπα, μπαίνοντας στο σαλόνι του. 'Υποφέρω τρο-

μερά...

Και, χωρίς να χάση καιρό, άπεκάλυψε την αίτια των πόνων της.

— Είπατε αυτό το σατέν ; τόν έρώτησε. Αυτό που είνε κατα-

κόκκινο ;...

— 'Ηράματι. Φαίνεται πολύ ερεθισμένο...

— 'Ι με συμβουλεύετε λοιπόν ;...

— Τι να σας πω, κυρία μου ;... 'Η μόνη συμ-

βουλή που έχω να σας δώσω είνε ν' άπειθυνθήτε

σόν γι' ιονά μου του επάνω πατώματος ο ύπότιος...

είνε γιατρός. 'Εγώ, βλέπετε, είμαι... άρχιτέκτων !...

— 'Η κυρία στη βίσις της είχε κάμει, άπλούστατα,

λάθος στο πάτωμα !...

Πρό όλίγου καιρού, ένας καθηγητής του Πα-
νεπιστημίου του 'Εδεμβούργου, έτοιχοκόλλησε στην
αίθουσα της παραδόσεώς του την εξής πινακίδα :

«Ο καθηγητής Ούλλαν είνε εύτυχής γινούσων εις

τους κ. κ. φοιτητάς την μεγάλη τιμή που τού έγινε επ'

δοχάτων : Διορίσθη ιδιαίτερος ιατρός τής Α. Μ. τής

Βασιλέουσας.»

Φαντάζεσθε όμως την έκπληξη του αγαθού κα-

θηγητού όταν ύστερ' από λίγη ώρα, κάτω από την

πινακίδα του βρήκε καρφωμένη μιά νέα πινακίδα,

ή όποια δεν περιείχε παρά την εξής μόνον φράση :

« Γάδοντ σαιήβ δη κοινή ! (Ο Θεός, σώσει (να

φρλήν) την Βασιλίτσαν !) »

Ίδου τώρα και ένα ανέκδοτο του πολέμου :

Σ' ένα νοσοκομείο του μετώπου διατηρούσε ως

νοσοκόμος κάποια νεαρά ήθοποιος. Οι άσθενείς και οι τραυματίαι

την έλάτρευαν κυριολεκτικά, γιατί στο νέο της αυτό έπαγγελμα

είχεν έλασθή με ζήλο και με πραγματικό ένθουσιασμό.

Κάποτε, έτρεπε να δώση σε κάθε άσθενή από μιά κουταλιά

ένός γιατρικού πολύ πικρού.

Οι στρατιώτες όμως δεν έννοούσαν με κανένα τρόπο να τό

πάρουν, όταν δε τους άπλωνε το κουτάλι, γινούσαν το πρόσωπο

με μιά έκφραση άηδίας. 'Η έκτατη νοσοκόμα, τότε, ύποπτευε

να δώση από ένα «φίλιον» σ' όποιον έπαίρνε «φρονιμα» το άπαί-

σιο αυτό γιατρικό. Τό άποτέλεσμα, φυσικά, ήταν όπως το φαντάζε-

σθε. Όλοι οι φαντάροι έσπεύσαν να ρωτήσουν το γιατρικό, για να

λάβουν την άμοιβή τους.

— Ύστερ' από λίγες μέρες, κάποια άλλη νοσοκόμα, ήλικίας μάλλον

περασμένη, θέλωντας να δώση το ίδιο γιατρικό, στους άσθενείς

συλλογίσθηκε να έπαρσθή το στρατήγημα της νεαρής ανιδέλφου

της, και άπέκρυψε, τούς έλεγε :

— Όσοι πάρουν το γιατρικό τους, θά έχουν δικαίωμα να με

φιλήσουν !...

Αυτή τη φορά όμως, κανείς άσθενής δεν έδειξε την παραμικρή

προθυμία. 'Η γι' αή νοσοκόμος, που δεν ήταν κοινή, κατάλαβε άμέ-

σως τί συνέβαινε και έσπασε στα γέλια. Κατόπιν δε είπα :

— Έστω !... Όποιοι λοιπόν, δέν πάρει το γιατρικό, του, θά

ΕΝΑΣ ΚΟΥΡΕΥΣ - ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΛΙΣΣΙΩΤΗ

Μιά σπαρταριστή συνέντευξίς του. — Δράματα εις πέντε πράξεις καί... πέντε έβελίς! — «Μέθης άπο... λείματα». — «Πεύκος καί Τριανταφυλλιά». — «Η Καλαματιανή». — Μελισσιώτης καί... Μπαρσαλί! — Πού κατέληξε τ' ειδύλλιο του Πανάγου καί της Μαρίας.

«Ο κουρέυς - συγγραφέας, γιά τόν όποιον έγραψαμε στό περασμένο τεύχος, λίγες μέρες μετά την παράστασι της «Χαίδως» του, έδωσε μιά συνέντευξι στην «Ανατολή» από την όποιαν παίρνουμε τό ακόλουθο σπαρταριστό κομμάτι :

— «Ήλθα, λέγει ό συντάκτης, νά σάς συγχαρώ έν πρώτοις διά την έπιτυχίαν του έργου σας καί νά σάς ζητήσω μίαν μικρή συνέντευξιν διά την εφημερίδα εις την όποιαν γράφω.

— Σάς ευχαριστώ! άπαντί ό Πανάγος. Ήτο μιά αίφνηδιά έμπνευσις τό ειδύλλιον μου αυτό... «Αν θέλετε μάλιστα, καί περισσότερον!». Έγώ ναί, άλλοτε ό ίδιος ηρώδηθη!

— Θά σάς θίξω έν ζήτημα, κύριε Μελισσιώτη, όλος προσωπικών καί σάς παρακαλώ νά μή με παρεξηγήσετε. Θά σάς άπανθύνω μίαν έρώτησιν κάπως άδιάκριτον: Τού λοιπού ή φιλοτιμία σας θά σάς έπιτρέπη νά ευρίξετε τούς θεατάς τών φιλολογικών σας έργων;

— «Α! Δέν έπιτρέπω εις κανένα νά φαντασθή ότι ό «Αφες» έχασεν αίφνηδιόσ τά μυαλά του! Προτιμώ νά είμαι κουρέυς χορτάτος καί όχι ποιητής πεινασμένος!...

— Σάς κατηγορήσαν τινές ότι μερικοί στίχοι από τό δραματικό σας ειδύλλιον εινε παρμένοι από την δημόδη συλλογήν του Πάσσοβ. Εινε τοίτω άληθές ή προέρχονται έν κακοβούλον φιλολογικών διαθέσεων.

— Νά σου πώ φίλε μου, έγω αυτόν τόν Πάσσοβ—δέν ήξερω πώς τόν λές—δέν τόν γνωρίζω... Τό βέβαιον εινε ότι δύο—τρεις στίχοι, από τό τραγούδι που λέει ό Νάκος εινε παρμένοι από την δημόδη ποιήσιν, άλλα δέν έπεται έν τούτου, ότι ό ήρως μου δέν ήμπούσε νά πη ένα τραγούδι της εποχής του!... Καί όποιος άλλος κατορθώσιν νά εύρη, έκτός τών δύο εκείνων στίχων, άλλον της γνωστής δημόδους ποιήσεως, άναλαμβάνω ευχαρίστως νά τόν ευρίξω έφ' όρου ζωής δωρεάν, καί πρός τιμωρίαν μου... σιωπηλός!

— Εις την σημερινήν διασκεύην του έργου σας, την όποιαν όλοι εύρίσκουν έντελέη, σάς έβοήθησεν κανείς;

— Κανείς! Έρωτήσατε περί τούτου τούς ήθοποιους καί τούς πελάτας μου, τούς όποιους παρ' όλίγον νά χάσω, διότι όσάκις τούς έκούρενα καί μου ήρχετο κανείς στίχος εις τόν νουν, τούς άφηνα στη μέση καί έπήγαινα εις τό γραφείο μου, ή έδω εις τό γειτονικό καφενείο, νά γράψω τό σίχο.

— Πόσος καιρός σας έχειράσθη διά την συγγραφήν του έργου;

— Ένας μήνας.

— Πόσα κερδίζετε από κάθε παράστασι;

— Τίποτε!

— Όρθογραφίαν γνωρίζετε;

— Όχι.

— Άλλο έργο θά συγγράψετε;

— Άν μου έλθη ό οίστρος.

— Έν τώ μεταξύ θά διατηρήσετε τό καθαυτό επαγγελμαί σας, ή θά κλείσετε τό κουρείον σας καί θά γίνετε φιλόλογος;

— Σάς έπαναλαμβάνω ότι ύβρεις δέν δέχομαι.

Άργότερα, όταν ό Μελισσιώτης έγραψε καί άλλα έργα, άρχισεν καί όλκιώς νά κερδίζει από αυτά. Διότι όχι μόνον από τας Έλληνικές επαρχίας του έστελναν ποσοστά, άλλα καί από τό Έξωτερικόν, όπου τά δραματικά του ειδύλλια ένθουσιάζαν τούς όμογενείς, ό δέ ένθουσιασμός τούς αυτός έφτανε στόν Πανάγο σέ μορφή χρυσών λιρών. Με τόν καιρό, ό κουρέυς-συγγραφέας απέκτησε τά έλαττώματα τών λογίων καί παραποιότανε γιά τά φτωχικά κέρδη της πνευματικής του έργασίας. Κάποτε έλεγε σ' ένα δημοσιογράφο που τόν έρώτησε πώς πάνε ή Μούσες; :

— «Άφες νά πάνε στό διάβολο! Οί άρχαιοι είχαν άδικο νά τις παραστήσουν έτσι παιχνιδές. Έπρεπε νά τις έχουν σάν σκελετούς, γιατί καθώς βλέπω, κανείς δέν τρώει από κείνους που ανακατεύονται στό θέατρο έδώ στην 'Αθήνα. Νά, έγω τέσσερα χρόνια τώρα που γράφω δράματα, άγώνηνα κατά όχτω όκάδες.

— Έν τούτοις είχατε τόσο έπιτυχίαι...

— Εις αυτό συντέλεσε καί ένα τέχνασμα που είχα βάλει σέ ένεργεία. Κάθε δράμα μου κλέφτικο έδιαιρείτο σέ πέντε πράξεις καί... πέντε άρνιά. Κάθε πράξις καί άρνί ψητό!... Στο

τέλος όλο τό κοινό με τ' άρνιά αυτά έβαλετό στό τραπέζι, λαδή συγγραφείς, κριτικοί, ήθοποιοί, τζαμπατζήδες, καί με τόν τρόπο αυτό έμπουκώνοντο όλοι καί δέν έμνενε έλεύθερο κανείς στόμα γιά νά με κατηγορήσ!

Δέν είχε συμπληρωθεί έτος από την έπιτυχία της «Χαίδως» καί τήν 1ην Ιουλίου 1893 ό Μελισσιώτης παριστάνει νέο έργο του, την «Θυμολύα» ή Γαλαξειδιώτισσα, πολύ άνώτερη από την «Χαίδω» γιά την ύπόθεσι, την πλοκή, ή φουσιότητα τών χαρακτήρων, την έμπνευσι.

«Η «Ανατολή»—ή κυριότερα έφημερίς της εποχής εκείνης—έδημοσίευσεν στην πρώτη της σελίδα μακρά άνάλυσι του έργου, τό όποιον ό κριτικός εύρισκε άσχημότερο, τελειότερο του πρώτου. Τούτο έφερε γενική άναστάσι στους κύκλους τών δραματικών συγγραφέων. Ή πρώτη σκέψις μερικών εκείνων ήταν 'έπισυνοδόν από κάθε δραματική παραγωγή, γιάτι άρχισαν πιά νά θεωρούν έξουτελιστικό γι' αυτούς νά συναγωνίζονται με την άγράφια μουρα». Κατόπιν όμως, άφού έσχεφίσαν ώριμότερα, έθεώρησαν εύκολή ή νίκη του «μαρμαρέου» καί έπεδόθησαν σι συγγραφήν ειδύλλιον άλά Μελισσιώτη. Καί, όπως καί πληροφόρησ ό κ. Ν. Λάσκαρης «κατώρθωσαν νά κρατήσουν επί πολλάς ώρας, πού κοινόν με έργα πλήρη κοινοτοπιών καί άμοια πάσης καλαισθησίας».

Πολλές φορές ό Πανάγος είχε διηγηθεί με συγκίνησι έν σημαντικό έπεισόδιο, που έσημαίωσε σταθμόν στή ζωή του :

Όταν ήταν στάς Πάτρας καί έργάζονταν ως βοηθός κουρέως, περνούσε βίο άσποτο, συγχάζοντας στά χαρτοπαίγνια καί σις παβέρνες. Μιά βραδεία ήλθε στό 'Ιταλικό μελόδραμα καί έννοση τόση άποστροφή γιά τό θέατρο, ώστε δέν ήθελε νά ξαναπαίξω σέ θέατρο.

Έπειτα από χρόνια, κατά τό 1874, έπήγε στάς Πάτρας ό Έλληνας θίασος του μακαρίτη Σούτσα καί έδινε παραστάσεις. Ή φιλική παρτί, στην όποιαν άνήκε ό Πανάγος, παύθησεν νά τόν καταφέρη νά παρακολουθήση καί αυτός μιν Έλληνιστ παράστασι.

Έκείνο τό βράδυ παίζονταν πολύροτο καί διδακτικό δράμα «Ιωάννα ή τ' άποτελέσματα της μέθης». Ό Μελισσιώτης, νός τότε, παρηκολούθησε τίς περιπέτειες τών ήρώων του έργου με πολύ ένδιαφέρον καί τέτοια έντύπωση τού έκαναν, ώστε από την άλλη μέρα ούτε κρασί πιά έβαλε στό στόμα του, ούτε χαρτί έπαίξε. Έγινε άλλος άνθρωπος.

Χαρακτηριστικός της έξυπνάδας του Μελισσιώτου εινε καί ένας άλλος διάλογός του με δημοσιογράφο, ύστερ' από την παράστασι της «Θυμολύας».

— Ποίαν ιδέαν έχετε περί του έν Σύμφ συναδέλφου σας (κουρέως) Νάνου, όστις έγραψε κατ' αυτάς όραμα; έρωτά ό δημοσιογράφος.

— Τόν λυπούμαι, καθόσον έγω τόν πήρα στό λαμό μου. Αλλά, ένόμισα ότι όλες ή μέλισσες κάνουν μέλι, ένθ γιά νά κύν κανείς μέλι πρέπει νά εινε τουλάχιστον Μελισσιώτης!

— Ποίαν ιδέαν έχετε περί της «Αντιόπης» του Βερναρόδου;

— Δέν ήμπορώ νά έκφρασθώ, διότι φοβομαι μήν είπω ότι κατηγορώ τούς... συναδέλφους μου.

— Πώς; δέν έλέγατε ότι επαύσατε νά είσθε δραματικός;

— Ναί. Δέν είμαι έγω δραματικός, μά εινε ό κ. Βερναρόδου... κουρέυς.

— Γιατί;

— Διότι αυτός με τά δράματά του έξούρισε έως τώρα περισσότερο μουστάκια παρά έγω με τά ζουράγια μου.

«Αξίον παρατηρήσεως εινε ότι ό συγγραφέας της «Θυμολύας» παρ' όλες τις θεατικές έπιτυχίες έξακολούθησε νά σεμνύνεται γιά την έφευρήσιν του έναντίον της τυχορροίας! Σις βιτρίνες τών κουρείων, κοντά στά μπουκαλάρια τών φαριάνων του, είχε έκτεθει καί αντίτυπα τών δραματικών του έργων!

Καί τέτοια είχε κάνει άλλοτε καί ό μέγας θεατρικός συγγραφέας Μπαρσαλί, ό όποιος διατηρούσε πάντοτε μέσα σέ κιβώτιο, μαζί με τό χειρόγραφο του «Φιγαρώ» του, καί ένα διάγραμμα εύρεσιτεχνίας που τό είχε πάρει όταν ήταν ώρολογιοποιός.

Κατά τό 1894 ό Μελισσιώτης γράφει καί εκδίδει σέ μικρό τεύχος μιά χαριτωμένη άλληλογρα-

φία σέ σίχους, την «Τριανταφυλλιά καί Πεύκος» με την όποιαν έμπνεύσεται τό έρωτικό έπεισόδιο της ζωής του με τη Μαρία. 'Ιδού μερικοί σίχοι :

«Σόν σύραον άγάντερα καί από καρδιάς φωνάζω : «Εσείς πουλιά ποδότε ψηλά, έλάτε παρακάτω καί όποιον καρδιά έχει τρονή καί δυνατά τά νύχια ές πύξη τό άγόραγο, τό άπονο γεράκι, που την καρδιά μου πλήγωσε με τά φαρυμακερά του τά νύχια, καί τά φύλλα μου τά μάδωσε του έδμου καί θ' άποκείνω άχαρο σάν τόν ξερό τό βράδι!...»

Καί καί άποκείνω βουητό, τρανός άητός χειμιά καί άπάρχει με τά νύχια του τό άγριο γεράκι, καί όλην μες σις ρεματίες, καί γλίσσοα ό μαδρος!

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

«Η άπό τό άδελφού της Έλένης άπαγή του άραβάνος από τις χερές του μητροπότης της—λέγει ό κ. Λάσκαρης—καί ή είσοδος τών ηρώων άφάντων κατά την στιγμήν του θανάτου τών δύο έραστών, εινε σπουδαίον δραματικής δυνάμεως, υπερβαίνονσης τας γνώσεις του άρραμμένου ποιητή, όστις την άξίαν αυτόν όφείλει εις την έκτακτον ήν ηλπίς του όνταμν καί την άγνήν έμπνευσίν του».

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΤΙΞΕΩΣ

Ή σπηγή σέ μιά μικρή κόμη του Σώμ. Ό επιθεωρητής τών σχολών παρουσιάζεται ένα πρωί στό δήμαρχο καί τόν παρακαλεί νά τόν συνοδεύσιν στό σχολείο. Ό δήμαρχος ύπακούει, θέλοντας καί μή, μά δέν μπορεί νά συγκρατήσιν την άγανάκτησή του καί σάπουν, την έμπνευσι :

— Με παρακόμισαν αυτός ό γαίδαρος. Ό επιθεωρητής τόν άκουσε, μά έκανε τόν κουφό.

Ίσως από λίγο έφτασαν στό σχολείο. Ό επιθεωρητής εξέστη μερικούς μαθητάς πάνω σέ γραμματικούς κανόνες καί στή τάξη, καί ό δήμαρχος κτύπησε φουρισμένους άπ' την άλλη μεριά. Τότε ό επιθεωρητής, χωρίς νά χάση καθόλου την άταραξία του, έκαλοήθη :

— Ή στήν παίξει σπουδαίο ρόλο στό γράψιμο. Μπορεί νά πείν καί φράση νά έχη διαφορετικές σημασίες. Πρέπει νά βά-ζουμε στή θέση τών τίς τελείες καί τά κόμματα. Θά σάς φέρω καί ένα παράδειγμα :

Σήρασε ένα μαθητή στόν πίνακα καί του ύπαγόρευε, γιά τή πείν, την έξής φράση :

— «Ό επιθεωρητής κόμμα λέει ό δήμαρχος κόμμα εινε γαίδαρος». Κατάληξη στό μαθητικό άρρακτηριο.

Ό δήμαρχος άρχίζει νά ταραξεται. Μά ό επιθεωρητής δέν χάνει την ψυχραιμία του. Καί έξακολουθεί :

— Γράψε τώρα την ίδια φράση με τή στήξη όμως που θά πείν :

— «Ό επιθεωρητής λέει δύο τελείες : ό δήμαρχος εινε γαίδαρος!» Παράτησέ τό μαθητικό άρρακτηριο.

Ύποχλοούσα του δημάρχου!...

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

«Η άπό τό άδελφού της Έλένης άπαγή του άραβάνος από τις χερές του μητροπότης της—λέγει ό κ. Λάσκαρης—καί ή είσοδος τών ηρώων άφάντων κατά την στιγμήν του θανάτου τών δύο έραστών, εινε σπουδαίον δραματικής δυνάμεως, υπερβαίνονσης τας γνώσεις του άρραμμένου ποιητή, όστις την άξίαν αυτόν όφείλει εις την έκτακτον ήν ηλπίς του όνταμν καί την άγνήν έμπνευσίν του».

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

«Η άπό τό άδελφού της Έλένης άπαγή του άραβάνος από τις χερές του μητροπότης της—λέγει ό κ. Λάσκαρης—καί ή είσοδος τών ηρώων άφάντων κατά την στιγμήν του θανάτου τών δύο έραστών, εινε σπουδαίον δραματικής δυνάμεως, υπερβαίνονσης τας γνώσεις του άρραμμένου ποιητή, όστις την άξίαν αυτόν όφείλει εις την έκτακτον ήν ηλπίς του όνταμν καί την άγνήν έμπνευσίν του».

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

«Η άπό τό άδελφού της Έλένης άπαγή του άραβάνος από τις χερές του μητροπότης της—λέγει ό κ. Λάσκαρης—καί ή είσοδος τών ηρώων άφάντων κατά την στιγμήν του θανάτου τών δύο έραστών, εινε σπουδαίον δραματικής δυνάμεως, υπερβαίνονσης τας γνώσεις του άρραμμένου ποιητή, όστις την άξίαν αυτόν όφείλει εις την έκτακτον ήν ηλπίς του όνταμν καί την άγνήν έμπνευσίν του».

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

«Η άπό τό άδελφού της Έλένης άπαγή του άραβάνος από τις χερές του μητροπότης της—λέγει ό κ. Λάσκαρης—καί ή είσοδος τών ηρώων άφάντων κατά την στιγμήν του θανάτου τών δύο έραστών, εινε σπουδαίον δραματικής δυνάμεως, υπερβαίνονσης τας γνώσεις του άρραμμένου ποιητή, όστις την άξίαν αυτόν όφείλει εις την έκτακτον ήν ηλπίς του όνταμν καί την άγνήν έμπνευσίν του».

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

«Η άπό τό άδελφού της Έλένης άπαγή του άραβάνος από τις χερές του μητροπότης της—λέγει ό κ. Λάσκαρης—καί ή είσοδος τών ηρώων άφάντων κατά την στιγμήν του θανάτου τών δύο έραστών, εινε σπουδαίον δραματικής δυνάμεως, υπερβαίνονσης τας γνώσεις του άρραμμένου ποιητή, όστις την άξίαν αυτόν όφείλει εις την έκτακτον ήν ηλπίς του όνταμν καί την άγνήν έμπνευσίν του».

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

«Η άπό τό άδελφού της Έλένης άπαγή του άραβάνος από τις χερές του μητροπότης της—λέγει ό κ. Λάσκαρης—καί ή είσοδος τών ηρώων άφάντων κατά την στιγμήν του θανάτου τών δύο έραστών, εινε σπουδαίον δραματικής δυνάμεως, υπερβαίνονσης τας γνώσεις του άρραμμένου ποιητή, όστις την άξίαν αυτόν όφείλει εις την έκτακτον ήν ηλπίς του όνταμν καί την άγνήν έμπνευσίν του».

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

«Η άπό τό άδελφού της Έλένης άπαγή του άραβάνος από τις χερές του μητροπότης της—λέγει ό κ. Λάσκαρης—καί ή είσοδος τών ηρώων άφάντων κατά την στιγμήν του θανάτου τών δύο έραστών, εινε σπουδαίον δραματικής δυνάμεως, υπερβαίνονσης τας γνώσεις του άρραμμένου ποιητή, όστις την άξίαν αυτόν όφείλει εις την έκτακτον ήν ηλπίς του όνταμν καί την άγνήν έμπνευσίν του».

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

Κατά τήν γνώμη του κ. Λάσκαρη τό τρίτο έργο του Μελισσιώτη, «Η Καλαματιανή», εινε τό όριστοτέργμα του. Άν καί είχε μιά ύπόθεσι κοινοτάτη καί εξαντλημένη, κατώρθωσε νά την παρουσιάσιν με μορφή έντελώς νέα: Δύο έρασταί άναγκάζονται, από οικονομική, άπαίτησι, νά χωρισθούν, καί ή κόρη πεθαίνει έπαινή. Πίστετε περισσότερο! Άλλά ή πλοκή, τά δραματικά έπεισόδια του έργου, ή φυσικότης του άπετέλεσαν μιά ακόμη έπιτυχία :

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΗΜΕΝΗ ΡΩΣΙΑ

ΣΤΗΝ ΕΠΑΥΛΙ ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΪ

(Πώς την περιγράφει Ένας Ρώσος δημοσιογράφος)

Πέριον, έξ άφορμής της δεκαπενταετίας που παρήλθε από του θανάτου του μεγάλου Ρώσου συγγραφέως Λέοντος Τολστόι, ό φιλολογικός κόσμος καί τών δύο ήμισφαιρίων είχε διοργανώσει σενιά καί έλαβηθικά μνημόνια εις μνήμην του ποιητού της «Ανατολής», σις 10 Νοεμβρίου 1910, τό Τολστόι έφυγε ξαφνικά άπ' τό σπίτι του καί πήρε σάν τραπέζι τά βουνά, άπογορευμένους έπειδή έβλεπε πως όχι μονάχα οι άνθρωποι δέν άκουαν τά λόγια του μά καί αυτά άκόμα τά παιδιά του δέν πίστευαν στό θανικό του. Ύστερα από 10 μέρες τόν βρήκαν νεκρό, παραχρημένο κάτω άπ' τά χιόνια, κοντά στό σταθμό του μικρού χωριού Άσισπορο.

Ή θλίβαρά λοιπόν επέτειος του θανάτου του ηοιότασθηκε με συγκίνηση άπ' όλους τούς διανοούμενους του κόσμου. Κι' αυτή άκόμη ή Ρωσία τών Μπολσεβίκων—ή όποια στην άρχή της επανάστασεως είχε απαγορεύσει την κυκλοφορία τών «χριστιανικών» βιβλίων του Τολστόι—έτιμωσε με μεγάλη έπισημότητα τό φιλολογικό μνημόνόν του. Ό ρωσικός λαός, που άναγνωρίζει άκόμα τόν Τολστόι ως έναν άπ' τούς πνευματικούς του ήγέτας, έδειξε, με την αιδόδημη συμμετοχή του σις γιορτές που έγιναν, πόσο είχε χαράγμένα στην ψυχή του τά λόγια του καί τίς ιδέες του. Έξ άλλου ή ρωσική κυβέρνηση ένήρπισε πίστωση 500.000 ρουβλίων—δηλαδή 15 περίπου εκατομμυρίων ελληνικών δραχμών—γιά την έκδοση τών άπάντων του Τολστόι. Ή έκδοση αυτή, που θ' άποτελείται από 91 τόμους, θά εινε έτοιμη ως τό 1929, όποτε θά έορτασθή καί ή εκατοστήταετής του άπό της γεννήσεως. Ή έκδοση αυτή έτοιμάζεται δραστηρίως στή Ρωσία. Κάποιος συντάκτης της «Ιζβέστια», της μεγαλύτερης σήμερα ρωσικής έφημερίδος, έπιοκήθηκε ή Γιοαννία Πολιάνη, τόν γνωστό κήμα του Τολστόι, βρήκε τούς συγγενείς του καί τούς πήρε συνέντευξη. Ή έντυπώσις του άπό τό κήμα του συγγραφέως εινε πολύ ένδιαφέροντες, πολύ συγκινητικές. Σας παραθέτουμε τά κυριότερα σημεία τούς :

«Τό κήμα της Γιοαννίας Πολιάνης δέν έπαθε καμιά ζημία άπ' την επανάστασι. Ή αλήθεια εινε πως κινδύνευσε σοβαρά, κατά τόν Οκτώ

Μήν ἀπορεῖτε
γιατί θὰ
τὰ χονέψη ὅλα
ἔχει σὺντροφὸ τοῦ
ἀπαραίτητο τὴν

ΜΑΓΝΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ὍΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΕΙΣ ΦΑΚΕΛΛΟΥΣ
2 ΔΟΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΦΙΑΛΙΔΙΑ ΠΟΛΛΩΝ ΔΟΣΕΩΝ
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ:
Θ. Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6. ΑΘΗΝΑΙ

